

Møteinnkalling

Utvalg: Bindal kommunestyre
Møtested: Kommunestyresalen, Bindal rådhus, Terråk
Dato: 01.03.2018
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 75 03 25 00. **Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.**

Orientering fra Brukstomta Næringspark AS v/Frode Næsvold fra kl. 09:05 – 09:20.
Orientering fra Bindal Utvikling AS v/Anja Tjelflaat fra kl. 09:20 – 10:00.
Orientering fra Midtre Namdal Avfallsselskap IKS v/Asle Hasselvold fra kl. 10:00 – 10:45.
Pause fra kl. 10:45 – 11:00.
Orientering fra flyktningetjenesten v/Åshild D. Gillund fra kl. 11:00 – 11:30.
Lunsj fra kl. 11:30 – 12:00.
Orientering fra KomRev Trøndelag IKS v/Unni Romstad fra kl. 12:00 – 12:45.
Rådmannen orienterer om vårens økonomiplanarbeid fra kl. 12:45 – 12:55.

Spørretimen.

Høringsliste samt referatsakene 1/18, 2/18, 3/18, 4/18, 5/18 og 6/18 legges ved som eget vedlegg.

Ta med matpakke. Det vil bli servert kaffe/frukt.

Dokumentene er utlagt til alminnelig gjennomsyn på dagligvarebutikkene i kommunen, på folkebiblioteket samt publisert på kommunens nett- og facebookside.

Terråk, 21.02.2018.

Britt Helstad
ordfører

Saksliste

Utv.saksnr	Innhold	Unntatt off.
PS 1/18	Godkjenning av innkalling	
PS 2/18	Referatsaker	
RS 1/18	Kontrollutvalgets årsrapport for 2017	
RS 2/18	Økonomiske virkemidler ved sammenslåing av Nærøy og Vikna kommuner	
RS 3/18	Protokoll og vedtak fra møte i Sør-Helgeland Regionråd 20.11.2017-21.11.2017	
RS 4/18	Samarbeidsavtale mellom Bindal kommune og Bindal frivilligsentral	
RS 5/18	Aktivitetsrapport 2017 - Bindal Utvikling AS	
RS 6/18	Status nærpolitireformen i Trøndelag politidistrikt	
RS 7/18	Søknad om skjenkebevilling - 15.12.2017 - Julekonsert B-gjengen med venner	
RS 8/18	Skjenkebevilling julekonsert 15.12.2017 i Vonheim forsamlingshus - Bindal Event DA	
RS 9/18	Bevilling, skjenking av alkoholholdig drikk under 22 % alkohol, revy og fest 28.12.17 - UL Fønix	
RS 10/18	Skjenkebevilling 75-års jubileum 20.01.2018 i hall ved Bindalseidet skole - Bindalseidet songlag	
RS 11/18	Skjenkebevilling årsmøte og fest 26.01.2018 i museet, Terråk - Fagforbundet Bindal avd. 505	
RS 12/18	Skjenkebevilling revy og fest 03.02.2018 på Toppen forsamlingshus, Terråk - Toppen forsamlingshus	
RS 13/18	Bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk under 22 % alkohol ved arrangement av revy og fest 27.01.18, revygruppen Steintoillåt	
RS 14/18	Godkjenning av Bindal barnehage avd. Kjella	
RS 15/18	Tillatelse til oppføring av garasje - 1811/46/3 - Kåre Rossdal	
RS 16/18	Tillatelse til oppføring av driftsbygning - 1811/13/1 og 1811/13/2 - Malin Holm Gangstø	
RS 17/18	Tillatelse til flytting/oppføring av spikertelt - 1811/38/6 og 1811/38/7 - Per Einar Dybvik	
RS 18/18	Tillatelse til bruksendring fra bolig til lagerbygg - 1811/57/3 - Arnold Borgen	
RS 19/18	Søknad om dispensasjon fra motorferdselloven for nærmere angitte områder i Bindal kommune	
RS 20/18	Søknad om dispensasjon om bruk av snøskuter i forbindelse med skadefelling av gaupe i Bindal	

	kommune - 2018	
RS 21/18	Utslippstillatelse for sanitært avløpsvann fra fritidsbolig - 1811/16/23 - Erling Sven Busch	
RS 22/18	Tillatelse til oppføring av fritidsbolig - 1811/58/30 i Øyån - Hans Gunnar Otervik	
RS 23/18	Tillatelse til igangsetting av byggesak fase 2 - 1811/44/52 - 1811/44/57 - 1811/44/200 - Terråk skole i Bindal kommune	
RS 24/18	1811/45/1 Tilsagn om omdisponering av jordbruksareal - Gudmund Aune	
RS 25/18	1811/59/5 Tilsagn om omdisponering av jordbruksareal - Anton Brevik	
PS 3/18	Forvaltningsrapport IKT kvalitetskrav og informasjonssikkerhet	
PS 4/18	Betalingssatser for oppvekst og kultursektoren for 2018	
PS 5/18	Delegering av barnehagemyndighet	
PS 6/18	Handlingsplan 2018 - Innovasjonsløft for Heilhornets rike - vekst 2020	
PS 7/18	1811/4/1 - Søknad om konsesjon på erverv av eiendommen Fagerbakken - Birger Kjørstad	
PS 8/18	1811/34/14 Søknad om konsesjon på erverv av eiendom - Joakim Frøsaker	
PS 9/18	1811/27/5 og 6 Søknad om konsesjon på erverv av ideelle parter - Elling Mikalsen Bøkestad	
PS 10/18	1811/27/6 Søknad om konsesjon på erverv av ideell part - Sverre Lande	
PS 11/18	1811/27/5 Søknad om konsesjon på erverv av ideell part - Terje Sevaldsen	
PS 12/18	1811/91/1 - Klagebehandling - Søknad om konsesjon ved boplikt - Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang	
PS 13/18	Lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn	
PS 14/18	Kjøp av gnr 44 bnr 39 (tidligere gjestgiveri)	
PS 15/18	Innløsning av festetomt - gnr 44, bnr 60	
PS 16/18	Kjøp av tomt - Talgø MøreTre AS	

PS 1/18 Godkjenning av innkalling

PS 2/18 Referatsaker

RS 1/18 Kontrollutvalgets årsrapport for 2017

RS 2/18 Økonomiske virkemidler ved sammenslåing av Nærøy og Vikna kommuner

**RS 3/18 Protokoll og vedtak fra møte i Sør-Helgeland Regionråd
20.11.2017-21.11.2017**

RS 4/18 Samarbeidsavtale mellom Bindal kommune og Bindal frivilligsentral

RS 5/18 Aktivitetsrapport 2017 - Bindal Utvikling AS

RS 6/18 Status nærpolitireformen i Trøndelag politidistrikt

**RS 7/18 Søknad om skjenkebevilling - 15.12.2017 - Julekonsert
B-gjengen med venner**

**RS 8/18 Skjenkebevilling julekonsert 15.12.2017 i Vonheim
forsamlingshus - Bindal Event DA**

**RS 9/18 Bevilling, skjenking av alkoholholdig drikk under 22 % alkohol,
revy og fest 28.12.17 - UL Fønix**

RS 10/18 Skjenkebevilling 75-års jubileum 20.01.2018 i hall ved

Bindalseidet skole - Bindalseidet songlag

RS 11/18 Skjenkebevilling årsmøte og fest 26.01.2018 i museet, Terråk - Fagforbundet Bindal avd. 505

RS 12/18 Skjenkebevilling revy og fest 03.02.2018 på Toppen forsamlingshus, Terråk - Toppen forsamlingshus

RS 13/18 Bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk under 22 % alkohol ved arrangement av revy og fest 27.01.18, revygruppen Steintoillåt

RS 14/18 Godkjenning av Bindal barnehage avd. Kjella

RS 15/18 Tillatelse til oppføring av garasje - 1811/46/3 - Kåre Rossdal

RS 16/18 Tillatelse til oppføring av driftsbygning - 1811/13/1 og 1811/13/2 - Malin Holm Gangstø

RS 17/18 Tillatelse til flytting/oppføring av spikertelt - 1811/38/6 og 1811/38/7 - Per Einar Dybvik

RS 18/18 Tillatelse til bruksendring fra bolig til lagerbygg - 1811/57/3 - Arnold Borgen

RS 19/18 Søknad om dispensasjon fra motorferdselloven for nærmere angitte områder i Bindal kommune

RS 20/18 Søknad om dispensasjon om bruk av snøskuter i forbindelse med skadefelling av gaupe i Bindal kommune - 2018

RS 21/18 Utslippstillatelse for sanitært avløpsvann fra fritidsbolig -

1811/16/23 - Erling Sven Busch

RS 22/18 Tillatelse til oppføring av fritidsbolig - 1811/58/30 i Øyå - Hans Gunnar Otervik

RS 23/18 Tillatelse til igangsetting av byggesak fase 2 - 1811/44/52 - 1811/44/57 - 1811/44/200 - Terråk skole i Bindal kommune

RS 24/18 1811/45/1 Tilsagn om omdisponering av jordbruksareal - Gudmund Aune

RS 25/18 1811/59/5 Tilsagn om omdisponering av jordbruksareal - Anton Brevik

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
3/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Forvaltningsrapport IKT kvalitetskrav og informasjonssikkerhet

Vedlegg:

1 Forvaltningsrapport IKT

Kontrollutvalgets innstilling

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets uttalelse.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Bindal kommune har i møte 01.12.2017, sak 20/17, fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapporten «IKT – Kvalitetskrav og informasjonssikkerhet» avgitt 20.11.2017 til etterretning, og oversender denne til kommunestyret i Bindal kommune for videre behandling.

I denne forbindelse uttaler kontrollutvalget følgende:

Revisor har vurdert styrings- og kontrollmål innenfor følgende hovedområder:

- Planlegging og organisering
- Anskaffelser og implementering
- Driftsleveranse og støtte
- Kontrolltiltak

Den gjennomførte forvaltningsrevisjonen har så langt kontrollutvalget kan bedømme ikke avdekket vesentlige avvik eller alvorlige feil og mangler når det gjelder de problemstillinger som har vært gjenstand for undersøkelse og vurdering.

Kontrollutvalget ber administrasjonssjefen merke seg rapportens anbefalinger og forbedringsforslag.

Kontrollutvalget ber videre administrasjonssjefen rapportere skriftlig til kontrollutvalget hvordan

- a) kommunestyrets merknader er fulgt opp og
- b) hvilke forbedringstiltak som for øvrig er iverksatt.

Frist for administrasjonssjefens rapportering til kontrollutvalget settes til 6 måneder etter dato for kommunestyrets behandling av forvaltningsrevisjonsrapporten.

Kontrollutvalgets forslag [innstilling] til kommunestyrevedtak er ut fra dette:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets uttalelse.

Kontrollutvalget understreker imidlertid at kommunestyret, som har det øverste tilsyn med den kommunale forvaltningen, vurderer både rapporten og kontrollutvalgets uttalelse på fritt grunnlag, og at utvalgets innstilling selvsagt ikke utelukker at kommunestyret har egne merknader. Avslutningsvis bemerkes det fra kontrollutvalgets side at et av hovedformålene med kontroll- og tilsynsarbeid i kommunen er å bidra til læring og forbedring. Utvalgets innfallsvinkel er derfor at enkeltsaker og enkelthendelser først og fremst bør betraktes i et systemperspektiv.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 12.02.2018

Knut Toresen
Rådmann

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

FORVALTNINGSREVISJON IKT

Kvalitetskrav og informasjonssikkerhet

BINDAL KOMMUNE
OKTOBER 2017

FORORD

KomRev Trøndelag IKS har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra kontrollutvalget i Bindal kommune. Prosjektet er gjennomført i perioden mars til oktober 2017.

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon gjennomføres, jf. lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 77 nr 4. Forvaltningsrevisjon innebærer å gjøre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger¹.

Undersøkelsen er gjennomført i henhold til NKRFs standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001.

Revisjonsteamet har bestått av prosjektleder Unni Romstad, prosjektmedarbeider Rikke Haave og kvalitetssikrer Marte Bjørnelv.

Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Bindal kommune, jf. kommuneloven § 79 og § 6. Vi kjenner ikke til forhold som er egnet til å svekke tilliten til vår uavhengighet og objektivitet.

Vi takker alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

En oversikt over tidligere gjennomførte prosjekter fra KomRev Trøndelag IKS finner du på vår hjemmeside www.krt.no.

Namsos, 20.11.17

Unni Romstad

Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor

¹ Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv (revisjonsforskriften) § 7

0. SAMMENDRAG

I forbindelse med overordnet analyse og Plan for forvaltningsrevisjon ble IKT avdekket som et risikoområde i Bindal kommune. Kommunen har ikke ønsket å videreføre en felles avtale om investering i og drifting av IKT-løsninger på Sør-Helgeland. Rådmannen fikk våren 2015 fullmakt til å inngå avtaler om driftsløsninger for de applikasjoner som kommunen selv må ivareta.

Problemstillingen handler om *i hvor stor grad har Bindal kommune sikret et godt styringssystem for IT gjennom å ivareta utvalgte styrings- og kontrollmål i anerkjent kvalitetsstandard (COBIT).*

Vi ser på de fire hovedområdene i kvalitetsstandarden:

- Planlegging og organisering
- Anskaffelser og implementering
- Driftsleveranse og støtte
- Kontrolltiltak

Revisjonskriteriene er utledet av kvalitetsstandarden samt personopplysningsloven med tilhørende forskrifter og E-forvaltningsforskriften.

Rapporten bygger på informasjon innhentet gjennom intervju med IT-konsulent, spørreundersøkelse til ansatte i Bindal kommune og dokumentgjennomgang.

I forbindelse med diskusjonen rundt spørsmålet om å tiltre avtalen med IT-selskapet Evry Norge AS (heretter kalt Evry) i 2015, ble det besluttet at drift av alle program og applikasjoner med høyt sikkerhetsbehov burde settes ut, mens resten av IKT-oppgavene skulle driftes i egenregi. Bindal kommune har inngått ASP² avtale med Evry, og har i tillegg avtale med to andre IT-selskaper (iTet og Legedata Servicepartner). Bindal kommune har egen IT-konsulent som har ansvar for brukerstøtte, nettverk og drifting av de systemene som Bindal kommune selv ivaretar. IT-konsulenten er også systemadministrator.

Rapporten er en gjennomgang av hvordan Bindal kommune har løst oppgavene på IKT-området sammenholdt med de kravene som stilles i kvalitetsstandarden COBIT. Undersøkelsene viser at Bindal kommune ikke har utarbeidet en IKT-strategi med mål og handlingsplaner, har en sikkerhetsstrategi. Kommunen har ikke en ROS-analyse for IKT området som inneholder den systematikken som Cobit etterspør. Ansvar- og myndighet er kjent i kommunen, men dokumentasjonen er litt mangelfull. Kommunen har en god informasjonsarkitektur som er dokumentert.

² ASP: Active Server Pages

Det forelå kravspesifikasjon ved inngåelsen av avtalene med eksterne leverandører, men kommunen har ingen egne planer for anskaffelse og vedlikehold av maskinvare og programvare ut over budsjett og økonomiplan. Installasjon og godkjenning av systemer er ivaretatt på en god måte.

Det er avtalt servicenivå med leverandørene, og brukerne er fornøyd med servicen. Det er etablert brukerstøtte, og dette bidrar til at innmeldte feil og hendelser blir fulgt opp.

Brukerne gis opplæring i bruk av systemet, programmer og sikkerhet, men denne er noe mangelfull. Brukernes tilganger til systemet følger av tilganger som gis i AD (Activ Directory), og uønskede hendelser loggføres av eksterne leverandører. Når det gjelder systemer som kommunen drifter selv, kan ikke revisor si noe om hvorvidt aktivitetslogger for autorisert bruk finnes.

Servere som eksterne leverandører har ansvar for fysisk sikring av, er godt ivaretatt. Intern serversikkerhet er ikke fullt ut tilfredsstillende.

Kommunen har igjennom eksterne avtaler og egne systemer fått på plass internkontroll på IKT-området. Internkontrolltiltakene er tilstrekkelig kjent for de ansatte.. Sensitive data ligger på egne områder og tilgangen styres gjennom AD (Active directory), men rutiner for endring av passord og fjerning av ikke aktive brukere etterleves ikke fullt ut. Kommunen har gode backup rutiner som sikrer at data er tilgjengelig.

På bakgrunn av disse vurderingene, konkluderer revisor med at Bindal kommune i stor grad har sikret et godt styringssystem for IKT gjennom at utvalgte styrings- og kontrollmål i anerkjent kvalitetsstandard (COBIT) er ivaretatt.

Revisor har følgende anbefalinger:

- Kommunen bør utarbeide IKT-strategi som viser overordnede mål og vegvalg knyttet til IKT, samt konkrete handlingsplaner.
- Kommunen bør gjennomføre en ROS-analyse for informasjonssikkerhet.
- Kommunen bør i større grad gjennomføre brukeropplæring.
- Kommunen bør etablere et formelt system for feilmelding for systemer som kommunen drifter selv.
- Kommunen bør ha fokus på at passordregimet etterleves fullt ut

INNHALDSFORTEGNELSE

0. Sammen drag.....	2
1. Innledning	6
1.1 Bestilling.....	6
1.2 Bakgrunn	6
1.3 Problemstillinger	6
1.4 Revisjonskriterier	7
1.5 Metodisk tilnærming og gjennomføring.....	7
2. Bindal kommunes IKT-avtaler.....	9
2.1 Tidligere vertskommuneløsning med Brønnøy kommune	9
2.2 Avtale med Evry Norge AS fra 2014	9
2.3 Andre avtaler	10
2.4 Kostnader.....	12
3. Planlegging og organisering.....	14
3.1 Revisjonskriterier	14
3.2 Data.....	14
3.2.1 IT-strategi.....	14
3.2.2 Intern organisering	15
3.2.3 Informasjonsarkitektur	17
3.2.4 Risikostyring	19
3.3 Vurdering.....	20
4. Anskaffelser og implementering	22
4.1 Revisjonskriterier	22
4.2 Data.....	22
4.2.1 Kravspesifikasjon.....	22
4.2.2 Anskaffelse og vedlikehold av applikasjoner og teknologisk infrastruktur.....	23
4.2.3 Installasjon og godkjenning av systemer	23
4.3 Vurdering.....	24
5. Driftsleveranse og støtte.....	25
5.1 Revisjonskriterier	25

5.2	Data.....	25
5.2.1	Servicenivå.....	25
5.2.2	Brukeropplæring	26
5.2.3	Mottak for behandling og håndtering av uønskede hendelser og problemer	28
5.2.4	Datahåndtering	30
5.2.5	Fysisk sikring	31
5.3	Vurdering.....	31
6.	Kontrolltiltak	33
6.1	Revisjonskriterier	33
6.2	Data.....	33
6.2.1	Systemer for internkontroll	33
6.2.2	Styring og kontroll	34
6.3	Vurdering.....	38
7.	Hovedkonklusjon	40
8.	Anbefalinger.....	42
9.	Rådmannens kommentarer	42

Liste over figurer

Figur 1	Kjennskap til avtaler med ekstern leverandør	12
Figur 2	Overordnet design for ASP-løsning	18
Figur 3	Oppkobling mot leverandørens ASP-senter	19
Figur 4	Opplæring i bruk av kommunens IKT-system	27
Figur 5	Opplæring informasjonssikkerhet	28
Figur 6	Kjennskap til brukerstøtte.....	29
Figur 7	Hyppeghet bytte av passord	36

Liste over tabeller

Tabell 1	Oversikt over dataprogrammer Bindal kommune.....	11
Tabell 2:	Prognose for faste driftskostnader 2017 for etablert IT-driftsavtale basert på kostnader ved etablerte tjenester og gjeldende fordelingsnøkkel fra januar 2017.	13

1. INNLEDNING

1.1 Bestilling

På bakgrunn av Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019³ har kontrollutvalget i Bindal kommune bestilt en forvaltningsrevisjon med tema IKT (informasjons- og kommunikasjonsteknologi). I rapporten brukes hovedsakelig begrepet IKT, mens IT (informasjonsteknologi) brukes synonymt, eksempelvis i stillingstittel.

Kontrollutvalget fikk en orientering om igangsetting av prosjektet i sitt møte 27.02.17, sak 02/2017. Prosjektplan ble vedtatt i kontrollutvalgets møte 02.05.17, sak 08/2017. Fokus i prosjektet er kvalitetskrav og informasjonssikkerhet.

1.2 Bakgrunn

I forbindelse med overordnet analyse og Plan for forvaltningsrevisjon ble IKT avdekket som et risikoområde i Bindal kommune. Kommunen har ikke ønsket å videreføre en felles avtale om investering i og drifting av IKT-løsninger på Sør-Helgeland. Rådmannen fikk våren 2015 fullmakt til å inngå avtaler om driftsløsninger for de applikasjoner som kommunen selv må ivareta.

IKT-teknologi skal være et virkemiddel for virksomheten og skal bidra til at man når de vedtatte målsettingene. For at kvalitet i IKT skal være tilfredsstillende, må kvalitetskrav for ivaretagelse av informasjonssikkerhet være oppfylt. Dette gjelder både planlegging og organisering, anskaffelse og implementering, driftsleveranse og støtte samt kontrolltiltak (internkontroll).

1.3 Problemstillinger

Revisor har endret ordlyden i problemstillingen noe i forhold til vedtatt prosjektplan. Dette har ingen betydning for hva som er undersøkt i prosjektet.

Følgende problemstillinger er besvart i undersøkelsen:

I hvor stor grad har Bindal kommune sikret et godt styringssystem for IKT gjennom å ivareta utvalgte styrings- og kontrollmål i anerkjent kvalitetsstandard (COBIT)?

Vi ser på de fire hovedområdene:

- Planlegging og organisering
- Anskaffelser og implementering
- Driftsleveranse og støtte
- Kontrolltiltak

³ Vedtatt i kontrollutvalget 10.11.16/sak 13/2016 og i kommunestyret 15.12.16/sak 100/16.

1.4 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som kommunens praksis vurderes opp mot.

I dette prosjektet er kriteriene hentet fra:

- COBIT (Control objectives for Information and Related Technology), Kvalitetsstandard for IKT
- Personopplysningsloven med tilhørende forskrifter
- E-forvaltningsforskriften

Revisjonskriteriene er utledet i vedlegg 1, samt følger punktvis under de enkelte problemstillingene.

1.5 Metodisk tilnærming og gjennomføring

Prosjektet er gjennomført i perioden februar 2017 til oktober 2017.

Rapporten bygger på informasjon innhentet gjennom metodene intervju, spørreundersøkelse og dokumentgjennomgang. Intervju er benyttet for å få innsikt i hvordan kommunen arbeider på IKT- området og spørreundersøkelsen er benyttet for å innhente informasjon fra brukerne av IKT-systemet.

Intervju

I forbindelse med prosjektet har vi intervjuet IT- konsulent i Bindal kommune. Intervjuet ble gjennomført etter intervjuguide, og det var lagt opp til en gjennomgang av tema og hovedspørsmål. Informanten fikk på forhånd tilsendt stikkord for samtalen. Referat fra intervju er verifisert av informanten i etterkant for å rette opp eventuelle faktafeil og misforståelser. Senere i prosjektgjennomføringen ble IT-konsulenten stilt noen oppfølgingsspørsmål pr epost samtidig med at flere kommunale dokumenter ble etterspurt.

Nettbasert og papirbasert spørreundersøkelse

En spørreundersøkelse ble distribuert til alle ansatte i Bindal kommune som bruker IKT til daglig i sin jobb. Spørreundersøkelsen ble sendt elektronisk til 97 personer, hvorav 56 svarte. Ytterligere 28 personer, uten kommunal epostadresse, deltok i undersøkelsen gjennom papirbasert utgave av undersøkelsen. Disse er lagt inn i databasen sammen med de øvrige svarene. Dette ga en total svarprosent på 57,7% Undersøkelsen var anonym, men definerer likevel på hvilket nivå i organisasjonen respondenten er. Vi har fått svar fra alle nivå i organisasjonen.

Undersøkelsen kartlegger kjennskap til avtaler med leverandører av IKT-tjenester, IT-strategier og ROS-analyser (spesielt rettet mot ledernivået), videre kjennskap til ansvars- og myndighetsforhold for bruk av informasjonssystemet, systemets tilgjengelighet, forhold omkring brukerstøtte og opplæring. Det er også spurt om rutiner for sikring av dataenes konfidensialitet og integritet, og sikring mot tap av data.

Dokumentgjennomgang

Referanselista viser hvilke skriftlige dokumenter vi har brukt som kilder. Den består av følgende litteratur:

- Litteratur om informasjonssikkerhet
- Litteratur om personopplysninger

Videre har vi gjennomgått relevante dokumenter som Bindal kommune har utarbeidet.

Samlet vurdering av datagrunnlag og metode

Vi mener det har vært tilstrekkelig å intervju kommunens IT-konsulent i kombinasjon med spørreundersøkelse og dokumentgjennomgang. I spørreundersøkelsen kan det for noen spørsmål være litt uklart hva som ligger til grunn for respondentenes svar. Dette er kommentert i presentasjonen av dataene. Oppfølgingsspørsmål til IT-konsulenten har bidratt til å utfylle bildet fra intervjuet og dokumenter ytterligere. Informasjonen vi har samlet inn gjennom ulike metoder, peker i samme retning.

Vår samlede vurdering er at metodebruk og kildetilfang i dette prosjektet gir et tilstrekkelig grunnlag til å svare på problemstillingene.

Det *kan være* en mulighet for at ansatte som har hatt undersøkelsen tilgjengelig i papirformat har påvirket utfallet av undersøkelsen i en bestemt retning. Dette kan skje dersom ansatte samarbeider om svarene og/eller at samme person besvarer undersøkelsen flere ganger. For å motvirke dette, har revisor sammenlignet resultater før og etter at manuelle svar ble lagt inn i undersøkelsen. Vi anser usikkerheten knyttet til dette som minimal.

Avgrensning

Prosjektet har ikke sett på forhold som berører problemstillinger omkring kommunens eventuelle plikt til å melde/søke konsesjon for behandling av personopplysninger.

2. BINDAL KOMMUNES IKT-AVTALER

2.1 Tidligere vertskommuneløsning med Brønnøy kommune

Kommunene Brønnøy, Sømna, Vevelstad, Vega og Bindal etablerte før 2014 et interkommunalt samarbeid på IKT-området. Dette samarbeidet omfattet blant annet felles e-postsystem og saks- og arkivsystem. Brønnøy kommune var vertskommune for samarbeidet, og sto for drift, vedlikehold og brukerstøtte for løsningen. Avtalen omfattet ikke drift av økonomissystemet Agresso da Brønnøy på det tidspunktet hadde et annet økonomisystem.

2.2 Avtale med Evry Norge AS fra 2014

Brønnøy kommune inngikk høsten 2014 fornyet avtale med Evry Norge AS (heretter kalt Evry) for leveransen av disse⁴ systemene, og i tillegg skulle Evry fra nyttår 2015 overta drift og vedlikehold av systemene. Avtalen som ble inngått omfattet også de øvrige kommunene, men det ble for disse kommunenes vedkommende tatt forbehold om politisk behandling. Dersom disse kommunene ønsket å tiltre avtalen måtte det skje innen 31. oktober 2014. Alternativt ville tjenesteleveransen fra Brønnøy kommune opphøre 31. desember 2014.

Spørsmålet om å tiltre avtalen ble behandlet og vedtatt av kommunestyret i Bindal 09.10.14, sak 92/14 (ASP-avtale⁵). Det går fram av saksframlegget at avtalen med Evry ble reforhandlet fordi Brønnøy måtte foreta nødvendige oppgraderinger som følge av endrede regulatoriske krav og føringer. Muligheter for nye tjenester ble ansett som en bieffekt.

Brønnøy kommune startet høsten 2014 en prosess med utlysning av IKT-leveranse som omfattet både applikasjoner og drift, og i februar 2015 inngikk Brønnøy kommune totalavtale med Evry Norge AS.

Tidlig i 2015 fikk Bindal (sammen med de øvrige Sør Helgelands-kommunene) tilbud om å tiltre totalavtalen mellom Brønnøy kommune og Evry. På bakgrunn av en undersøkelse i egen organisasjon om interesse for å inngå en totalavtale (det ble blant annet undersøkt tilfredshet med eksisterende avtaler), ble det konkludert med *ikke* å gå inn i driftsdelen av avtalen mellom Brønnøy kommune og Evry. Sømna kommune konkluderte som Bindal, mens kommunestyrene i Vega kommune og Vevelstad kommune vedtok å tiltre totalavtalen fra 2015.

Bindal kommune tiltrådte altså ASP-avtalen (sak 92/14) som Brønnøy kommune inngikk med Evry 05.09.2014. En ASP-løsning innebærer at programmer og dokumenter ligger på eksterne servere som driftes og vedlikeholdes av IT-

⁴ Felles e-postsystem og saks- og arkivsystem

⁵ ASP: Active Server Pages

leverandøren (her Evry). Brukeren (her Bindal kommune) får tilgang til serveren via internett, men opplever det som å jobbe lokalt på egen pc.

ASP-avtalen omfatter for Bindal kommune følgende:

- Programvareoppdatering, nye moduler og tjenester for oppgradering til Ephorte5.
- ASP-drift og brukerstøtte for Agresso. Det er tegnet egen vedlikeholdsavtale for Agresso med UNIT4Agresso, og programvarevedlikehold for Agresso er derfor ikke omfattet av avtalen.
- Interaktor (bidrar til elektronisk selvbetjening for kommunens innbyggere basert på automatisk saksflyt. Er en portal både for internett og intranett og er tett integrert med Ephorte).
- E-læringsprogram (e-Wiz).
- Innføring av ny løsning for e-post, kalender og kontakter.
- Ekstern drift og vedlikehold.

Avtalen omfatter også brukerstøtte og sikkerhetskopiering av data (se kapittel 5).

Denne nye avtalen erstattet alle tidligere avtaler med Evry og samlet alle leveransene til kommunene på Sør-Helgeland i én avtale.

Merkostnaden for Bindal kommunens vedkommende ble i saksframlegget i sak 92/14 anslått til ca. 116 000 kroner årlig til drift, mens investeringene ble anslått til ca. 820.000 kroner.

Det er Brønnøy kommune som ivaretar det avtaletekniske i Evry-avtalen. Bindal forholder seg bare til Brønnøy, og det er også Brønnøy kommune som fakturerer for tjenestene på vegne av Evry. Det finnes ikke en egen avtale mellom Brønnøy og Bindal om dette, ut over kommunestyrets vedtak om å tiltre avtalen.

2.3 Andre avtaler

I forbindelse med diskusjonen rundt spørsmålet om å tiltre avtalen med Evry i 2015, ble det besluttet at drift av alle program og applikasjoner med høyt sikkerhetsbehov burde settes ut, mens resten av IKT-oppgavene skulle driftes i egenregi. I tillegg til ASP-avtalen med Evry gjennom Brønnøy kommune, gjelder følgende avtaler:

- Drift av program som berører helse og omsorg (Visma Profil) er flyttet til IT-selskapet iTet (Bodø). Avtalen er signert 28.02.2006 og gjelder fra 01.03.2007. I leveransen inngår 2 brannmurer.
- Leverandørens HelpDesk er kontaktpunkt for alle henvendelser i forbindelse med daglig drift, og Help-Desk er også ansvarlig for oppfølging av alle

hendelser eller feil som oppstår, og leverandøren har ansvar for sikkerhetskopiering (se også kapittel 5).

- Det er i ettertid inngått avtaler vedrørende Visma Ressursstyring og Visma Flykning.
- For legekantoret er det installert en egen server, og programvaren for legekantoret ivaretas av firmaet Legedata Servicepartner (LDSP). LDSP drifter ikke på samme måte som øvrige leverandører, men bistår ved behov på serverne som SystemX kjører på. Det foreligger derfor ingen avtale slik det gjør når ekstern leverandør drifter på vegne av Bindal kommune.

Bindal drifter selv programmene Matrikkel, KomTek, SystemX og Winmed3.

Dersom det er behov for egne fagrelaterte programmer inngår hver enhetsleder avtale med eventuell leverandør på IT-området, og IT-konsulenten kan bistå avdelingene ved eventuelle avtaleinngåelser.

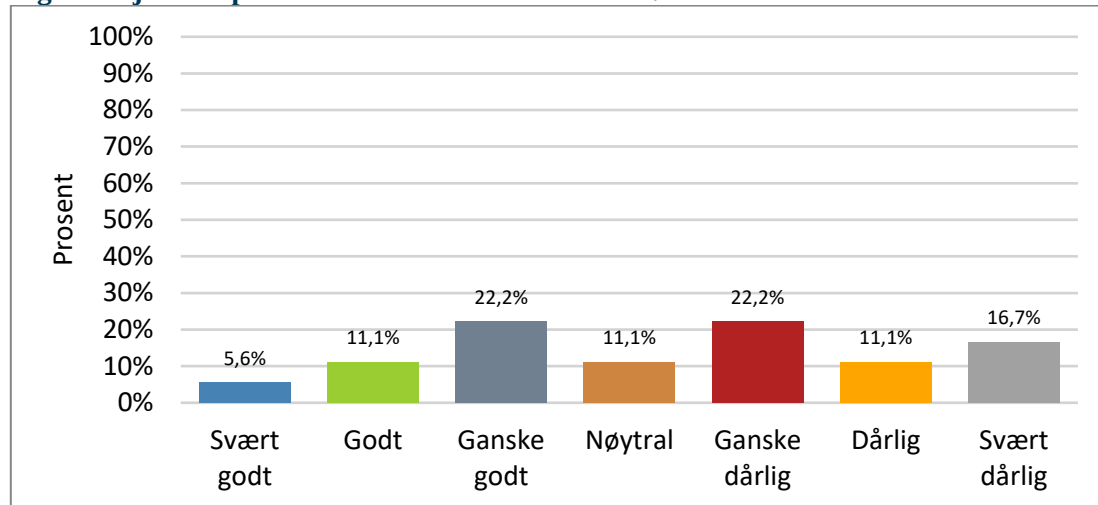
Tabellen viser hvilke programmer Bindal kommune benytter, leverandør og hvem som har ansvar for å drifte disse:

Tabell 1 Oversikt over dataprogrammer Bindal kommune

Program	Hvem drifter systemet	Leverandør
Visma Profil	iTet	Visma
Visma Ressursstyring	iTet	Visma
Visma Flyktning	iTet	Visma
Exchange (e-post)	Evry	
ePhorte (sak/arkiv system)	Evry	Evry
Agresso	Evry	Unit4
Compilo	Compilo	Compilo
SystemX (legekantoret)	Bindal kommune (legekantoret)	Hove Medical
Winmed 3 Journal (Helsestasjon)	Bindal kommune (legekantoret)	CompuGroup Medical
Matrikkel	Bindal kommune	Norkart
KomTek	Bindal kommune	Norkart

Ledernivået i kommunen ble i vår spørreundersøkelse spurt om sin kjennskap til avtalen som Bindal kommune har med ekstern leverandør av IKT-tjenester.

Figur 1 Kjennskap til avtaler med ekstern leverandør

Av figur 1 framgår det at 39 % av ledere i Bindal kommune (7 av 18 ledere) har *ganske god*, *god* eller *svært god* kjennskap til avtalen, mens 50 % kjenner avtalen enten *ganske dårlig*, *dårlig* eller *svært dårlig*.

Undersøkelsen viser at om lag halvparten av alle ledere er nøytral til spørsmålet om hvor fornøyd kommunen er med samarbeidet. 6 % av lederne er svært godt fornøyd. 29 % er fornøyd og 12 % er noe fornøyd. Undersøkelsen gir ikke noe entydig svar på hva kommunen er mest fornøyd/misfornøyd med.

2.4 Kostnader

Bindal betaler for ASP-drift direkte og ASP drift til Evry/Brønnøy kommune. ASP-drift⁶ direkte omfatter kostnader vedrørende Agresso og Exchange som kan henføres direkte til kommunen. Bindal kommunes andel av ASP-drift er beregnet etter en fordelingsnøkkel, der Bindal betaler 15 % av de totale kostnadene i forbindelse med ASP-etablering, ASP drift og kostnader knyttet til lisenser. Ifølge fakturagrunnlag fra Brønnøy kommune for perioden august 2016 til desember 2016 var Bindal kommunes kostnad ca kr 115.000

⁶ ASP: Active Server Pages

Det er utarbeidet en sluttrapport for etableringsprosjektet for å realisere en ny IT-driftsplattform for Brønnøy, Vega og Vevelstad kommune, «Overleveringsrapport for ny IT-driftsløsning for Øyriktet IKT⁷». Denne viser følgende driftskostnader for etablert IT-driftsavtale:

Tabell 2: Prognose for faste driftskostnader 2017 for etablert IT-driftsavtale basert på kostnader ved etablerte tjenester og gjeldende fordelingsnøkkel fra januar 2017.

Kommune/tjeneste	ASP	Applikasjon	Basis og kapasitet	Basis 24/7	Servicedesk og ITSM roller	Nettverk	Klient	Totalt
Brønnøy	1.466.094	1.114.464	1.523.699	171.324	1.726.560	585.792	829.092	7.417.025
Vega	322.108	466.932	282.995	31.824	155.520	195.156	143.748	1.608.283
Vevelstad	300.034	388.668	134.978	15.180	84.672	146.544	75.504	1.145.580
Sømna	417.469							417.469
Bindal	488.506							488.506
Totalt	3.004.212	1.970.064	1.941.672	218.328	1.966.752	927.492	1.048.344	11.076.863

Nytt utstyr, oppgraderinger av fagapplikasjoner, reisekost og konsulentbistand er variable kostnader som kommer i tillegg til de faste tjenestene.

Fagsystemlisenser og andre lisenser samt bistand fra 3.parts leverandører ved oppgraderinger ligger utenfor avtalen med Evry.

Bindal kommunes regnskap viser at kostnader til service og drift til iTet for 2017⁸ utgjør ca kr 172.000,- Lisenser og konsulentbistand er ikke tatt med⁹

⁷ 8.2.2017

⁸ Tall fra 2017 er beregnet hittil i år (tom september 2017)

⁹ Art 119504, 127000,124000

3. PLANLEGGING OG ORGANISERING

3.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som kommunens praksis vurderes opp mot. Når det gjelder planlegging og organisering har vi utledet følgende kriterier fra personopplysningsloven med tilhørende forskrifter, E-forvaltningsforskriften og COBIT:

Planlegging og organisering:

1. Kommunen skal ha en IKT-strategi som:
 - viser kommunens overordnede mål og hvordan IKT skal bidra til å nå målene
 - viser veivalg knyttet til IKT
 - viser konkrete handlingsplaner
2. Det skal etableres klare ansvars – og myndighetsforhold for bruk av informasjonssystemet. Disse skal være dokumentert, og endringer skal godkjennes av øverste myndighet.
3. Utstyr og program skal være sammenkoblet på en hensiktsmessig og sikker måte, og konfigurasjonen (informasjonssystemets utforming) skal dokumenteres.
4. Sensitive data skal ha høyere sikkerhetsnivå
5. Det skal gjennomføres og dokumenteres ROS-analyse for informasjonssikkerhet, og analysen skal klarlegge sannsynlighet for og konsekvenser av sikkerhetsbrudd.
6. Virksomheten skal selv fastlegge kriterier for akseptabel risiko forbundet med behandling av personopplysninger. Resultatet av risikovurderingene skal sammenlignes med de fastlagte kriteriene for akseptabel risiko forbundet med behandling av personopplysninger
7. Ny risikovurdering skal gjennomføres ved endringer som har betydning for informasjonssikkerheten

3.2 Data

3.2.1 IT-strategi

IT-konsulenten kjenner ikke til at kommunen har en IKT-strategi på overordnet nivå, og rådmannen bekrefter at kommunen ikke har IKT-strategi. Bindal kommune har derimot utarbeidet en sikkerhetsstrategi i samarbeid med Compilo¹⁰. Kommunen viser også til sikkerhetsstrategien i revisors kartlegging av IT-miljøet i kommunen i 2016

¹⁰ Leverandør av kommunens kvalitetssystem (også navn på kvalitetssystemet)

som svar på spørsmålet om IKT-strategi. Det ble da sagt at strategien ikke er godt kjent i organisasjonen.

Formålet med sikkerhetsstrategien er å angi de overordnede valg og prioriteringer i arbeidet med informasjonssystemet og med informasjonssikkerheten. Revisor har fått seg forelagt dokumentet, som inneholder omtale av følgende:

- Kommunikasjonslinjer som benyttes ved overføring av sensitiv informasjon skal krypteres i henhold til godkjente løsninger fra Datatilsynet.
- Alle fellessystemer og fagsystemer skal ivaretas av sikkerhetskopieringsrutinene.
- Opplæring ved nye systemer, oppdateringer og ansettelser.
- Leverandører og partnere skal være godkjent av kommunen.
- IT-leder skal vurdere teknologiske spørsmål i forbindelse med innkjøp.
- Systemteknisk sikkerhet skal være i henhold til krav som stilles fra Datatilsynet når det gjelder tiltak for å hindre at uautoriserte får tilgang til sensitive data.
- Tilgangskontroll.
- Adgangskontroll.

Bindal kommunes overordnede mål, og hvordan IT skal bidra til å nå målene, framgår ikke av sikkerhetsstrategien. Sikkerhetsstrategien viser ikke veivalg knyttet til IKT og inneholder ikke konkrete handlingsplaner.

Spørreundersøkelsen viser at ingen av lederne som har svart på undersøkelsen er kjent med på hvilken måte kommunens overordnede mål og veivalg knyttet til IKT er implementert i organisasjonen.

I intervju peker IT-konsulenten på at det er gjennomgående fokus på IKT-sikkerhet i kommunen.

Bindal kommune har avtaler med eksterne leverandører om drifting av IKT-systemer. Det framgår av avtalene med disse at leverandør har utarbeidet sikkerhetspolicy for sine tjenester.

3.2.2 Intern organisering

Formell organisering

Kommunens IT-avdeling består av én person som har følgende oppgaver:

- Brukerstøtte i organisasjonen.
- Fungerer som systemadministrator, superbruker for Compilo og e-post.
- Sørger for at de ansatte har nødvendige tilganger til maskin- og programvare, men er ikke ansvarlig for oppgradering av programmer.
- Ansvar for datamaskiner, trådløst nett, brannmurer, server på skolen. Setter opp nye PC-er.

- Drifting av de systemene som Bindal kommune ivaretar selv.

Kommunens organisasjonskart viser at IT-konsulenten er plassert i Rådmannens stab. IT-konsulenten er alene om denne funksjonen.

Kommunens IT-leverandører (se kapittel 2) har drift – og vedlikeholdsoppgaver for de programmer og applikasjoner som Bindal kommune kjøper.

Roller og ansvarsfordeling IKT

I Bindal kommunes sikkerhetsstrategi heter det at sikkerhetsstrategien har sikkerhetsmålene som utgangspunkt. Sikkerhetsmålene er ikke definert i dokumentet, og IT-konsulenten er ikke kjent med om det er definert eller beskrevet sikkerhetsmål.

Det går fram av intervju og spørreundersøkelse at det ikke gjennomføres overordnede møter om sikkerhet/sikkerhetsstrategi.

Sikkerhetsstrategien beskriver ansvars- og myndighetsforhold på et overordnet nivå. Det er rådmannen som er ansvarlig for hele kommunens IKT-løsning. Ansvar for de enkelte fagsystemer er delegert til leder for den enheten som benytter systemet. Sikkerhetsansvarlig er delegert arbeidet for sikkerhetsarbeidet ved IKT-systemene og dertil definerte prosesser og rutiner. I Bindal er det kontor- og personalleder som er sikkerhetsansvarlig. Sikkerhetsstrategien henviser til ansvarsmatrisen, som beskriver hva sikkerhetsleder, sikkerhetskontakter og ansvarlig for teknisk løsning har ansvaret for. Matrisen viser også hvilke oppgaver som er lagt til den enkelte funksjon.

Ifølge revisors kartlegging av IT-miljø (gjennomført høsten 2016) har ikke kommunen system for oppdatering/endring av ansvars- og myndighetsforhold.

Spørreundersøkelsen viser at et stort flertall av de ansatte i Bindal kommune er kjent med sitt ansvars – og myndighetsforhold for bruk av kommunens informasjonssystem. 67 % av lederne som har svart på undersøkelsen sier de kjenner sitt ansvars– og myndighetsforhold, mens det til sammenligning er 82 % av ansatte uten lederansvar som sier at de kjenner sitt ansvars– og myndighetsforhold.

Undersøkelsen viser videre at av ansatte som sier de kjenner sitt ansvars– og myndighetsforhold knyttet til bruk av informasjonssystemet i kommunen, har et stort flertall fått kjennskap til dette gjennom tildeling av oppgaver eller gjennom samtaler med overordnet.

Revisor har fått tilsendt eksempler på stillingsbeskrivelser for ledernivået. Tilsetningskontrakten berører ikke eksplisitt forhold til informasjonssystemet i kommunen.

3.2.3 Informasjonsarkitektur

I henhold til personopplysningsforskriften § 2-7 skal informasjonssystemet konfigureres slik at tilfredsstillende informasjonssikkerhet oppnås, og konfigurasjonen skal dokumenteres. Med konfigurasjon menes informasjonssystemets utforming, det vil si utstyr og program samt sammenkoblinger mellom disse. Ved valg av konfigurasjon skal virksomhetens behov for informasjonssikkerhet tillegges vekt, i tillegg til vurdering av økonomi og behov for funksjonalitet. Eksempelvis vil slik vurdering omfatte etablering av sikkerhetsbarrierer, bruk av nettverkssegmentering for å skille forskjellige behandlinger av personopplysninger fra hverandre.

Bindal kommune har flere brannmurer i sin konfigurasjon. Alle PC-er er bak brannmurer, og det er en brannmur på hver avdeling.

Ifølge kommunens sikkerhetsstrategi skal løsningen være i henhold til de krav som stilles fra Datatilsynet når det gjelder åpent og lukket segment med nødvendige brannmurer for å hindre at uautoriserte får tilgang til sensitive data. Bindal kommune har ekstra sikkerhet innen helse og omsorg; her kreves det to innlogginger for å få tilgang til sikker sone. Alle personsensitive data ligger lagret eksternt. Som sensitive opplysninger regnes alt med personnummer, telefonnummer – og kombinasjoner av informasjon som hver for seg ikke anses som sensitivt. Innen helse og omsorg anses alle opplysninger å være sensitive.

I sikkerhetsstrategien heter det at det ikke skal utføres noen konfigurasjonsendringer uten at IT-leder har lagt fram en vurdering til sikkerhetsleder, og at sikkerhetsleder skal godkjenne denne før endringen utføres. Endringene skal være tatt inn konfigurasjonsdokumentasjon senest 1 uke etter at faktisk gjennomføring. Det er bare IT-konsulenten som kan koble inn enheter i nettverket.

Da valg av løsninger ble vurdert, ble dokumentetsikkerhet, back-up, og personalsituasjonen tillagt mest vekt. Pris kom i annen rekke. Hensynet til at det bare er én ansatt med ansvar for IT ble også tillagt vekt.

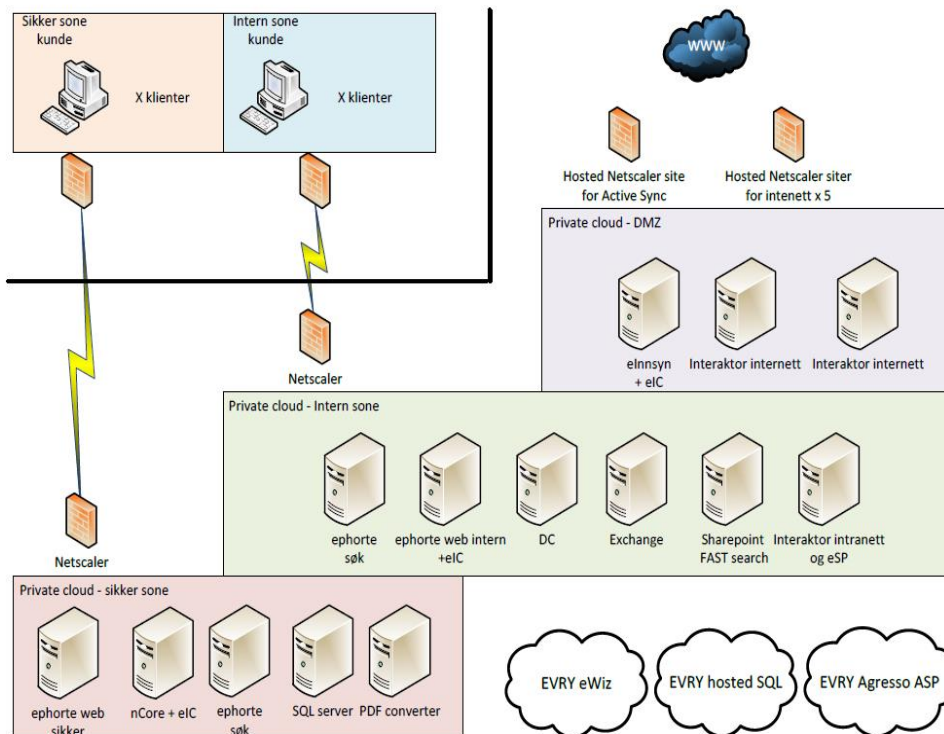
Alle brannmurer, trådløskontroller og switcher¹¹ oppdateres månedlig.

Det er installert anti-virusprogramvare på alle PC-er, og den enkelte bruker kan ikke fritt installere programvare på sin PC. IT-konsulenten peker på at maskinlåsing gjør at problemet med virusangrep er lite. Ifølge sikkerhetsstrategien skjer viruskontroll på sentralt utstyr og på arbeidsstasjoner automatisk, og IT-leder sier i intervju at hver enkelt PC oppdateres kontinuerlig.

¹¹ Switch: nettverkskomponent som styrer datatrafikk mellom ulike noder i et nettverk, slik som PC, server, skriver og internett-forbindelse

Overordnet design for ASP-løsningen med Evry er dokumentert i avtalens punkt 3.9, jf. figur 2 nedenfor.

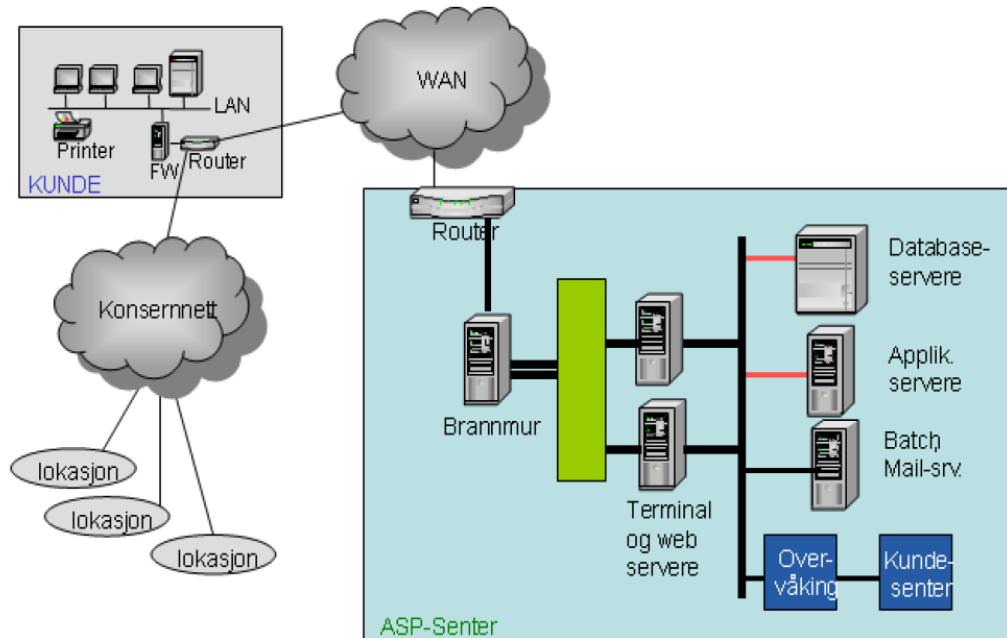
Figur 2 Overordnet design for ASP-løsning

Siden applikasjonene ligger på leverandørens server, vil det også være behov for sikker kommunikasjon. Bindal kommune har egen VPN-linje til Evry, i tillegg til en egen VPN for trafikk til sikker sone. Denne er felles med øvrige kommuner i samarbeidet.

Oppkobling mot leverandørens ASP-senter skisseres slik i avtalens punkt 3.7, jf. figur 3 nedenfor.

Figur 3 Oppkobling mot leverandørens ASP-senter

Avtalen med iTet definerer at Bindal kommune skal ha tilgang til iTet sine servere ved hjelp av teknologiløsningen Citrix, og at iTet skal levere to lokale brannmurer som er installert på kommunens sykehjem. Kommunikasjon skjer via fastlinjer.

3.2.4 Risikostyring

Ifølge revisors kartlegging av IT-miljø fra 2016 er det ikke foretatt risikovurderinger knyttet til IT-området, og IT-konsulenten bekrefter at det ikke er gjennomført IT-kartlegginger/risikoanalyse på overordnet nivå.

Spørreundersøkelsen viser at 6 av 18 ledere mener det er gjennomført ROS-analyser når det gjelder informasjonssikkerhet, mens 11 av 18 svarer at de ikke vet om det er gjennomført slike analyser. Av de lederne som har svart at det er gjennomført ROS-analyser, er det 4 som ikke vet når siste ROS-analyse ble gjennomført, mens 2 sier at analysen er gjennomført i løpet av de siste 24 måneder.

IT-konsulenten peker på at enkle ROS-analyser gjøres hele tiden; eksempelvis ved innføring av nye program. Disse ROS-analysene er ikke dokumentert. IT-konsulenten peker også på at uten at det er dokumentert på et skjema, gjøres det vurderinger når det blir kjøpt inn nye systemer. Denne analysen sier ikke noe om hvilke risikoer som kan forekomme, men omhandler mer områder der det er viktig at informasjonssikkerheten ivaretas.

IT-konsulentene inviteres inn på ledermøter i forbindelse med spesifikke system/tema, men er ikke kjent med hvorvidt risikoanalyser tas opp på disse møtene.

I forbindelse med en hendelse i 2017 da kommunen var uten dataforbindelse i flere døgn, gjennomførte Bindal kommune en evaluering av hendelsen. I referatet fra evalueringsmøte 6. mars 2017 oppsummeres hendelsesforløpet, erfaringer fra hendelsen og debatt/tiltak. I møtet ble det reist spørsmål om alternativer til fiberkommunikasjon, mulighet for redundans (tiltak for å øke systemets pålitelighet) og mulighet for aggregatkjøring på sentrale steder. Konklusjonen er at møte i kriseledelsen og beredskapsrådets møte våren 2017 skal vurdere nærmere mulig tiltak som kom fram i evalueringen.

Det kommer fram i revisors kartlegging av IT-miljøet fra 2016 at kommunen mener systemer for liv og helse, økonomi og arkiv er de vesentligste risikoene på IT-området. Tiltak i forhold til risikoene er at systemene er satt ut til ekstern leverandør.

Ledernivået i Bindal kommune ble i spørreundersøkelsen spurt om hvilke forhold de mener kan kreve risikovurderinger og/eller nye risikovurderinger. Et stort flertall oppgir her innkjøp av ny programvare, endringer i trusselbildet (eksempelvis nye trusler i form av virusangrep), overgang til nye systemer/ny teknologi og nye samarbeidspartnere innenfor IKT som forhold som krever (ny) risikovurdering.

På ledernivå i Bindal kommune er det 13 av 18 som ikke vet om kommunen har definert akseptabel risiko forbundet med behandling av personopplysninger.

3.3 Vurdering

IKT-strategi

I henhold til kvalitetsstandarden COBIT, skal kommunen ha en IKT-strategi som viser kommunens overordnede mål og hvordan IKT skal bidra til å nå målene, viser veivalg knyttet til IKT, og viser konkrete handlingsplaner. Revisors gjennomgang viser at Bindal kommune ikke har utarbeidet IKT-strategi som inneholder ovennevnte punkter. Revisors oppfatning underbygges av at ingen i organisasjonen er kjent med hvordan kommunens overordnede mål og veivalg knyttet til IKT er implementert i organisasjonen. Det er revisors vurdering at kommunens sikkerhetsstrategi ikke inneholder de elementene som forventes i en IKT-strategi, og dermed ikke kan defineres som en IKT-strategi.

Myndighet og ansvar

Å etablere klare ansvars- og myndighetsforhold for bruk av informasjonssystemet handler ikke bare om den enkelte ansattes ansvar og myndighet i forhold til temaet, men også om en overordnet tilnærming til temaet. Revisor mener at Bindal kommune gjennom formelt organisasjonskart og sikkerhetsstrategien har etablert klare ansvars-

og myndighetsforhold for bruk av informasjonssystemet. Dette underbygges av at langt de fleste ansatte som har svart på spørreundersøkelsen er kjent med sitt ansvars- og myndighetsforhold for bruk av kommunens informasjonssystem. Revisor vurderer imidlertid at *dokumentasjon* av ansvars -og myndighetsforhold ikke er fullt ut tilfredsstillende målt opp mot kravene i kvalitetsstandarden. Oppfatningen bygger på at et stort flertall har fått kjennskap til eget ansvar enten gjennom tildeling av oppgaver eller gjennom samtaler med overordnet. Revisor kan heller ikke slå fast at endringer i ansvars- og myndighetsforhold godkjennes av øverste myndighet så lenge Bindal kommune ikke har system for oppdatering og/eller endringer på området.

Informasjonsarkitektur

Kvalitetsstandarden krever at utstyr og program skal være sammenkoblet på en hensiktsmessig og sikker måte, og konfigurasjonen (informasjonssystemets utforming) skal dokumenteres. Måten maskinvare og annet IKT-utstyr er koblet sammen på, eller kommuniserer med hverandre på, er viktig ikke bare med tanke på ytelse og hastighet, men også for å oppnå god informasjonssikkerhet. Det er revisor vurdering at Bindal kommune oppfyller kravet om hensiktsmessig og sikker sammenkobling av maskinvare gjennom bruk av oppdaterte brannmurer og anti-virusprogram, sammen med restriksjoner for hva den enkelte ansatte kan installerer på egen PC. Sikker kommunikasjon og sammenkobling ivaretas av ekstern leverandør for de applikasjoner som driftes eksternt. Bindal kommune ivaretar etter revisors vurdering disse kravene så langt det er mulig gjennom de vilkårene som er bestemt i de avtalene som er inngått med leverandørene.

Bruk av sikker sone, det vil si at sensitive data er lagret på eget, lukket område med egen innloggingsprosedyre, gjør at sensitive data etter revisor vurdering har et høyere sikkerhetsnivå.

Revisor vurderer at konfigurasjonen er dokumentert, både for systemer som Bindal kommune drifter selv og for systemer som driftes av ulike leverandører.

Risikostyring

Kommunen bør, i henhold til kvalitetsstandarden, gjennomføre og dokumentere ROS-analyse for informasjonssikkerhet. Slik revisor ser det, er dette ikke utført i Bindal kommune. Revisor vurderer også at det ikke formelt er fastlagt kriterier for akseptabel risiko forbundet med behandling av personopplysninger. Mange ansatte er ikke kjent med om kommunen har definert en akseptabel risiko, og dette peker i samme retning. Det er likevel en bevissthet i organisasjonen omkring risikoer forbundet med behandling av personopplysninger. Revisor er av den oppfatning at kommunen gjør vurderinger i forhold til informasjonssikkerhet i forbindelse med innkjøp av eksempelvis ny programvare, men mener at dette ikke er tilstrekkelig for fullt ut å oppfylle kravet om ROS-analyse ved endringer som har betydning for informasjonssikkerheten. Det er gjennomført ROS-analyse knyttet til enkelthendelse.

4. ANSKAFFELSER OG IMPLEMENTERING

4.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som kommunens praksis vurderes opp mot. Når det gjelder anskaffelser og implementering har vi utledet følgende kriterier fra personopplysningsloven med tilhørende forskrifter, E-forvaltningsforskriften og COBIT:

Anskaffelse og implementering:

1. Kommunen bør ha utarbeidet en kravspesifikasjon til sin leverandør før anskaffelser innen IKT.
2. Kommunen bør ha en plan for investering i, og vedlikehold av, programvare, og sørge for at kommunens programvare til enhver tid er oppdatert.
3. Kommunen bør ha en plan for investering og utskifting av maskinvare (pc, servere, utstyr til nettverk etc).
4. Kommunen bør sørge for at installasjon og implementering av systemer utføres av kompetent personell.

4.2 Data

4.2.1 Kravspesifikasjon

Avtalen med Evry (bilag 1) viser kundens (kommunens) kravspesifikasjon. Gjennom det interkommunale samarbeidet og prosjektet «Brønnøy 2014» er det prioritert tiltak og krav til leverandør. I henhold til avtalen med iTet har helse/omsorg spesifisert ønsker overfor leverandøren. Ifølge avtalens punkt 3 har Bindal gitt uttrykk for behov og krav til tjenesten i eget bilag 1 som er vedlegg til avtalen.

I forbindelse med innkjøp av elev-PC-er ble det gjort en vurdering av hva maskinene skal benyttes til, og lærere fikk komme med innspill i forhold til sine behov når det gjelder PC. Lærernes kravspesifikasjon tilsvarer ikke kravspesifikasjon for elev-PC.

Bindal kommune har utarbeidet «Vedlegg til innkjøpsrutiner 01.05.2013». Dette dokumentet inneholder flytskjema for mellomstore og store engangsinnkjøp (verdi større eller lik kr 500.000,-). Det framgår av flytskjemaet at behov skal defineres og krav spesifiseres.

Revisor har sett eksempler på innkjøpsrutine vedrørende innkjøp av mobiltelefoner og tilbehør av 17.11.2015. Her fremgår det at leverandøruavhengig teknisk-/kvalitetsspesifikasjon i overensstemmelse med relevante lover og forskrifter er beskrevet i eget dokument. Tilbudsforespørselen av 17.11.2015 viser spesifisering av hvilke varer som skal kjøpes inn.

4.2.2 Anskaffelse og vedlikehold av applikasjoner og teknologisk infrastruktur

Det er enhetsledere/avdelingen og brukerne av programmene som bestemmer hvilke program som skal benyttes. IT-konsulenten kan bistå i prosessen. Eksempelvis var leder helse/omsorg prosjektansvarlig ved anskaffelse av programvare til sin enhet.

Brukervennlighet er en viktig forutsetning ved valg av programvare. At nærliggende kommuner Bindal kommune samarbeider med bruker programmet tillegges også vekt.

Bindal har ikke egne planer for IKT-investeringer, dette ligger som en del av budsjett og økonomiplan. I budsjettforslaget for 2017 (funksjon 12006 IKT) skriver rådmannen at IKT-området er i stadig utvikling etter store endringer i 2015, men at det fra 2017 er budsjettert med noe reduksjon i driftsnivå ut fra den kunnskapen kommunen innehar pr dato. Eksempelvis er ikke datautstyr til enkeltavdelinger tatt inn i budsjettet som nytt tiltak.

Tiltak som er tatt inn i budsjett og økonomiplan for 2017-2020 (budsjettforslaget) er kostnadsberegnet til om lag kr 287.500,- Dette gjelder innkjøp av nettbrett og PC-er til ulike enheter. Det er ifølge forslaget ikke lagt opp til ytterligere investeringer i økonomiplanperioden fram til 2020.

Ephorte oppgraderes etter innspill fra leverandør.

Enhet helse/omsorg bestemmer selv når de vil oppgradere sine systemer ut fra når det passer i forhold til daglig drift. Eksempelvis turnusprogram innenfor et «vindu» mellom avsluttet timeregistrering og utbetaling av lønn.

Det er ingen plan for utskifting av maskiner, dette vurderes fra gang til gang med utgangspunkt i hva maskinen brukes til. Utskifting skjer i gjennomsnitt ca. hvert 4. år. Bindal kommune har ingen rutinemessig utskifting, og dette begrunnes med at det er kostbart å bytte hvis det ikke trengs. Ifølge IT-konsulenten blir komplett inventarliste over kommunens PC-er ajourført når nye maskiner klargjøres.

Bindal kommunes sikkerhetsstrategi slår fast at ved innkjøp av hardware/software skal IT-leder vurdere teknologiske spørsmål før innkjøpet foretas. Ved større endringer på systemporteføljen skal IT-leders vurderinger legges fram for sikkerhetsleder, som endelig godkjenner eller forkaster.

4.2.3 Installasjon og godkjenning av systemer

IT-konsulenten har ansvar for installasjon av nye systemer, mens implementering gjøres sammen med leverandør og enhetsleder. Det er bare IT-konsulenten som har tilgang til å legge inn ny programvare. Kostnad og sikkerhet har vært avgjørende for å

velge denne løsningen, og løsningen bidrar til at ikke er noen risiko for krasj av programvare.

Ansvar for å sørge for at nye systemer er kompatible med eksisterende systemer ligger i å lage en kravspesifikasjon som omfatter dette.

Ny programvare testes før kjøp, og det gjennomføres visning. Dette er testrutiner som er utviklet av leverandørene, og disse gjennomføres for å sikre at programmene virker etter intensjonen før de settes i drift. Testmoduler ble eksempelvis utprøvd før oppgradering av Ephorte. Testrutiner og tekniske tester gjøres på servere. Kommunen tester selv om det de nye programmene/versjonene fungerer i hverdagen.

Ifølge revisors kartlegging av IT-miljøet i 2016 planlegges det ingen vesentlige endringer i IT-miljøet i den nærmeste framtid.

4.3 Vurdering

Kravspesifikasjon

Det er revisors vurdering at Bindal kommune har utarbeidet kravspesifikasjoner i forbindelse med større innkjøp innenfor IKT gjennom avtalene som er inngått med eksterne leverandører, i tråd med krav i kvalitetsstandarden Revisor mener også at kommunen oppfyller standardens krav når det gjelder rutiner og praksis for å utarbeide kravspesifikasjoner for mindre innkjøp.

Anskaffelse, vedlikehold og installasjon

Bindal kommune har ikke egne, dokumenterte planer for vedlikehold av programvare, slik det er anbefalt i kvalitetsstandarden. Vedlikehold skjer etter behov og ivaretas også gjennom avtaler med eksterne leverandører. Slik revisor vurderer det betyr dette at kommunen har oppdatert programvare, uten at vi på bakgrunn av vårt datagrunnlag kan si at programvaren *til enhver tid* er oppdatert.

Gjennom å utarbeide budsjett og økonomiplaner har Bindal kommune plan for investeringer i programvare og maskinvare innenfor IKT. Investeringer innenfor IKT skjer etter behov og i mindre grad etter vedtatte utskiftningsplaner.

Så langt revisor kan se, sørger kommune for at installasjon og implementering av systemer utføres av kompetent personell.

5. DRIFTSLEVERANSE OG STØTTE

5.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som kommunens praksis vurderes opp mot. Når det gjelder driftsleveranse og støtte har vi utledet følgende kriterier fra personopplysningsloven med tilhørende forskrifter, E-forvaltningsforskriften og COBIT:

Driftsleveranse og støtte:

1. Forventet servicenivå skal være definert i avtale med leverandør; herunder opptid på systemet og responstid for bistand, rapportering fra leverandør.
2. Brukere skal gis opplæring i bruk av systemet (alle funksjonaliteter i systemet).
3. Ansatte skal ha kjennskap til retningslinjer og rutiner for informasjonssikkerhet.
4. Det skal være etablert et system for registrering av feilmeldinger og hendelser.
5. Systemet skal bidra til at innmeldte feilmeldinger og hendelser blir fulgt opp.
6. Autorisert bruk av systemet skal dokumenteres gjennom en aktivitetslogg.
7. Serverrom skal være sikret fysisk mot uautorisert adgang.

5.2 Data

5.2.1 Servicenivå

Som nevnt i kapittel 3 har Bindal kommune avtale med Evry Norge AS gjennom at de har tiltrådt avtale mellom Brønnøy kommune og Evry med virkning fra 31. oktober 2014. Bindal kommune vedtok imidlertid 23.03.15 formannskapetets sak 17/15, ikke å tiltre Brønnøy kommunes *totalavtale* med Evry. I saksframlegget til sak 17/15 heter det at «*Bindal kommunestyre vedtok i k-sak 92/14, den 09.10.14, å tiltre avtale mellom Brønnøy kommune og Evry med virkning fra 31.10.14. Denne avtalen gjelder i hovedsak økonomisystemet Agresso, e-postsystemet og sak – og arkivsystemet. Evry har overtatt leveransen av disse systemene samt drift og vedlikehold. Denne avtalen løper uavhengig av hva Bindal kommune bestemmer seg for i forhold til mottatt tilbud*».

I avtaledokumentet mellom Brønnøy kommune og Evry As heter det at «*I tillegg til å omfatte outsourcing av IT-driftstjenester erstatter denne avtalen i sin helhet eksisterende ASP¹² avtale inngått mellom Brønnøy kommune og Evry 5.9.2014. Leveransen omfatter også de tjenester Brønnøy kommune ivaretar på vegne av kommunene Sømna, Vevelstad, Bindal og Vega. .Leveransen knyttet til de øvrige deltakerne i det interkommunale samarbeidet inntas som opsjoner i denne forespørselen*».

¹² ASP: Application Service Provider

I kommunes avtale med Evry gjennom Brønnøy kommune heter det at brukerstøtte på ASP-programvare skal være fra klokken 08:00 til 16:00 på virkedager, og kortere i romjul og påskeuke. Responstiden på brukerstøtte er definert til 2 arbeidstimer på kritiske feil, 6 arbeidstimer på alvorlige feil og 12 timer på mindre alvorlige feil.

Med responstid menes en bekreftelse på innmeldt sak inkludert saksnummer og kategorisering. Avtalt tjenestenivå på tilgjengelighet er 99,0 %. Systemet skal være åpent 24 timer i døgnet, 7 dager pr uke med unntak av avtalt vedlikehold, og det er et garantivindu fra kl. 07:00 til kl. 17:00 mandag til fredag.

I avtalen med iTet Bilag 4 heter det at alle henvendelser vil bli forsøkt løst at brukerstøtte, og at dersom feilen ikke lar seg korrigere innen 15 minutter, vil den bli meldt videre til riktig instans. Brukerstøtte er tilgjengelig på ukedager fra kl. 07:30 til 23:00 og i helger fra kl. 10:00 til 23:00. Ifølge avtalen med iTet skal tilgjengelighetsprosenten for systemet være minst 99,5 % på månedsbasis.

IT-konsulenten sier i intervju at han er kjent med at Brønnøy kommune får rapporter om driftsstøtten, men han kjenner ikke til om Bindal får slike rapporter¹³. For Bindal kommune er godt servicenivå definert etter responstid, å få kontakt med de personene man etterspør og å ha en fast kontaktperson.

IT-konsulenten peker på at Bindal er en liten kommune og at han blir orientert dersom noen brukere er misfornøyd. Generelt mener IT-konsulenten at det er lite negative opplevelser knyttet til driftsstøtte og servicenivå, og at IT-konsulenten i de fleste tilfeller kan bistå brukerne når det trengs.

Alle ansatte i Bindal kommune har fått spørsmål om hvor enig de er i påstanden om at kommunens IKT-system er tilgjengelig i arbeidstiden. 88 % alle spurte er *helt enig i* eller *enig i* påstanden.

5.2.2 Brukeropplæring

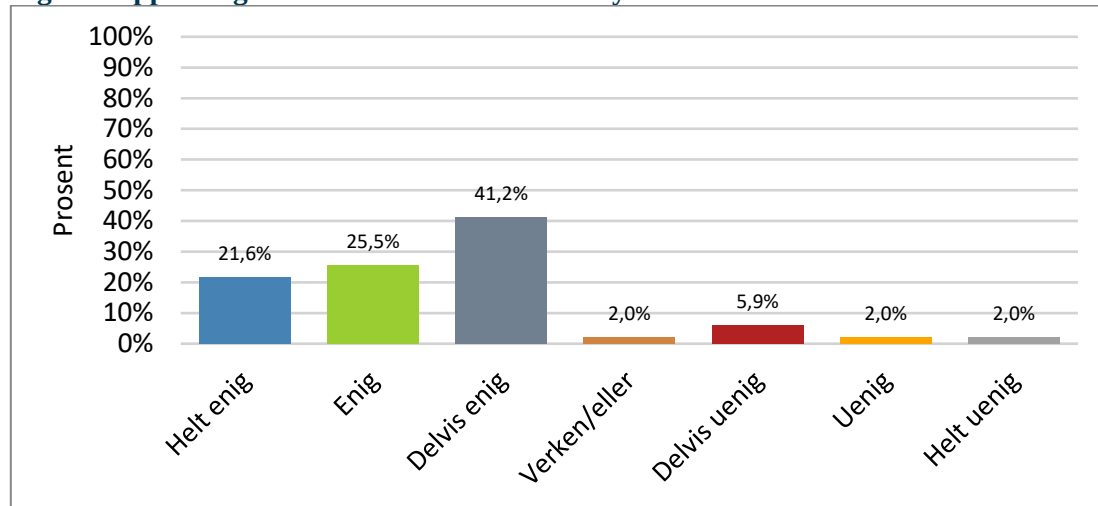
Det overordnede ansvaret for opplæring ligger til rådmannen. I revisors kartlegging av IT-miljøet, heter det at kommunen sikrer tilstrekkelig kompetanse knyttet til bruk av IT-systemene og informasjonssikkerhet gjennom opplæring ved innføring av nye systemer og opplæring av nyansatte. I intervju peker IT-konsulenten på at når det gjelder nye systemer får mindre grupper opplæring fra leverandør (eksempelvis superbrukere), og disse superbrukerne gir videre opplæring på sine avdelinger i etterkant. Ved store endringer kjøpes det gjerne opplæringspakker.

¹³ Bindal får ikke rapporter fra Brønnøy

Bindal kommune har en generell opplæringsplan, men planen er ikke rullert. Av planlagt opplæring er det igangsatt saksbehandlerkurs i 2017¹⁴. Kurset omfattet både bruk av programmer (Word, Excel, Powerpoint) og tema av teknisk karakter (operativsystemet, mapper, filbehandling).

Vi har spurt alle ansatte hvor enige de er i påstanden om at de har fått opplæring i bruk av kommunens IKT-system, jf. figur 4.

Figur 4 Opplæring i bruk av kommunens IKT-system

Figuren viser at 47 % av de ansatte oppgir å ha fått ulik grad av opplæring i bruk av kommunens IKT-system

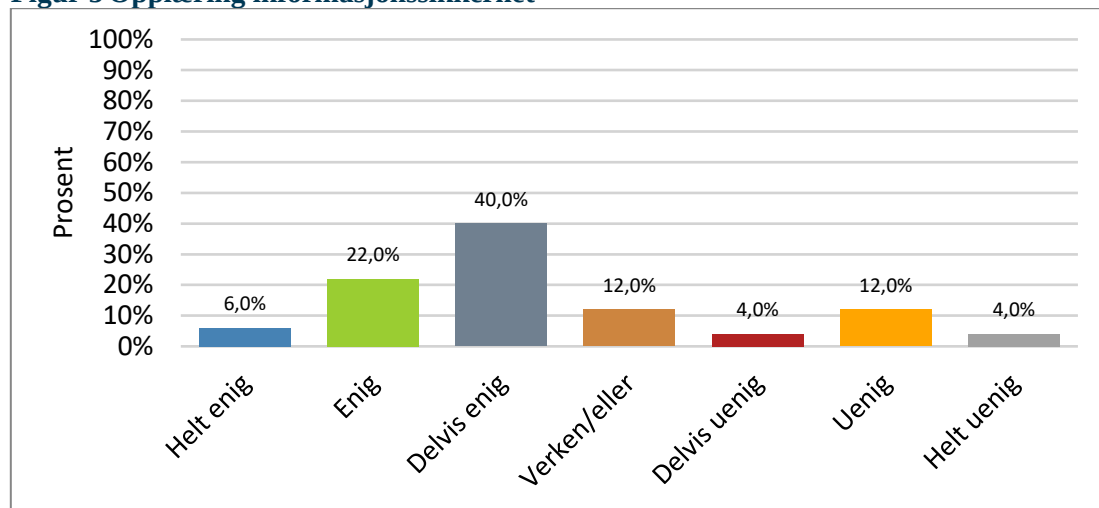
Spørreundersøkelsen viser også at de fleste ansatte (43%) er *delvis enig* i at de har fått tilstrekkelig opplæring i bruk av IKT-systemet. Samtidig viser fordelingen at 17 % er *delvis uenig* i at de har fått tilfredsstillende opplæring i bruk av systemet. På ledernivå er 31 % *delvis uenig* i at de har fått tilfredsstillende opplæring på området.

Langt de fleste ansatte er enten enig eller delvis enig i at de har fått opplæring i de programmer og applikasjoner som de benytter i sitt daglige arbeid. Når vi spør om opplæringen i bruk av de programmer og applikasjoner som de benytter i sitt daglige arbeid oppfattes som tilstrekkelig, svarer 87 % av alle ansatte at de i ulik grad er *enig* i påstanden.

¹⁴ Kurset er gjennomført juni 2017

Figur 5 viser svarfordeling på spørsmål om det er gitt opplæring når det gjelder informasjonssikkerhet.

Figur 5 Opplæring informasjonssikkerhet

Figuren viser at de fleste ansatte er delvis enig i at de har fått opplæring når det gjelder informasjonssikkerhet. Ansattegruppen som er delvis uenig, uenig eller helt uenig i at de har fått opplæring når det gjelder informasjonssikkerhet utgjør til sammen 20 % eller 10 personer.

Undersøkelsen viser at 58 % er delvis enig i at de har fått tilstrekkelig opplæring når det gjelder informasjonssikkerhet. Ser vi på ledergruppen, utgjør gruppen som er delvis enig i at de har fått tilstrekkelig opplæring 67 %. Tilsvarende prosentandel i ansattegruppen uten lederansvar er 56 %.

5.2.3 Mottak for behandling og håndtering av uønskede hendelser og problemer

I revisors kartlegging av IT-miljø i 2016 svarte Bindal kommune at det er etablert et system for mottak og behandling av uønskede hendelser (avvik) knyttet til bruk av IT-systemer. Systemet som kommunen benytter heter Compilo. IT-konsulenten peker på at uønskede hendelser er sjeldne.

Kommunen har ikke etablert et system for registrering av feilmeldinger. Det er likevel slik at hendelser i fagsystem meldes til nærmeste leder.

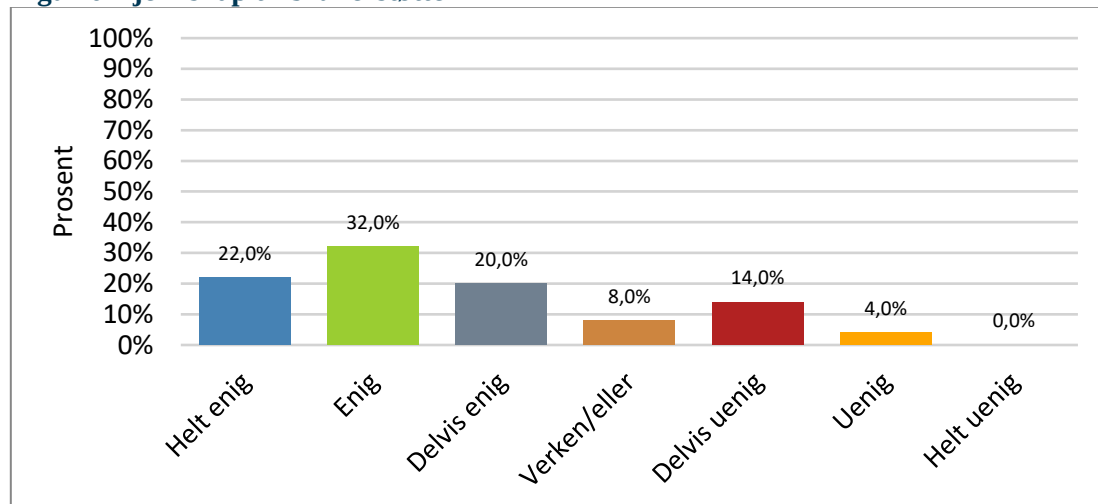
I avtalene med eksterne leverandører går det fram at leverandøren har etablert mottak for behandling og håndtering av uønskede hendelser. Dette systemet håndteres av leverandørens brukerstøtte og/eller help-desk.

I Bindal kommune er det IT-konsulenten som kontaktes dersom det oppstår feil eller hendelser i IKT-systemet. IT-konsulenten sier i intervju at alle henvendelser går via ham. Dersom han ikke kan løse problemet, kontakter han den aktuelle samarbeidspartneren for bistand. For Evry sitt vedkommende betyr dette at IT-konsulenten oppretter en sak i Brukerstøtte, dersom han ikke selv kan løse problemet. Evry's brukerstøtte nås via Tjenesteportalen. iTet sin brukerstøtte nås via help desk. IT-konsulenten mener Bindal kommune stort sett har kompetanse til å løse problemer med IT-systemer.

Avtalt tid for retting av feil/hendelser er omtalt i avsnitt 5.2.1 Servicenivå. IT-konsulenten mener at det som regel ikke tar så lang tid som angitt før korrigeringen er gjennomført.

Vi har spurt alle ansatte om dere kjennskap til brukerstøtte, jf. figur 6.

Figur 6 Kjennskap til brukerstøtte

Figur 6 viser at mer enn halvparten enig i at de er kjent med hvordan de kommer i kontakt med brukerstøtte. Samtidig er det 18 % som ikke fullt ut vet hvordan brukerstøtte kontaktes.

Ansatte er også spurt om hvor enige de er i påstanden om at det er enkelt å komme i kontakt med Brukerstøtte.

Tabell 3 Tilgjengelighet brukerstøtte

	Ledernivå	Ansatte uten lederansvar
Helt enig	11,1 %	21,9 %
Enig	22,2%	31,3 %
Delvis enig	33,3 %	15,6 %

Verken/eller	27,8 %	12,5 %
Delvis uenig	5,6 %	15,6 %
Uenig	-	3,1 %
Helt uenig	-	.

Tabell 3 viser at de fleste på ledernivå er *delvis enig* i at det er lett å komme i kontakt med brukerstøtte. Det er likevel slik at 28 % av lederne ikke vet om det er lett å komme i kontakt med tjenesten.

I gruppen ansatte uten lederansvar er gruppen som er *enig* i at det er lett å komme i kontakt med brukerstøtte som er den største. Det er bare i gruppen ansatte uten lederansvar at vi finner respondenter som er *uenig* i at det er lett å komme i kontakt med Brukerstøtte.

Av alle ansatte er de fleste (47 %) *helt enig* i eller *enig* i at det er enkelt å forklare Brukerstøtte hva de trenger hjelp til. Samtidig er det 33, 3 % som verken er enig i eller uenig i en slik påstand.

Om lag halvparten av alle ansatte oppgir at de kontakter brukerstøtte når de opplever problemer i forbindelse med kommunens IKT-system. Av ansatte som sier at de ikke kontakter brukerstøtte, oppgir 87 % at de i stedet kontakter lokal IKT-ressurs.

67 % av alle ansatte sier de får svar når de kontakter brukerstøtte.

90 % alle ansatte opplever at de får rask hjelp fra Brukerstøtte med kritiske feil. Kritiske feil defineres som feil som gjør at ansatte ikke får gjort jobben sin. Rask hjelp defineres i undersøkelsen som hjelp innen 4 timer..

Samtidig sier 71 % at de får rask hjelp fra brukerstøtte med andre feil.. Andre feil er problemer som oppstår, men der konsekvensen av feilen ikke betyr at ansatte ikke får gjort jobben sin. For slike feil defineres rask hjelp i undersøkelsen som hjelp innen 8 timer.

5.2.4 Datahåndtering

Det er sentralt at ansatte kun bruker informasjonssystemet for å utføre pålagte oppgaver, og er autorisert for slik bruk. Det er også et krav om at autorisert bruk av informasjonssystemet skal registreres. IT-konsulenten i Bindal sier at det er etablert rutiner for aktivitetslogg. Revisor har fått tilgang til eksempel på aktivitetslogg (knyttet til testperson). Loggen viser hvem som har åpnet en brukerjournal og tidspunktet for når journalen er åpnet logger finnes både i Ephorte, SystemX (system på legekantoret) og Profil (system på helse/omsorg). Ifølge IT-konsulenten skal alle systemer som inneholder data som ikke skal være tilgjengelig for alle brukere, ha en loggføring på all bruk. IT-konsulenten er ikke kjent med hvorvidt det tas ut slike logger, og har ikke sett eksempler på logger selv.

I Bindal kommunes avtale (punkt 3.3.1) med Evry framgår det at leverandøren kontinuerlig skal overvåke kritiske system – og databaselogger (og utføre feilrettinger ved behov). Evry skal også ha oversikt over hvor alle loggfiler i SYSTEM¹⁵ lagres og kunne tolke disse.

94 % av alle ansatte sier at de bare har tilgang til programmer som er nødvendig for dem i deres stilling.

5.2.5 Fysisk sikring

Ifølge IT-kartleggingen som revisor gjennomførte i 2016, står servere i datasentre hos Evry og iTet. Evry sine servere er fysisk plassert på Gjøvik. I datahallen kontrolleres temperatur og luftfuktighet, og det er overvåkning med tanke på vannskade og brann. Datahallen har høy fysisk beskyttelse mot adgang for uvedkommende, blant annet med vakthold. Det framgår ikke noe konkret om den fysiske sikringen av servere i avtalen med iTet, men ASP-tjenesten skal leveres ved hjelp av iTet sin standard maskinutrustning.

Bindal kommune har også egne servere. Servere er plassert på rådhuset og på skolen. IT-konsulentene sier i intervju at kommunen har liten grad av fysisk sikring. På rådhuset står serveren i skap som er avlåst med kode, mens server på skolen står i låst rom. Samtidig pekes det på at disse serverne ikke inneholder sensitive data.

5.3 Vurdering

Servicenivå

Avtalene med eksterne leverandører definerer opptid på systemet og responstid for bistand. Revisor mener derfor at forventet servicenivå definert i avtalen, i tråd med kvalitetskrav. Selv om Bindal kommune ikke benytter rapporter om driftsstøtte, er disse tilgjengelige. Dette underbygger også oppfatningen om at servicenivået er definert i avtalene. Ansatte i Bindal kommune er i stor grad fornøyd med tilgjengeligheten til kommunens IKT-system i arbeidstiden.

Brukeropplæring

Kommunens ledelse beskriver at det blir gitt brukeropplæring. Samtidig viser spørreundersøkelsen at under halvparten av de spurte bare er delvis enig i at de har fått opplæring i bruk av systemet. Av de som oppgir at de har fått opplæring i bruk av systemet, oppfatter 43 % at denne opplæringen ikke er fullt ut tilfredsstillende. Vi ser samme tendens når det gjelder programmer og applikasjoner som den ansatte bruker i sitt daglige arbeid. Revisor mener at det gis en viss opplæring i bruk av systemet, men at det både kan gis mer og grundigere brukeropplæring.

¹⁵ SYSTEM applikasjonsdrift – beskriver hvilken systemkompetanse leverandøren innehar for å ivareta daglige operative driftsoppgaver

For å kunne si at man har kjennskap til retningslinjer og rutiner for informasjonssikkerhet, bør man ha fått opplæring innenfor temaet. De fleste ansatte er bare delvis enig i at det har fått tilstrekkelig opplæring når det gjelder informasjonssikkerhet. Revisor mener på bakgrunn av dette at kjennskap til retningslinjer og rutiner for informasjonssikkerhet ikke er fullt ut tilfredsstillende.

Uønskede hendelser og problemer

Bindal kommune har både drift i egenregi og systemer som driftes av ekstern leverandør. For systemer som driftes av ekstern leverandør er det etablert system for registrering av feilmelding og hendelser gjennom Brukerstøtte og HelpDesk. Revisor mener at for systemer som kommunen drifter selv er det ikke etablert et *formelt* system for registrering av feilmeldinger og hendelser i tråd med kvalitetsstandarden.

For at systemet skal kunne bidra til at innmeldte feil og hendelser blir fulgt opp, må ansatte kjenne rutiner for bruk av systemet og hvordan de kommer i kontakt med brukerstøttefunksjonen. Revisors inntrykk er at de aller fleste ansatte i Bindal kommune både er kjent med, og oppfatter det som enkelt å komme i kontakt med, brukerstøttefunksjonen. Særlig med tanke på at systemet skal bidra til at hendelser blir fulgt opp, er det viktig at ansatte faktisk bruker systemet. Det er revisors vurdering at ansatte i Bindal kommune benytter Brukerstøtte og HelpDesk, enten direkte eller via lokal IT-ressurs.

Oppfølging av hendelser kan knyttes til responstid for både større og mindre feil. Revisors inntrykk er at brukere i Bindal kommune i det alt vesentlige opplever å få rask hjelp med alle typer feil. På bakgrunn av dette mener revisor at brukerstøtteregimet bidrar til at innmeldte feil og hendelser blir fulgt opp.

Datahåndtering

Slik revisor ser det, har Bindal kommune gjennom avtale med Evry dokumentasjon også når det gjelder bruk av systemet/aktivitetslogg. Når det gjelder systemer som kommunen drifter selv, kan ikke revisor si noe om hvorvidt aktivitetslogger for autorisert bruk finnes.

Fysisk sikring

Det er revisor oppfatning at servere plassert i datasentre hos Evry og iTet er fysisk sikret mot uautorisert adgang. Servere plassert i Bindal kommune har liten grad av fysisk sikring, og er ikke slik kvalitetsstandarden krever.

6. KONTROLLTILTAK

6.1 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som kommunens praksis vurderes opp mot. Når det gjelder kontrolltiltak har vi utledet følgende kriterier fra personopplysningsloven med tilhørende forskrifter, E-forvaltningsforskriften og COBIT:

Overvåking (kontrolltiltak):

1. Kommunens internkontroll (tiltak) på området skal vedlikeholdes
2. Kommunens internkontroll (tiltak) skal være kjent for medarbeiderne
3. Dataenes konfidensialitet skal være sikret:
 - a. Det skal være etablert tiltak som hindrer uautorisert personell tilgang til sensitiv/gradert informasjon
 - b. Det skal etableres et system for tilgangskontroll
 - c. Tilgangskontroll skal være tilpasset slik at bruker ikke gis tilgang til andre opplysninger enn vedkommende har bruk for i sin stilling
 - d. Tildeling av passord bør styres av en formell administrasjonsprosess
 - e. Det skal være rutiner for endring av passord
 - f. Det skal være etablert rutine for fjerning av tilganger for midlertidige brukertilganger og brukere som slutter
4. Dataenes tilgjengelighet skal være sikret:
 - a. Det skal være etablert back-up-rutiner som sikrer tilgjengelighet av data
 - b. Reserveløsning for kritiske data må være ivaretatt
5. Dataenes integritet skal være sikret:
 - a. Det skal være mulig å oppdage forsøk på uautorisert bruk av informasjonssystemet
 - b. Rettigheter til å endre data skal være koblet til delegert myndighet
 - c. Tiltakene skal ikke kunne påvirkes eller omgås av medarbeiderne

6.2 Data

6.2.1 Systemer for internkontroll

Personopplysningsloven krever at det blir etablert internkontroll for informasjonssikkerhet. Kvalitetssystemet Compilo har egne prosedyrer for blant annet IKT-sikkerhet. Dette er overordnede rutiner for informasjonssikkerhet for hele kommunen, og enkelte avdelinger har i tillegg papirbaserte systemer.

I Bindal kommunes internkontrollsystem heter det at det er rådmannen som har hovedansvaret for at internkontrollsystemet fungerer, og videre at det er sikkerhetsansvarlig som har det faglige ansvaret på vegne av rådmannen for at systemet er oppdatert i henhold til kravene. Sikkerhetsansvarlig (i Bindal kommune er

dette kontor – og personalleder) skal også ha den daglige kontrollen med at internkontrollsystemet blir fulgt opp i tråd med kravene.

For rutiner som ligger i Compilo gjelder at de skal rulleres og oppfølges hvert år som utgangspunkt. Enkelte rutiner kan rulleres hyppigere og noen sjeldnere.

Alle ansatte skal kjenne til Compilo. For å sikre at alle har kjennskap til innholdet i Compilo benyttes det «leselister» som viser at den ansatte har lest rutinene. Det skal signeres på rutiner som gjelder den enkelte, men det må ikke signeres på generelle IKT-regler.

I kommunens dokument «Internkontrollsystem» beskrives formål, omfang/virkeområde og ansvar. Det er beskrevet en aktivitet (ett tiltak), som slår fast at det ikke skal settes i gang behandling av personopplysninger før internkontrollen er etablert.

Bindal kommune benytter tilgangskontrollskjema. Dette skjemaet fylles ut av leder og bestemmer hvilke tilganger den enkelte ansatte skal ha. Revisor har fått tilgang til eksempler på slike tilgangsskjema. Det er ett skjema pr system, og skjemaet definerer den ansattes rolle, som er bestemmende for hvilke tilganger den ansatte skal ha. Videre defineres tilganger; eksempelvis at den ansatte skal ha tilgang til saker innenfor en bestemt sektor og i tillegg hvilke type saker innenfor sektoren som det skal gis tilgang til. I følge IT-konsulenten har ikke kommunen ytterligere internkontrolltiltak innenfor IKT.

I avtalen med Evry (avtalens punkt 3.9) går det fram at leverandøren har etablert et styringssystem for informasjonssikkerhet og kvalitet. Dette innebærer ifølge avtalen at leverandøren gjennom planlagte og systematiske tiltak sørger for tilfredsstillende informasjonssikkerhet med hensyn til konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet ved behandling av personopplysninger. Sikkerhetstiltakene er dokumentert og tilgjengelig for alle medarbeiderne.

6.2.2 Styring og kontroll

Konfidensialitet

Bindal kommune har nettverkssegmentering¹⁶, og sensitive data ligger på sikker sone. Alle som blir ansatt i Bindal kommune signerer avtale om taushetsplikt. Sikring av tilgang er også ivarettatt ved eksempelvis enhet helse/omsorg og enhet teknisk benytter to fysiske adskilte servere som ikke kommuniserer med hverandre. Tilnærmet 90 % av alle ansatte oppgir i vår spørreundersøkelse at de bare har tilgang til programmer som er nødvendig for dem i sin stilling.

¹⁶ Nettverkssegmentering: nettverket er delt opp i ulike områder/segmenter

Det er enhetsleder som bestiller tilganger til IKT-systemet, og det er IT-konsulenten som oppretter tilgangene, med unntak for enhet helse og omsorg.

Compilo har rutine for tilgangsstyring, og formålet med tilgangsstyring er å sikre at helse- og personopplysninger kun er tilgjengelig etter tjenstlig behov. Dette innebærer ifølge rutinen at brukere autentiseres på en betryggende måte, og at tilganger tildeles, administreres, kontrolleres og fjernes. Ansvar for at tilganger administreres i henhold til formålet med tilgangsstyring ligger hos enhetsleder. Revisor har sett eksempel på skjema som benyttes når en bruker gis tilgang til Bindal kommunes IT-systemer. Skjemaet viser at tilgangen er knyttet til en bestemt bruker og det må krysses av for hvilke systemer den ansatte skal ha tilgang til. For enkelte systemer kreves det eget skjema i tillegg til generelt tilgangsskjema. Skjemaet skal opplyse om roller, program, type gradering osv. Leder med personalansvar må signere skjemaet. Foruten at de ligger i epost-systemet blir ikke tilgangsskjemaene arkivert.

Tilgangsstyring avhenger av autentisering og autorisering. Autentisering innebærer at brukeren må identifisere seg overfor IKT-løsningen ved hjelp av brukernavn og passord. IT-konsulenten peker på at enhet helse og omsorg samt legekontoet har strengere (mer detaljert) tilgangskontroll. I rutinebeskrivelsen «tilgangsstyring» heter det at det praktiseres rollestyrt autorisasjon, og det er definert 4 ulike roller¹⁷. I tillegg styres autorisering mot distrikt, avdeling og tjenester.

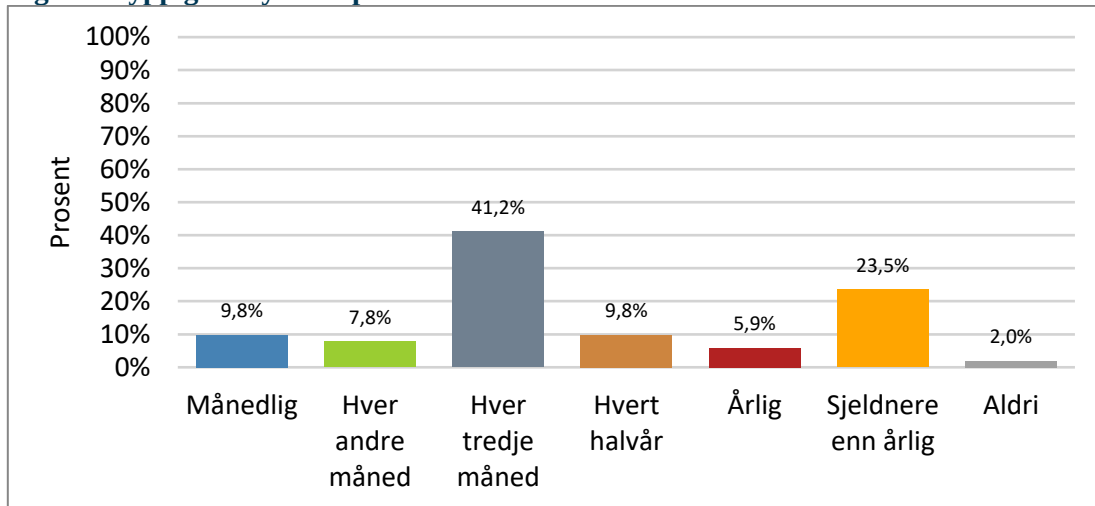
Pålogging til systemet som driftes via ASP-løsning kontrolleres via AD¹⁸ eller direkte i applikasjonene og de rettigheter som brukerne skal ha/har blitt tildelt av Bindal kommune.

¹⁷ Disse rollene er: sykepleier, hjelpepleier, vernepleier og assistent.

¹⁸ AD: Activ Directory inneholder alle brukere og de rettigheter disse brukerne er tildelt.

I følge IT-konsulenten byttes passord for enkelte system hver 3. måned, mens det for andre systemer byttes passord månedlig. Figuren viser den prosentvise fordelingen av hvordan ansatte svarer på spørsmålet om hvor ofte de bytter passord. De som svarer at de aldri bytter passord, forklarer dette med at de mener det er u hensiktsmessig å bytte passord.

Figur 7 Hyppighet bytte av passord

Revisor har spurt alle ansatte om hvor enig de er i påstanden om at de ikke oppbevarer passord og brukernavn slik at andre kan finne det. Her svarer 74 % at de er *helt enig*. 2 av de ansatte som har svart på undersøkelsen, har svart at de enten er *delvis uenig* eller *uenig*. Vi har også bedt alle ansatte ta stilling til påstanden om at de aldri låner bort passord og brukernavn til en kollega. Her svarer 92 % at de enten er *helt enig* eller *enig* i denne påstanden. 3 av de ansatte som har svart på undersøkelsen er *delvis uenig* i en slik påstand.

Enhet Helse og omsorg har egne superbrukere. IT-konsulenten er superbruker/systemansvarlig for programmer/applikasjoner som benyttes av ansatte i rådhuset. IT-konsulenten peker på at han gjennomgår tilgangene han er ansvarlig for én gang i året, for å sjekke at det ikke har skjedd endringer som han ikke har fått med seg underveis. Han mener at slike kontroller skjer hyppigere på helse og omsorg.

Revisors IT-kartlegging fra 2016 viser at det er lite fokus på ansatte som slutter. I kartleggingen heter det at disse må meldes ut som brukere, men at dette ikke blir prioritert.

44 % av ansatte som har ansvar for å melde ut brukere som ikke lenger er aktive, sier at de påser at ansatte som slutter blir slettet som bruker i IKT-systemet innen 14 dager. de sletter inaktive brukere innen 14 dager etter at den/de ansatte har sluttet

Evry gjør nødvendige oppgraderinger på applikasjoner/program som de er ansvarlig for.

88 % av alle ansatte som har svart på spørreundersøkelsen oppgir at de har underskrevet taushetserklæring.

Revisor har også spurt alle ansatte hvor enige de er i en påstand om at de aldri går fra sin PC med åpne programmer og/eller dokumenter. Spørreundersøkelsen viser at 80 %¹⁹ oppgir at de ikke går fra PC med åpne programmer og/eller dokumenter.

Ifølge kommunens sikkerhetsstrategi skal alle PC-er ha skjermbeskytter som slår seg på automatisk etter 10 minutter. Dette har revisor ikke kontrollert nærmere.

Tilgjengelighet – sikring mot tap av data

Bindal kommune tar back-up hver virkedag. Fire av fem back-up er inkrementell; det vil si at det tas back-up av filer som er endret. Hver femte back-up defineres som full back up; det vil si at det tas back-up av alle filer. Back-up kjøres automatisk og IT-konsulenten får epost om at back-up er gjennomført. Back-up av filer på server plassert på rådhuset blir overført server plassert på skolen; og omvendt.

Når det gjelder eksterne leverandører framgår det av kontraktene at det er leverandøren som har ansvar for back-up. IT-konsulenten sier i intervju at leverandørenes back-up-rutiner er i forhold til at disse oppbevarer kritiske data.

Kritiske data defineres som:

- Alt som er arkivverdig
- All data innenfor helse og omsorg
- All data på legekontoet

Det er vurdert redundans (tiltak for å øke systemets pålitelighet) på lokale servere, men siden kommunen ikke har kritiske data lagret og at det er vurdert at et minimum av nedetid kan aksepteres har Bindal kommune valgt ikke å ha full redundans. I møtoreferat fra evalueringsmøte etter nett- og telebrudd 4.-9.februar 2017 går det fram at redundans på linjer er et forslag til tiltak.

Integritet

Tilgang til Bindal kommunes IT-system gis i forhold til brukerens stilling, og det er leders ansvar at dette følges opp. Det er beskrevet i Kvalitetssystemet hvem som kan gi rettigheter.

Bindal kommune har superbrukere; det vil si brukere som har bedre kjennskap til og større rettigheter i IKT-systemet enn vanlige brukere. Samtidig er det eksempelvis slik at avdelingsledere kun har lesetilgang til økonomisystemet.

¹⁹ Hvis annet ikke er oppgitt er svarene basert på de som har svart at de er helt enig, enig eller delvis enig.

Endringer kan spores i de enkelte systemene. Enhetsledere innenfor helse/omsorg har tilgang til slike logger, og IT-konsulenten er kjent med at det gjøres slike kontroller på enhet helse/omsorg.

IT-konsulenten er ikke kjent med at det har skjedd uautoriserte endringer i systemet. Alle systemer har loggføring, men om og hvordan disse brukes er ikke kjent for IT-konsulenten.

6.3 Vurdering

Internkontrollsystemer

Det er revisors vurdering at Bindal kommune, gjennom avtalen med Evry og egne systemer, sikrer at kommunes internkontrolltiltak på området vedlikeholdes. Kjennskap til, og forståelse for internkontrolltiltak er sentralt for arbeidet med informasjonssikkerhet, og Bindal kommune sikrer at ansatte er kjent med tiltakene gjennom kvalitetssystemet Compilo. Dette er i tråd med krav i COBIT og i forskrift.

Konfidensialitet

Revisor mener at Bindal kommune gjennom nettverkssegmentering, avtale om taushetsplikt, styring av ansattes tilganger til programmer og bruk av fysisk adskilte servere har etablert tiltak for å hindre uautorisert tilgang til sensitiv og gradert informasjon.

Revisor mener videre at det er etablert system for tilgangskontroll og at denne tilgangskontrollen bidrar til at brukere ikke gis tilgang til andre opplysninger enn de som vedkommende har bruk for i sin stilling. Revisor bygger sin vurdering på rollestyrt autorisasjon og bruk av system som knytter brukertilgang og -rettigheter til den enkelte bruker. Trygg oppbevaring av passord og at passordet i svært liten grad ikke lånes bort, underbygger oppfatningen. Det samme gjør bruk av skjermbeskytter på ansattes PC-er, samt at langt de fleste mener at de aldri går fra sin PC med åpne programmer/dokumenter.

Det er likevel grunn til å være oppmerksom på at svarene i spørreundersøkelsen tyder på at passord i enkelte tilfeller kan lånes bort, og at ansatte i enkelte tilfeller kan få fra PC med åpne programmer/dokumenter.

Tildeling av passord skjer gjennom en formell administrasjonsprosess. Det er også revisors vurdering at det er etablert rutiner for endring av passord, men funn i datamaterialet kan tyde på at disse rutine ikke etterleves fullt ut.

Revisor mener at Bindal kommune ikke har etablert fullt ut tilfredsstillende rutiner for fjerning av tilganger som ikke lenger skal være aktive. Det er også revisors oppfatning

at det ikke i tilstrekkelig grad foretas utmelding av bruker og sletting av brukerrettigheter for inaktive brukere. Dette er ikke i tråd med COBIT's krav.

Tilgjengelighet og integritet

Det er revisors vurdering at dataenes tilgjengelighet er sikret gjennom etablerte og praktiserte rutiner for back-up og reserveløsninger for kritiske data.

Revisor oppfatter at det er mulig å oppdage forsøk på uautorisert bruk av informasjonssystemet gjennom at endringer kan spores. Dette bidrar til å sikre dataenes integritet.

Rettigheter i systemet er knyttet til bruker gjennom AD og rollestyrt autorisasjon. Det er revisors oppfatning at siden logger kreeres i systemet, at rettigheter er knyttet til bruker og at kommunen bruker passordregime, er det ikke sannsynlig at tiltakene kan påvirkes eller omgås av brukerne.

7. HOVEDKONKLUSJON

I hvor stor grad har Bindal kommune sikret et godt styringssystem for IKT gjennom å ivareta utvalgte styrings- og kontrollmål i anerkjent kvalitetsstandard (COBIT)?

Et godt styringssystem skal være forretningsorientert og prosessorientert, basert på kontrolltiltak og på oppfølging av målbare parameter. Styringssystemet skal være en modell for å styre virksomhetens bruk av IT. Det er flere elementer som bidrar til at styringssystemet er en god modell for å styre virksomhetens bruk av IT. I dette prosjektet har innfallsvinkelen vært å se hvorvidt utvalgte styrings- og kontrollmål i COBIT er ivaretatt. Vi har vurdert styrings- og kontrollmål innenfor alle fire hovedområder:

Planlegging og organisering

- Bindal kommune har ikke utarbeidet IKT-strategi som viser overordnede mål, vegvalg knyttet til IKT og konkrete handlingsplaner. Kommunens sikkerhetsstrategi inneholder ikke de elementene som forventes i en IKT-strategi, og kan dermed ikke defineres som en IKT-strategi.
- Bindal kommune har gjennom formelt organisasjonskart og sikkerhetsstrategien etablert klare ansvars- og myndighetsforhold for bruk av informasjonssystemet. Dokumentasjonen av ansvars- og myndighetsforhold er ikke fullt ut tilfredsstillende og det kan ikke slås fast at endringer i ansvars- og myndighetsforhold godkjennes av øverste myndighet.
- Kravet om hensiktsmessig og sikker sammenkobling av maskinvare og høyere sikkerhetsnivå for sensitive data er oppfylt, og konfigurasjonen er dokumentert.
- Kommunen har ikke gjennomført og dokumentert ROS-analyse for informasjonssikkerhet.

Anskaffelser og implementering

- Bindal kommune har utarbeidet kravspesifikasjoner i forbindelse med innkjøp innenfor IKT.
- Planer for vedlikehold av programvare ivaretas i stor grad gjennom avtaler med eksterne leverandører, og kommunen har gjennom å utarbeide budsjetter og økonomiplaner en plan for investeringer i programvare og maskinvare innenfor IKT.
- Installasjon og implementering av systemer utføres av kompetent personell.

Driftsleveranse og støtte

- Avtalene med eksterne leverandører definerer opptid på systemet og responstid for bistand.

- Det kan gis både mer og grundigere brukeropplæring, og kjennskap til retningslinjer og rutiner for informasjonssikkerhet er ikke fullt ut tilfredsstillende.
- For systemer som driftes av ekstern leverandør er det etablert system for registrering av feilmelding og hendelser, mens det for systemer som kommunen drifter selv er det ikke etablert et *formelt* system for registrering av feilmeldinger og hendelser.
- Brukerstøtteregimet bidrar til at innmeldte feil og hendelser blir fulgt opp.
- For systemer driftet av eksterne leverandører har kommunen dokumentasjon når det gjelder bruk av systemet/aktivitetslogg.
- Servere plassert i datasentre hos Evry og iTet er fysisk sikret mot uautorisert adgang. Servere plassert i Bindal kommune har liten grad av fysisk sikring.

Kontrolltiltak

- Kommunens internkontrolltiltak på området vedlikeholdes og er kjent for ansatte, og det er etablert tiltak for å hindre uautorisert tilgang til sensitiv og gradert informasjon.
- Brukere gis ikke tilgang til andre opplysninger enn de som vedkommende har bruk for i sin stilling.
- Det er etablert rutiner omkring etablering, endring og sletting av passord, men rutineene etterleves ikke fullt ut.
- Dataenes tilgjengelighet er sikret gjennom etablerte og praktiserte rutiner for back-up og reserveløsninger for kritiske data.
- Kommunen har muligheter til å oppdage forsøk på uautorisert bruk av informasjonssystemet og at det ikke er sannsynlig at tiltakene kan påvirkes eller omgås av brukerne.

Hovedkonklusjon

På bakgrunn av disse vurderingene, konkluderer revisor med at Bindal kommune i stor grad har sikret et godt styringssystem for IKT gjennom at utvalgte styrings- og kontrollmål i anerkjent kvalitetsstandard (COBIT) er ivaretatt.

8. ANBEFALINGER

Revisor har på bakgrunn av vurderinger og konklusjon følgende anbefalinger:

- Kommunen bør utarbeide IKT-strategi som viser overordnede mål og vegvalg knyttet til IKT, samt konkrete handlingsplaner.
- Kommunen bør gjennomføre en ROS-analyse for informasjonssikkerhet.
- Kommunen bør i større grad gjennomføre brukeropplæring.
- Kommunen bør etablere et formelt system for feilmelding for systemer som kommunen drifter selv.
- Kommunen bør ha fokus på at passordregimet etterleves fullt ut

9. RÅDMANNENS KOMMENTARER

En foreløpig rapport ble sendt på høring til rådmannen i Bindal kommune 03.11.17. KomRev Trøndelag IKS mottok svar fra rådmannen 16.11.2017. Høringssvaret er lagt ved rapporten (vedlegg 2). Revisor har korrigert faktafeil i tråd med tilbakemeldinger fra rådmannen. Høringssvaret har ut over dette ikke medført endringer i rapporten. eventuelle faktafeil i tråd med tilbakemeldingene fra rådmannen.

KILDER

- COBIT (Control objectives for Information and Related Technology), Kvalitetsstandard for IKT
- Lov om behandling av personopplysninger (personopplysningsloven) av 14.04.2000 nr 31
- Forskrift om behandling av personopplysninger (personopplysningsforskriften) av 15.12.2000 nr 1265
- Forskrift om elektronisk kommunikasjon med og i forvaltningen (eForvaltningsforskriften) av 25.06.2004 nr 988
- Avtale med Evy Norge AS 2014
- Avtale med iTet 2006
- Bindal kommune: kommunestyrets sak 92/14
- Bindal kommune: dokumenter fra kvalitetssystemet Compilo
- Bindal kommune: formannskapetets sak 17/15
- Bindal kommune: delegasjonsreglement
- Bindal kommune: eksempel ansettelseskontrakt
- Overleveringsrapport for ny IT- driftsløsning for Øyriktet IKT 08.02.17
- Datatilsynet: En veileder om internkontroll og informasjonssikkerhet 2009
- Stig J Sunde ISACA Norway Chapter: «COBIT- rammeverket for IT-styring lansert i ny utgave» 2006

Listen er ikke uttømmende

VEDLEGG 1 REVISJONSKRITERIER

Revisjonskriterier er de krav og forventninger som kommunens praksis vurderes opp mot.

I dette prosjektet er kriteriene hentet fra:

- COBIT (Control objectives for Information and Related Technology) Kvalitetsstandard for IKT
- Personopplysningsloven med tilhørende forskrifter
- E-forvaltningsforskriften

COBIT er alene dekkende som kilde til revisjonskriterier. På enkelte områder innenfor informasjonssikkerhet har lovgiver har gått lengre, og vi benytter derfor også disse som kilder til kriterier.

I COBIT har man satt opp 34 overordnede styrings – og kontrollmål. Disse er fordelt på fire hovedområder:

- Planlegging og organisering
- Anskaffelse og implementering
- Leveranse og støtte
- Overvåking (kontrolltiltak)

Planlegging og organisering omhandler blant annet følgende styrings- og kontrollmål:

- Definere en IT-strategi i samsvar med kommunens overordnede mål.
- Utforme IT-organisasjonen og IT-prosessene
- Definere en informasjonsarkitektur
- Risikostyring

I Personopplysningsforskriften § 2-7 som handler om organisering, heter det blant annet at det skal etableres klare ansvars- og myndighetsforhold for bruk av informasjonssystemet. Videre slås det fast at ansvars- og myndighetsforhold skal dokumenteres og ikke endres uten autorisasjon fra den behandlingsansvarliges daglige leder.

Personopplysningsforskriften § 2-7 bestemmer også at informasjonssystemet skal konfigureres slik at tilfredsstillende informasjonssikkerhet oppnås, at konfigurasjonen skal dokumenteres og ikke endres uten autorisasjon fra den behandlingsansvarliges daglige leder, og at bruk av informasjonssystemet som har betydning for informasjonssikkerheten, skal utføres i henhold til fastlagte rutiner.

Risikovurdering omtales i personopplysningsforskriften § 2-4:

«Det skal føres oversikt over hva slags personopplysninger som behandles. Virksomheten skal selv fastlegge kriterier for akseptabel risiko forbundet med behandlingen av personopplysninger.

Den behandlingsansvarlige skal gjennomføre risikovurdering for å klarlegge sannsynligheten for og konsekvenser av sikkerhetsbrudd. Ny risikovurdering skal gjennomføres ved endringer som har betydning for informasjonssikkerheten.

Resultatet av risikovurderingen skal sammenlignes med de fastlagte kriterier for akseptabel risiko forbundet med behandling av personopplysninger, jf. første ledd og § 2-2.

Resultatet av risikovurderingen skal dokumenteres».

Anskaffelse og implementering

Dette hovedområdet omfatter styrings – og kontrollmål som:

- Identifisere løsninger
- Anskaffelse og vedlikehold av applikasjoner
- Anskaffelse og vedlikehold av teknologisk infrastruktur
- Installasjon og godkjenning av systemer

Driftsleveranse og støtte

I forbindelse med driftsleveranse og støtte, peker COBIT på at de er viktig å definere og styre servicenivået. Vider er brukeropplæring sentralt, for på denne måten å sikre at brukerne anvender teknologien på en effektiv måte og er klar over risiko og ansvar forbundet med det.. Brukerstøttereimet skal omfatte mottak for behandling av hendelser og håndtering av problemer og hendelser. Dette betyr at Brukerstøtte/help-desk skal sikre at problemene brukerne har blir løst på en god måte. Dette betyr eksempelvis at brukerstøtte skal være lett tilgjengelig og yte hjelp innen rimelig tid, og at problemer og hendelser blir tatt hånd om og at årsakene blir etterforsket for å hindre gjentakelse.

Håndtering av data er også omfattet av hovedområdet driftsleveranse og støtte. Personopplysningsforskriften § 2-8 har bestemmelser som sier at medarbeidere hos den behandlingsansvarlige skal bare bruke informasjonssystemet for å utføre pålagte oppgaver, og selv være autorisert for slik bruk. Videre skal medarbeiderne skal ha nødvendig kunnskap for å bruke informasjonssystemet i samsvar med de rutiner som er fastlagt, og autorisert bruk av informasjonssystemet skal registreres.

Fysiske omgivelser reguleres av personopplysningsforskriften § 2-10, som blant annet sier at det skal treffes tiltak mot uautorisert adgang til utstyr som brukes for å behandle personopplysninger etter forskriften her. Sikkerhetstiltakene skal også hindre uautorisert adgang til annet utstyr av betydning for informasjonssikkerheten.

Overvåking (kontrolltiltak):

Å vurdere internkontroll er sentralt innenfor hovedområdet overvåking (kontrolltiltak). E-forvaltningsforskriften § 15 har bestemmelser om internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet: «Forvaltningsorgan som benytter elektronisk kommunikasjon skal ha beskrevet mål og strategi for informasjonssikkerhet i virksomheten (sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi). Disse skal danne grunnlaget for forvaltningsorganets internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet. Sikkerhetsstrategien og internkontrollen skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks.

Forvaltningsorganet skal ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet. Internkontrollen bør være en integrert del av virksomhetens helhetlige styringssystem. Det organet departementet peker ut skal gi anbefalinger på området.

Omfang og innretning på internkontrollen skal være tilpasset risiko». Også personopplysningsloven (§ 14) har bestemmelser om internkontroll; og sier blant annet «Forvaltningsorgan som benytter elektronisk kommunikasjon skal ha beskrevet mål og strategi for informasjonssikkerhet i virksomheten (sikkerhetsmål og sikkerhetsstrategi). Disse skal danne grunnlaget for forvaltningsorganets internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet. Sikkerhetsstrategien og internkontrollen skal inkludere relevante krav som er fastsatt i annen lov, forskrift eller instruks.

Forvaltningsorganet skal ha en internkontroll (styring og kontroll) på informasjonssikkerhetsområdet som baserer seg på anerkjente standarder for styringssystem for informasjonssikkerhet. Internkontrollen bør være en integrert del av virksomhetens helhetlige styringssystem. Det organet departementet peker ut skal gi anbefalinger på området».

Omfang og innretning på internkontrollen skal være tilpasset risiko».

Styring og kontroll er et annet styrings- og kontrollmål. I COBIT pekes det på at kontrolltiltak kan deles i to hovedgrupper:

- Generelle kontrolltiltak
 - o Systemutvikling
 - o Endringshåndtering
 - o Sikkerhet
 - o Drift
- Applikasjonsmessige kontroller:
 - o Fullstendighet
 - o Nøyaktighet
 - o Gyldighet

- o Autorisert
- o Arbeidsdeling

Sikring av konfidensialitet reguleres i personopplysningsforskriften § 2-11, som blant annet sier at det skal treffes tiltak mot uautorisert innsyn i personopplysninger hvor konfidensialitet er nødvendig. Samme forskrift § 2-12 omhandler sikring av tilgjengelighet gjennom bestemmelsen om at det skal treffes tiltak for å sikre tilgang til personopplysninger hvor tilgjengelighet er nødvendig. Bestemmelser om sikring av integritet er regulert i forskriftens §§ 2-13: Det skal treffes tiltak mot uautorisert endring av personopplysninger der integritet er nødvendig. Personopplysningsforskriften § 2-14 har bestemmelser om sikkerhetstiltak: «Sikkerhetstiltak skal hindre uautorisert bruk av informasjonssystemet og gjøre det mulig å oppdage forsøk på slik bruk. Forsøk på uautorisert bruk av informasjonssystemet skal registreres. Sikkerhetstiltak skal omfatte tiltak som ikke kan påvirkes eller omgås av medarbeiderne, og ikke være begrenset til handlinger som den enkelte forutsettes å utføre. Sikkerhetstiltak skal dokumenteres».

På bakgrunn av disse kildene har vi utledet følgende kriterier:

Planlegging og organisering:

1. Kommunen skal ha en IKT-strategi som:
 - viser kommunens overordnede mål og hvordan IKT skal bidra til å nå målene
 - viser veivalg knyttet til IKT
 - viser konkrete handlingsplaner
2. Det skal etableres klare ansvars – og myndighetsforhold for bruk av informasjonssystemet. Disse skal være dokumentert, og endringer skal godkjennes av øverste myndighet.
3. Utstyr og program skal være sammenkoblet på en hensiktsmessig og sikker måte, og konfigurasjonen (informasjonssystemets utforming) skal dokumenteres.
4. Sensitive data skal ha høyere sikkerhetsnivå
5. Det skal gjennomføres og dokumenteres ROS-analyse for informasjonssikkerhet, og analysen skal klarlegge sannsynlighet for og konsekvenser av sikkerhetsbrudd.
6. Virksomheten skal selv fastlegge kriterier for akseptabel risiko forbundet med behandling av personopplysninger. Resultatet av risikovurderingene skal sammenlignes med de fastlagte kriteriene for akseptabel risiko forbundet med behandling av personopplysninger
7. Ny risikovurdering skal gjennomføres ved endringer som har betydning for informasjonssikkerheten

Anskaffelse og implementering:

1. Kommunen bør ha utarbeidet en kravspesifikasjon til sin leverandør før anskaffelser innen IKT
2. Kommunen bør ha en plan for investering i og vedlikehold av programvare, og sørge for at kommunens programvare til enhver tid er oppdatert
3. Kommunen bør ha en plan for investering og utskifting av maskinvare (pc, servere, utstyr til nettverk etc)
4. Kommunen bør sørge for at installasjon og implementering av systemer utføres av kompetent personell

Driftsleveranse og støtte:

1. Forventet servicenivå skal være definert i avtale med leverandør; herunder oppetid på systemet og responstid for bistand, rapportering fra leverandør
2. Brukere skal gis opplæring i bruk av systemet (alle funksjonaliteter i systemet)
3. Ansatte skal ha kjennskap til retningslinjer og rutiner for informasjonssikkerhet
4. Det skal være etablert et system for registrering av feilmeldinger og hendelser
5. Systemet skal bidra til at innmeldte feilmeldinger og hendelser blir fulgt opp
6. Autorisert bruk av systemet skal dokumenteres gjennom en aktivitetslogg
7. Serverrom skal være sikret fysisk mot uautorisert adgang

Overvåking (kontrolltiltak):

1. Kommunens internkontroll(tiltak) på området skal vedlikeholdes
2. Kommunens internkontroll (tiltak) skal være kjent for medarbeiderne
3. Dataenes konfidensialitet skal være sikret:
 - a. Det skal være etablert tiltak som hindrer uautorisert personell tilgang til sensitiv/gradert informasjon
 - b. Det skal etableres et system for tilgangskontroll
 - c. Tilgangskontroll skal være tilpasset slik at bruker ikke gis tilgang til andre opplysninger enn vedkommende har bruk for i sin stilling
 - d. Tildeling av passord bør styres av en formell administrasjonsprosess
 - e. Det skal være rutiner for endring av passord
 - f. Det skal være etablert rutine for fjerning av tilganger for midlertidige brukertilganger og brukere som slutter
4. Dataenes tilgjengelighet skal være sikret:
 - a. Det skal være etablert back-up-rutiner som sikrer tilgjengelighet av data
 - b. Reserverløsning for kritiske data må være ivaretatt
5. Dataenes integritet skal være sikret:
 - a. Det skal være mulig å oppdage forsøk på uautorisert bruk av informasjonssystemet
 - b. Rettigheter til å endre data skal være koblet til delegert myndighet
 - c. Tiltakene skal ikke kunne påvirkes eller omgås av medarbeiderne

VEDLEGG 2 HØRINGSSVAR

Det vises til e-post fra KRT av 4.11.17 med høringsutkast vedrørende rapport forvaltningsrevisjon IKT. Rådmannen gir følgende tilbakemelding:

Side 5

Kopiert fra rapporten:

1.1 Bestilling

På bakgrunn av Plan for forvaltningsrevisjon 2012-2015² har kontrollutvalget i Bindal

Kommentar: Skal det være 2016-2019?

Side 11

Kopiert fra rapporten:

29 % er fornøyd og 12 % er noe fornøyd. Undersøkelsen gir ikke noe entydig svar på hva kommunen er mest fornøyd/misfornøyd med.

Kommentar: Vi klarer ikke å finne disse tallene fra tabellen. Er de tatt ut på annen måte enn direkte fra tabellen over?

Side 13

Kopiert fra rapporten:

3.2.1 IT-strategi

IT-konsulentene kjenner ikke til at kommunen har en IKT-strategi på overordnet nivå, men utelukker ikke at slike kan finnes på de ulike avdelingene

Kommentar: Vi har ikke en IKT-strategi.

Side 14

Kopiert fra rapporten:

Formålet med sikkerhetsstrategien er å angi de overordnede valg og prioriteringer? i arbeidet med informasjonssystemet og med informasjonssikkerheten.

Kommentar: Spørsmålsteget skal ikke være der.

Side 15

Kopiert fra rapporten:

I Bindal er det personalsjef som er sikkerhetsansvarlig.

Kommentar: Rollen benevnes kontor- og personalleder.

Side 22

Kopiert fra rapporten:

Ifølge IT-konsulenten finnes det en tilnærmet komplett inventarliste over kommunens PC-er.

Kommentar: IT-konsulent sier at han kanskje var litt uklar i beskrivelsen under samtalen, men listen ajourføres når nye maskiner klargjøres og er da komplett.

Side 25

Kopiert fra rapporten:

IT-konsulenten sier i intervju at han er kjent med at Brønnøy kommune får rapporter om driftsstøtten, men han kjenner ikke til om Bindal får slike rapporter. For Bindal kommune er godt servicenivå definert etter responstid, å få kontakt med de personene man etterspør og å ha en fast kontaktperson.

Kommentar: Vi får ikke rapporter fra Brønnøy.

Side 25

Kopiert fra rapporten:

Bindal kommune har ingen generell opplæringsplan.

Kommentar: Dette er feil. Kommunen har en generell opplæringsplan. Denne må dog rulleres.

Side 26

Kopiert fra rapporten:

Samtidig viser fordelingen at 17 % er *delvis uenig* i at de har fått tilfredsstillende opplæring i bruk av systemet.

Kommentar: Vi klarer ikke å finne disse tallene fra tabellen. Er de tatt ut på annen måte enn direkte fra tabellen over?

Side 27

Kopiert fra rapporten:

Undersøkelsen viser at 58 % er delvis enig i at de har fått tilstrekkelig opplæring når det gjelder informasjonssikkerhet.

Kommentar: Vi klarer ikke å finne disse tallene fra tabellen. Er de tatt ut på annen måte enn direkte fra tabellen over?

Side 30

Kopiert fra rapporten:

Bindal kommune har også egne servere. Servere er plassert på rådhuset, på skolen, på helse- og omsorg på Terråk og på Bindalseidet. IT-konsulenten sier i intervju at kommunen har liten grad av fysisk sikring.

Kommentar: Vi har kun servere plassert på rådhuset og skolen. De andre lokasjonene har fjerndrift.

Side 33

Kopiert fra rapporten:

dette personalsjefen) skal også ha den daglige kontrollen med at internkontrollsystemet blir fulgt opp i tråd med kravene.

Kommentar: Rollen benevnes kontor- og personalleder.

Rådmannen oppfatter at rapporten gir en riktig beskrivelse av statusen på dette området i Bindal kommune.

Med vennlig hilsen

Knut Toresen
rådmann
Bindal kommune

Mobil: 91 32 58 88

knut.toresen@bindal.kommune.no

Postadresse: Postboks 2565, 7735 Steinkjer
Hovedkontor: Fylkets Hus, Steinkjer
Tlf. 994 01 480
www.krt.no

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
4/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Betalingssatser for oppvekst og kultursektoren for 2018**Rådmannens innstilling**

Følgende betalingssatser for oppvekst- og kultursektoren vedtas og settes i verk fra 1.3.2018:

1. Barnehagesatser

		5 dg/u	4 dg/u	3 dg/u	2 dg/u
Satser ordinært tilbud, 11. mndr.	Kost	300,-	240,-	180,-	120,-
	Opphold	2.910,-	2.430,-	1.822,-	1.215,-
	Totalt	3.210,-	2.670,-	2.002,-	1.335,-
Tilleggsdag koster kr 400,-					

* Søskenmoderasjon for andre barn er 30 %. For tredje barn (eller flere) er denne 50 %. Moderasjonen regnes av barnet / barna med kortest tid eller rimeligste plass.

* Barnefamilier med lav betalingsevne, kan etter søknad gis reduksjon i foreldrebetalingen etter gjeldende regler.

* Såfremt behandlingen av statsbudsjettet fører til endring i foreslått maksimalpris for barnehageplass, delegeres myndighet til rådmannen slik at kommunens satser justeres i samsvar med dette.

2. Gjesteelever – grunnskolen

	Sats
Gjesteelevsats pr. år.	100.000,-

3. Skolefritidsordning (SFO)

	Sats
Pr. fast tilmeldt time	42,-
Pr. time med tilfeldig bruk utover tilmeldt tid/uten tilmeldt tid	76,-
Maksimalpris (16 t/u)	2.688,-

* Det betales for 10 mndr. i året (halv juni og halv august).

* Tilbud i skolens ferie og fridager avtales særskilt og betales som tilfeldig bruk.

* Foreldrebetalingen, for fast tilmeldt tid skal dog ikke overstige kr. 2.688,- pr. mnd.

* Barnet må være tilmeldt med en fast ukentlig brukstid gjennom året. Denne tiden betales det for i 10 måneder, halv juni og halv august. Tilbud i skolens ferie og fridager avtales særskilt og betales som tilfeldig bruk.

4. Kulturskolen

	Sats
Brukerbetaling pr. halvår (Søskenmoderasjon 50 % rabatt på full pris)	1.150,-
Dirigenttjeneste kor/korps pr. uketime/år	12.500,-
Lyd og lysutstyr	Avtales særskilt

5. Folkebadene

	Sats
a) Billettpris barn	30,-
b) Billettpris voksen	50,-
c) Enkeltutleie til personer, bedrifter, mm.(pr. time)	500,-
d) Fast leie pr. time (halv/hel sesong)	900,- / 1.500,-

Inntekter av punkt a og b tilfaller det laget som har ansvaret. Punkt c og d tilfaller Bindal kommune. Leietakeren sørger selv for badevakter.

6. Utleie av kommunale lokaler og utstyr

Bygg/anlegg:	Pris pr.døgn
Rådhuset	
Kantine eller kommunestyresal	1.300,-
Kantine+ kommunestyresal	2.000,-
Bindalseidet skole	
Gymsal inkl. kjøkken (offentlig dansefest)	6.000,-
Gymsal inkl. kjøkken (konserter, teater, private arr. o.l)	2.700,-
Gymsal	2.000,-
Kjøkken	1.000,-
Undervisningsrom	500,-
Utlån av bord og stoler (ut av skolelokalene)	500,-
Leie av hele skolen (eks. basseng)	7.000,-
Tidl. Kjella skole	
Gymsal	1.000,-
Gymsal inkl. kjøkken	1.500,-
Kjøkken	500,-
Eldresenteret, Bindalseidet	1.300,-
Bindal sykehjem, Senteret	1.300,-
Bindal barnehager	1.300,-
Bassenget på Bindalseidet	
Enkeltutleie til personer, bedrifter, mm.(pr. time)	500,-

Skader som oppstår på utstyr i leieperioden er leiers ansvar.

Følgende er kopiert fra kommunestyresak 48/16. Der er også utfyllende opplysninger, og retningslinjer for utleie:

Ideelle organisasjoner, lag og foreninger med åpen medlemstegning, og hvor flertallet av medlemmene kommer fra Bindal, får gratis leie til sin ordinære virksomhet. Det må kunne dokumenteres at minimum 2/3 av medlemmene er fra Bindal. Ved inntektsbringende arrangement skal betalingssatsene brukes.

Ideelle organisasjoner, lag og foreninger med åpen medlemstegning må likevel betale for leie av svømmebassengene og bruk av dusjer. Her vises det ellers til vedtatte betalingssatser for folkebadene i Bindal.

Unntatt fra å betale leie er også arrangementer iverksatt og drevet av egen enhet (kommunen selv), og tiltak som i henhold til lovverk har rett til gratis leie av lokaler til sin virksomhet.

Saksopplysninger

Betalingssatsene for ulike kommunale aktiviteter og utleie innenfor oppvekst- og kulturområdet skal vurderes hvert år. I denne saken gjelder det justering av barnehagesatser, samt vurdering av satser på SFO-satser, gjesteelever, kulturskole, folkebad, utleie av kommunale lokaler og kommunalt utstyr. Endring av barnehagesatser gjøres gjeldende fra 01.03.2018.

Vurdering

Barnehagesatser:

I kommunestyrets møte 15.12.2016 ble følgende satser for 2017 vedtatt:

		5 dg/u	4 dg/u	3 dg/u	2 dg/u
Satser ordinært tilbud, 11. mndr.	Kost	300,-	240,-	180,-	120,-
	Opphold	2.730,-	2.286,-	1.715,-	1.143,-
	Totalt	3.030	2.526	1.895	1.263

I forslaget til statsbudsjett for 2018 foreslår regjeringen å øke maksimalprisen for foreldrebetaling. Maksimalprisen på en heltidsplass blir da kr 3210 pr. måned, som er en økning på kr. 180,- pr mnd. Satsene for kost og kjøp av tilleggsdag foreslås uendret. Begge disse ble økt ved behandling i 2015.

Gjesteelever:

Satsen for gjesteelever foreslås uendret for 2018 på kr. 100.000,-

SFO:

Prisene for fast tilmelding og tilfeldig bruk er foreslått uendret til kr 42,- /76,- pr. time.

Maksimalpris foreslås uendret til kr 2.688,- per. mnd. Dette betyr at brukere som benytter over 16 t/u ikke må betale mer enn timeprisen for disse 16 timene.

Kulturskolen:

Satsen for brukerbetaling ble økt med kr 50,- pr halvår ved behandlingen i 2015. Satsen foreslås uendret.

Folkebadene:

Folkebad ved bassengene på Bindalseidet og Terråk drives som tidligere av idrettslagene på stedene. Billettprisene foreslås uendret på kr. 30,-/ 50,-.

Kommunale lokaler:

Satsene foreslås uendret.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 06.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Siv Anita Myhre
oppvekst- og kultursjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
5/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Delegering av barnehagemyndighet**Rådmannens innstilling**

Med hjemmel i kommunelovens § 23 delegerer Bindal kommunestyre rollen som barnehagemyndighet jf. barnehageloven til rådmannen.

Saksopplysninger

I følge barnehagelovens § 8 er kommunen lokal barnehagemyndighet. Kommunen skal gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Barnehagelovens kap. IV og V omhandler barnehagemyndighetens generelle oppgaver og innbefatter bl.a. godkjenning, samordnet opptaksprosess i kommunen, rett til plass i barnehage, foreldrebetaling, tilsyn og personalet. Kommunens rolle som barnehagemyndighet blir fremhevet i mange sentrale styringsdokument. Blant annet i Strategi for kompetanseutvikling i barnehagesektoren 2007-2009 og St.meld. nr. 41 (2008-2009) *Kvalitet i barnehagen*.

Det er Fylkesmannen som fører tilsyn med barnehagemyndigheten, med hjemmel i barnehageloven § 9 andre ledd, jf. kommuneloven kapittel 10A. Tilsyn på området for barnehageloven er lovlighestilsyn jf. kommuneloven § 60 b.

Per dags dato er ikke de nødvendige fullmaktene på plass i Bindal kommune for å drive i samsvar med regelverket.

Vurdering

Alle kommuner har fått nye og omfattende oppgaver i barnehagesektoren de senere år og kommunenes myndighetsrolle er som følge av dette blitt betydelig styrket. Kommunen kan i enkelte tilfeller inneha en dobbeltrolle, der den både er godkjennings- og tilsynsmyndighet for egne barnehager. En klargjøring av myndighetsrollen vil bidra til å forebygge eventuelle

rollekonflikter og ivareta kommunens overordnede ansvar for å sikre at alle barn får et godt og forsvarlig barnehagetilbud.

Det overordnede målet med delegeringen er å sikre at Bindal kommune overholder de rettslige kravene satt i barnehageloven med forskrifter og gjennom det bidra til at eventuell lovstridig praksis rettes opp.

Mer konkret handler delegeringen om å få på plass en godkjenningsspraksis og en tilsynsvirksomhet, der barnehagemyndigheten har kjennskap til de plikter som finnes i barnehageloven med forskrifter og tilstrekkelig kunnskap om barnehagene. Dette vil gjøre kommunen i stand til å gjøre egne risikovurderinger, som igjen danner grunnlaget for å vurdere behov for veiledning og tilsyn. Bindal kommune må gjennomføre aktiv veiledning og tilsyn på en slik måte at det etterlever regelverket. Herunder å vurdere valg av virkemidler dersom kommunen blir kjent med lovbrudd.

Konklusjon

Etter rådmannens vurdering er det nødvendig at kommunestyret delegerer barnehagemyndigheten til rådmannen slik at barnehagene kan drives i samsvar med gjeldende regelverk.

Ut fra ovenstående vurdering tilrår rådmannen framlagte innstilling.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 23.01.2018

Knut Toresen
rådmann

Siv Anita Myhre
oppvekst- og kultursjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
6/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Handlingsplan 2018 - Innovasjonsløft for Heilhornets rike - vekst 2020

Vedlegg:

- 1 Forslag til handlingsplan 2018 for Bindal Utvikling

Rådmannens innstilling

Bindal kommune vedtar Handlingsplan for 2018 «Innovasjonsløft for Heilhornets rike – vekst 2020».

Bindal Utvikling AS gjennomfører omstillingsprogrammet på oppdrag fra Bindal kommune.

Saksopplysninger

Bindal kommune vedtok omstillingsplan for Bindal kommune 2015-2020 i møte 9.10.2014, sak 107/14. I samme sak ble handlingsplan for 2015 vedtatt. Bindal kommunestyre har i sak 83/14 avsatt inntil 1 mill. kr årlig til omstillingsarbeidet. Beløpet dekkes av budsjettpost 147004 32552 «Tilskudd til andre næringsformål». I sak 99/14 vedtok Bindal kommunestyre at Bindal Utvikling AS skal være kommunens omstillingsselskap, og ha ansvar for omstillingsbevilgningen.

Nordland fylkeskommune innvilget den 16.12.2014 i sak 2014-0686 Bindal kommune status som omstillingsområde i inntil 6 år.

I den rullerte omstillingsplanen fra 2017 har man valgt å sette økt fokus på omstillingsarbeidet sitt bidrag til å skape **tankesett for innovasjon** for et mangfoldig og robust bygde- og næringsliv i hele Bindal kommune – ett innovasjonsløft. Selv om det jobbes bredt så vil man i denne planen sette ekstra fokus på muligheter i **blå-sektor, opplevelsesnæringen og trebearbeidende- og annen industri**, i prioritert rekkefølge. Vedtatt i omstillingsplanen 2017 – 2020.

Denne spissingen foreslås videreutviklet i handlingsplanen for 2018. I tillegg kommer fokus på å få **leietagere til Brukstomta Næringspark, rekruttering til ledige jobber og kompetanse**.

For å oppnå dette må Bindal Utvikling inspirere til å våge andre tankesett gjennom å kunnskape om og styrke evnen til innovasjon, på en ny måte. Vi må spille på innbyggernes ressurser og de naturgitte forutsetningene, være på hugget og åpen for at verden er full av udekte behov. Bindal Utvikling må gå foran å inspirere, kunnskape, samskape og innovere for å skape spirer til vekst hos innbyggerne, i eksisterende virksomheter og hos gründere, samt tiltrekke oss nye aktører.

Det er gjennom menneskene i Bindal framtiden skapes – mennesker med vind i seglan!

Kort om omstillingsplanen 2017-2020

Visjon for omstillingsarbeidet

Bindal kommunes visjon ligger til grunn også for omstillingsplanen:

Bindal – med vind i seglan!

Resultatmål i omstillingsplanen

Omstillingsplanen vedtatt i 2014 hensyntar de anbefalte prioriteringer fra den strategiske utviklingsanalysen og følgende resultatmål er satt, og de samme overordnede resultatmålene ble beholdt i den rullerte planen for 2017 - 2020:

Overordnede resultatmål

- **50 nye, lønnsomme arbeidsplasser i Bindal innen 2020**
- **550 sysselsatte i Bindal innen 2020**
- **1500 innbyggere i 2020**

Delmål

- Utvikling av lokalt næringsliv.
- Det skal til enhver tid finnes gode, tilrettelagte arealer for boligbygging og næringsdrift i Bindal.
- Servicetilbudet i Bindal opprettholdes på minimum 2014-nivå.

Effektmål

- Styrket omstillings- og utviklingsevne hos kommunen og næringslivet i Bindal.
- Sterkere fremtidstro blant lokalbefolkningen for økt bo- og blilyst i Bindal.
- Økt verdiskapning ved at området får en mer robust og bredere næringsstruktur.
- En større vilje og evne i Bindal til å skape sin egen arbeidsplass.
- Bedre nettverksbygging og økt samhandling i regionen.
- Bedre samhandling også med andre regioner og eksterne miljø.
- Rolleavklaring og effektivisering av kommunens oppgaver i næringsutviklingen.

Langsiktige resultater

- Høyere sysselsetting og vekst i verdiskapinga i Bindal.
- Et mindre sårbart næringsliv i Bindal. Dette innebærer flere lønnsomme bedrifter, en variert næringsstruktur med mindre avhengighet av en stor enkeltsysselsetter.
- Flere gründere og høyere etablererfrekvens.
- En befolkningsutvikling som snur og innbyggertallet i Bindal flater ut –eller vokser.

Kort om handlingsplan 2018:

Innsatsområde A:

En levende Brukstomta Næringspark – hjertet for innovasjonsløftet

- Minst netto 30 nye arbeidsplasser i Brukstomta Næringspark innen 2020.
- Minst netto 4 nye arbeidsplasser lokalisert i Brukstomta Næringspark i 2018.

Fokus 2018:

Flere leietagere inn i Brukstomta Næringspark – mål om EN ny leietager med 1000m² utleid. Gjensidig samarbeid med Brukstomta Næringspark, for hurtig kunne være tilstede i kontakt med potensielle leietagere.

Tiltak 2018 – videreføring fra 2017.

Dobling av bruksfrekvensen av Medvind Innovasjonsloft spesielt fra næringsliv og kommunen, gjennom synliggjøring av bruksmuligheter og økt fokus på kompetanse.

Innsatsområde B:

Et mangfoldig og robust næringsliv – kompetanse for innovasjonsløftet

- Minst netto 20 arbeidsplasser innen utgangen av 2020.
- Minst netto 4 nye arbeidsplasser i 2018.

Fokus 2018:

Fokus på kompetanse, og dekke kompetansegapet hos næringslivet, og gjennomføre minst TRE kunnskapingstiltak. Initiere SMB-utvikling forprosjekt sammen med næringslivet.

Kobling av innvandrere og arbeidslivsbehov - for å sikre bosetting og jobb for TI personer i offentlig og privat virksomhet får relevant opplæring. Gjennomføre en forstudie i samarbeid med kommune og næringsliv.

Tiltak 2018 – videreføring fra 2017.

Nettverk, inspirasjon, kompetanse.

Mulighetsrommet; blå-sektor.

Mulighetsrommet; for opplevelsneringen i Heilhornets rike.

Mulighetsrommet; trebearbeidende – og annen industri.

Innsatsområde C:

Vekstkraft og attraktivitet – drivkraft for innovasjonsløftet

- Bindal kommune har 1500 innbyggere i 2020
- Minst økning med 7 nye innbyggere i 2018.

Fokus 2018:

Rekruttering til privat og offentlig virksomhet -for å sikre minst TO kvalifiserte søkere som ønsker å bosette seg til alle stillinger.

Gjennomføre en forstudie i samarbeid med kommune og næringsliv.

Tiltak 2018 - videreføring fra 2017.

Ungdom 8-10 klasse med tankesett som en Heilhorning og hverdagsinnovasjon.

Hjem til Heilhornets rike for unge under 30 år.

Implementering av Heilhornets rike som merkevare, synliggjøre og tilrettelegging.

Budsjett 2018:

Innsatsområder:	Netto nye innbyggere 2018	Ant. nye arb.plasser 2018	Budsjett
A. Levende Brukstomta Næringspark - Rekruttering av leietakere (400.000) - Medvind Innovasjonsloft (300.00)		4	700.000
B. Et mangfoldig og robust næringsliv - Kompetanseløft – SMB-utvikling (700.000) - Blå sektor, opplevelsesnæringen og trebearbeidende og annen industri (800.000)		4	1.500.000
C. Vekstkraft og attraktivitet - Rekruttering (300.000) - Heilhornets rike (500.000)	7	0	800.000
Administrasjon			1.000.000
Sum 2018		8	4.000.000

Finansiering	2018
Bindal kommune	1.000.000
Nordland fylkeskommune	3.000.000
Sum	4.000.000

Det er satt av 1.000.000,- i søkbare midler for virksomheter i 2018.*

*De søkbare omstillingsmidlene skal brukes som tidligfasehjelp, for inspirasjon, kompetanse og gjennom forstudier/-prosjekter å avdekke om det finnes behov i markedet– en forutsetning for kjøp av et produkt eller en tjeneste. Midlene skal i hovedsak brukes til myke tiltak. Disse søkbare midlene er ikke spesielt knyttet ett innsatsområde, vil kunne variere litt etter hvilke konkrete prosjekt og oppgaver som til enhver tid er prioritert.

De søkbare midlene er inkludert i budsjettet innfor alle innsatsområdene.

Organisering av arbeidet

Omstillingsstyret og programleder

Omstillingsstyret pr. januar 2018:

Styrets leder: Britt Helstad.

Styrets nestleder: Marit Dille.

Styremedlem: Bjørn Gillund

Styremedlem: Frode Næsvold.

Styremedlem: Stein Okstad.

Observatører (med tale - og forslagsrett):

Nordland Fylkeskommune: Olav Nyholmen

Innovasjon Norge: Trond Erik Dekko Andersen.

Bindal kommune: Knut Toresen.

Administrasjon:

Programleder: Anja Tjelflaat.

Administrasjon- og prosjektkoordinator: Monja Kolberg

Vurdering

Rådmannen mener at handlingsplan 2018 «*Innovasjonsløft for Heilhornets rike – vekst 2020*» vil bidra til å spisse satsningen i omstillingsarbeidet, slik at man i enda større grad lykkes i arbeidet med å skape et robust og framtidsrettet næringsliv.

I handlingsplan 2018 er satsningen blitt spisset noe mer i forhold til handlingsplan 2017. Dette er i tråd med både forventninger fra Nordland fylkeskommune og konklusjonene i programstatusvurderingen.

Rådmannen mener at forslag til handlingsplan 2018 gir et godt grunnlag for å nå målene for nye arbeidsplasser og netto nye innbyggere som er satt for 2018, samt nå de langsiktige målene i omstillingsplanen 2017-2020.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 13.2.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

“Innovasjonsløft for Heilhornets rike – vekst 2020”

Handlingsplan 2018 oppdrag omstilling for

Bindal Utvikling AS

Anbefaling fra styret i Bindal Utvikling 31.01.18
Lagt fram for Bindal kommunestyre den 01.03.18

Handlingsplan 2018

Bakgrunn

Nordland Fylkeskommune innvilget Bindal kommune status som omstillingsområde gjeldende fra år 2015, etter søknad fra **Bindal kommune som er eier av programmet**. Denne statusen er gitt for tre år, med mulighet for forlengelse i ytterligere tre år, vi er nå inne i den forlengede perioden.

Programmet er ett spleiselag mellom Bindal kommune og Nordland Fylkeskommune, hvor 75% av midlene er bevilget av Kommunaldepartementet. I tillegg er Innovasjon Norge en viktig bidragsyter gjennom sine virkemidler, tilknyttet de enkelte prosjekt. Det er utarbeidet en omstillingsplan, med årlige handlingsplaner, som vedtas av Bindal kommunestyre, som en bestilling til Bindal Utvikling.

Handlingsplanen for 2018 er utarbeidet av omstillingsstyret og programleder, etter innspill fra samfunns- og næringsliv i og utenfor kommunen. Omstillingsmidlene er innenfor kategorien "tidligfase", er prosjektorientert og er ikke ment å dekke driftsutgifter hos søkerne.

Innledning

I den rullerte omstillingsplanen fra 2017 velger man nå å sette økt fokus på omstillingsarbeidet sitt bidrag til å skape **tankesett for innovasjon** for et mangfoldig og robust bygde- og næringsliv i hele Bindal kommune – ett innovasjonsløft. Selv om vi jobber bredt så vil man i denne planen sette ekstra fokus på muligheter i **blå-sektor, opplevelsenæringen og trebearbeidende- og annen industri**, i prioritert rekkefølge. Vedtatt i omstillingsplanen 2017 – 2020.

Denne spissingen blir videreutviklet i handlingsplanen for 2018, I tillegg kommer fokus på å få **leietagere til Brukstomta Næringspark, rekruttering til ledige jobber og kompetanse**.

-med innovasjon mener vi mennesker og virksomheters evne til å skape nye og bedre løsninger som andre tar i bruk;-med robust mener vi at bygde- og næringslivet er innovativt, framoverlent og bidrar til samskaping.-med mangfold mener vi bredde av forskjellige næringer og virksomheter som gjerne kompletterer, men ikke nødvendigvis er avhengig av hverandre.

For å oppnå dette må Bindal Utvikling inspirere til å våge andre tankesett gjennom å kunnskape om og styrke evnen til innovasjon, på en ny måte. Vi må spille på innbyggernes ressurser og de naturgitte forutsetningene, være på hugget og åpen for at verden er full av udekte behov. Bindal Utvikling må gå foran å inspirere, kunnskape, samskape og innovere for å skape spirer til vekst hos innbyggerne, i eksisterende virksomheter og hos gründere, samt tiltrekke oss nye aktører.

***Det er gjennom menneskene i Bindal framtiden skapes
-mennesker med vind i seglan!***

Omstillingsplanen 2017-2020

Visjon for omstillingsarbeidet

Bindal kommunes visjon ligger til grunn også for omstillingsplanen:

Bindal – med vind i seglan!

Resultatmål i omstillingsplanen

Omstillingsplanen vedtatt i 2014 hensyntar de anbefalte prioriteringer fra den strategiske utviklingsanalysen og følgende resultatmål er satt, og de samme overordnede resultatmålene ble beholdt i den rullerte planen for 2017 - 2020:

Overordnede resultatmål

- **50 nye, lønnsomme arbeidsplasser i Bindal innen 2020**
- **550 sysselsatte i Bindal innen 2020**
- **1500 innbyggere i 2020**

Delmål

- Utvikling av lokalt næringsliv.
- Det skal til enhver tid finnes gode, tilrettelagte arealer for boligbygging og næringsdrift i Bindal.
- Servicetilbudet i Bindal opprettholdes på minimum 2014-nivå.

Måleindikator alle med utgangspunkt i 2014:

- En årlig bedring i plasseringen i kommune-NM.
- En årlig bedring i plasseringen i Nærings-NM.
- En årlig bedring i plasseringen i Kommunebarometeret,
- En årlig forbedring på SSB sin statistikk for befolkningsutvikling.
- En årlig forbedring på SSB sin statistikk for sysselsatte.
- En økning av detaljomsetning eks. motorkjøretøy og bensin.
- Bindal kommune sin enhver tid gjeldende arealplan har ledige tomter og næringsareal.

Effektmål

- Styrket omstillings- og utviklingsevne hos kommunen og næringslivet i Bindal.
- Sterkere fremtidstro blant lokalbefolkningen for økt bo- og blilyst i Bindal.
- Økt verdiskapning ved at området får en mer robust og bredere næringsstruktur.
- En større vilje og evne i Bindal til å skape sin egen arbeidsplass.
- Bedre nettverksbygging og økt samhandling i regionen.
- Bedre samhandling også med andre regioner og eksterne miljø.
- Rolleavklaring og effektivisering av kommunens oppgaver i næringsutviklingen.

Langsiktige resultater

- Høyere sysselsetting og vekst i verdiskapinga i Bindal.
- Et mindre sårbart næringsliv i Bindal. Dette innebærer flere lønnsomme bedrifter, en variert næringsstruktur med mindre avhengighet av en stor enkeltsysselsetter.
- Flere gründere og høyere etablererfrekvens.
- En befolkningsutvikling som snur og innbyggertallet i Bindal flater ut –eller vokser.

Handlingsplan 2018

Om handlingsplanen

Handlingsplaner skal utarbeides for hvert år av omstillingsperioden, med mulige tiltak på områder eller prosjekter under hvert innsatsområde, med budsjettammer. Utarbeidelse av handlingsplaner initieres og gjennomføres av programorganisasjonen Bindal Utvikling AS og vedtas av Bindal kommunestyre. Den danner grunnlag for søknad om påfølgende års finansiering, som er et spleiselag mellom Bindal kommune og Nordland fylkeskommune. Dette er Bindal kommune sitt ansvar, som eier av omstillingsprogrammet.

Frister for implementering av handlingsplan

I normal drift av omstillingsprogrammet skal forslag til neste års handlingsplan oversendes Bindal kommune senest 20. november. Etter avtale med Bindal kommune i november, ble det enighet om at forslag til handlingsplan blir lagt frem på første kommunestyremøte i 2018.

Prosess

Omstillingsarbeidet i Bindal kommune kom igang i 2015, og er nå inne i sitt fjerde år. Det utarbeides en egen rapport for den årlige aktiviteten, så det vil ikke bli berørt i handlingsplandokumentet.

I oktober 2017 hadde styret, observatører og daglig leder en todagers evaluering, med ekstern konsulent. Her ble det videre jobbet med spissing av den videre satsningen, og idédugnad.

I omstillingsplanen 2017 – 2020 er det vedtatt å sette ekstra fokus på muligheter i **blå-sektor, opplevelsenæringen og trebearbeidende- og annen industri**, i prioritert rekkefølge. Det er implementert i handlingsplanen for 2017 og blir videreført i 2018.

Programstatusevalueringen den 19-20. Oktober kom med følgende anbefalinger:

- Innsatsområdene bør konkretiseres og struktureres. Tilhørende strategier må målsettes.
- Målrappotering bør fokusere på hvilket bidrag programmet har hatt
- Styret bør få presentert en ajour matrise ihht faktagrunnlaget kap 4.1
- Styret bør drøfte start på «videreføring av omstillingsarbeidet» og alternative tiltak i den sammenheng.
- Styret må drøfte og identifisere kompetansegapet i Bindal og vurdere målsatte tiltak.
- Det bør vurderes om det skal etableres tiltak for arbeidsplasser til flyktninger/innvandrere

Den 15/11-17 vedtok styret at dette skulle taes inn i planen for 2018 som FOKUSområder, samtidig med at tidligere prosjekt/aktiviteter med forpliktelser videreføres.

1. Flere leietagere til Brukstomta Næringspark, – *for å sikre en levedyktig næringspark* - innsatsområde A.
2. Kobling av innvandrere og arbeidslivsbehov - *for å sikre bosetting og jobb for innvandrere* – innsatsområde B.
3. Fokus på kompetanse - *dekke kompetansegapet hos næringslivet for å nå kundenes behov* – innsatsområde B.
4. Rekruttering til privat og offentlig virksomhet - *for å sikre kvalifiserte søkere som ønsker å bosette seg til alle stillinger* - innsatsområde C.

Videre vedtok styret for Bindal Utvikling forslag til handlingsplan 2018 den 31.01.18 Forslag til handlingsplan for 2018 ble deretter oversendt Bindal kommune, for oppdragsgodkjenning.

Innsatsområder og bransjer

Det er naturlig at innsatsområdene i omstillingsplanen jobber for å løse utfordringene på en best mulig måte, med de ressursene som er tilgjengelig. Det er valgt ut tre prioriterte bransjer. Hvert av de tre innsatsområdene er målsatt, og har to strategier. I den årlige handlingsplanen operasjonaliseres strategiene i prosjekt og tiltak. Disse kan gå over flere år, eller endres årlig. Vi har utformet en plan som er skalerbar og smidig, uten for mye detaljstyring, for å kunne tilpasse seg behovene til næringslivet.

De tre innsatsområdene og prioriterte bransjer vedtatt i omstillingsplanen:

Prioriterte bransjer		
1. Blå sektor/havbruk/fiskeri	2. Opplevelsesnæringen	3. Treindustri / industri.
Innsatsområder		
1. Levende Brukstomta Næringspark		
2. Mangfoldig og robust næringsliv		
3. Vekstkraft og attraktivitet		
Administrasjon		

Prioriterte bransjer (i rekkefølge)

1. Blå sektor.

Blå sektor defineres som kommersielle oppdrett, fangst og høsting av fisk, kreps- og bløtdyr, tang og tare, inklusive leverandører av varer og tjenester til sektoren.

2. Opplevelsesnæringen.

Opplevelsesnæringen omfatter kultur, opplevelser, overnatting, servering, lokalmat, transport, reisebyrå og reisearrangør.

3. Treindustri og annen industri.

Treindustrien behandler trevirket mekanisk.

Industri, generell betegnelse for næringsvirksomhet som består i bearbeidelse av råstoff eller råvarer. Begrepet brukes oftest om fabrikkmessig fremstilling av varer

Innsatsområdene:

A. En levende Brukstomta Næringspark – *hjertet for innovasjonsløftet.*

- Minst netto 30 nye arbeidsplasser lokalisert i Brukstomta Næringspark innen 2020.
 - Minst netto 4 nye arbeidsplasser lokalisert i Brukstomta Næringspark i 2018.

B. Et mangfoldig og robust næringsliv – *kompetanse for innovasjonsløftet.*

- Minst netto 20 arbeidsplasser innen utgangen av 2020.
 - Minst netto 4 nye arbeidsplasser i 2018.

C. Vekstkraft og attraktivitet – *drivkraft for innovasjonsløftet.*

- Bindal kommune har 1500 innbyggere i 2020
 - Minst 7 nye innbyggere i 2018.

Organisering av arbeidet

Omstillingsstyret og programleder

Omstillingsstyret pr. januar 2018:

Styrets leder: Britt Helstad.

Styrets nestleder: Marit Dille.

Styremedlem: Bjørn Gillund

Styremedlem: Frode Næsvold.

Styremedlem: Stein Okstad.

Observatører (med tale - og forslagsrett):

Nordland Fylkeskommune: Olav Nyholmen

Innovasjon Norge: Trond Erik Dekko Andersen.

Bindal kommune: Knut Toresen.

Administrasjon:

Programleder: Anja Tjelflaat.

Administrasjon- og prosjektkoordinator: Monja Kolberg

Roller og ansvar i omstillingsorganisasjonen – styringsgrunnlaget

Nordland Fylkeskommune har gitt tilsagn om omstillingsprogram, dette eies av Bindal kommune med delegert ansvaret for omstillingsprogrammet til omstillingsstyret, som har ansatt programleder.

Ansvar prosjekteier og oppdragsgiver: Bindal kommune

- Mottaker og forvalter midlene til omstilling.
- Vedtar omstillingsplanen
- Vedtar årlig handlingsplan
- Rapporterer til Fylkeskommunen
- Gi mandat til omstillingsstyret

Prosjektansvarlig (PA): styrets leder

- Hovedprosjektets overordnet.
- Kan initiere, endre retning/stoppe prosjekter.
- Ansvarlig for økonomi, framdrift og resultat.

Omstillingsstyret:

- Omstillingsplanen er omstillingsstyrets sitt mandat og styringsverktøy.
- Utarbeider forslag til handlingsplan som beskriver aktivitetene som skal utføres fra år til år, og rulleres årlig. Herunder vurdering av sammensetning og mandatet til styret.
- Ansvar for effektiv gjennomføring av vedtatt handlingsplan og disponering av omstillingsmidlene, med fullmakter til opprettelse av arbeidsutvalg.
- Ansvar for tilfredsstillende informasjon og at god medvirkning sikres.

Programleder

* Rapporterer til PA og opptretr med PAs delegerte myndighet.

* Har det operative ansvaret for gjennomføringen av omstillingsprogrammet, inkludert økonomi.

* Sekretær for omstillingsstyret med saksforbredende funksjon.

* Praktisk utvikling av omstillingsplanen og årlige handlingsplaner.

* Utvikling av rapporter i tråd med PAs forventninger.

* Prosjektansvarlig for delprosjekter og delprosjektledere.

Innsatsområde A:

En levende Brukstomta Næringspark – hjertet for innovasjonsløftet

- Minst netto 30 nye arbeidsplasser i Brukstomta Næringspark innen 2020.
- Minst netto 4 nye arbeidsplasser lokalisert i Brukstomta Næringspark i 2018.

Budsjett innsatsområde A 2018: 700.000,-

Strategi A1 2017 -2020. Synliggjøring av Brukstomta Næringspark som attraktiv for regionale/nasjonale virksomheter. Etablere en felles virksomhetsplattform for eiendomsselskapet og utviklingsselskapet, basert på en bærekraftig forretningsmodell.

Fokus 2018:

Flere leietagere inn Brukstomta Næringspark – mål om EN ny leietager med 1000m2 utleid.

-Gjensidig samarbeid med Brukstomta Næringspark, for hurtig kunne være tilstede i kontakt med potensielle leietagere.

Strategi A2 2017 -2020. Etablere Medvind innovasjonsloft som det foretrukne sted for utvikling av virksomheter og innovasjoner, gjennom; nettverk, kunnskaping, samskaping. Mål om å bli et kunnskapssenter for hverdagsinnovasjon med fokus på å løse et problem fram til en ny løsning/prototype.

Tiltak 2018 – videreføring fra 2017.

Dobling av bruksfrekvensen av Medvind Innovasjonsloft spesielt fra næringsliv og kommunen, gjennom synliggjøring av bruksmuligheter og økt fokus på kompetanse.

Innsatsområde B:

Et mangfoldig og robust næringsliv – kompetanse for innovasjonsløftet

- Minst netto 20 arbeidsplasser innen utgangen av 2020.
 - Minst netto 4 nye arbeidsplasser i 2018.

Budsjett innsatsområde B 2018: 1.500.000,-

Strategi B1 2017 -2020. Stimulere til å etablere nettverk, gi kompetanse og verktøy for kundedrevet innovasjon. Gi støtte til forstudier/-prosjekt hvor fortrinnsvis flere virksomheter samarbeider, inkludert kunnskapsmiljø, uansett bransje for gründere og eksisterende bedrifter.

Fokus 2018: Fokus på kompetanse, og dekke kompetansegapet hos næringslivet, og gjennomføre minst TRE kunnskapingstiltak.

- Initiere SMB-utvikling forprosjekt sammen med næringslivet.

Tiltak 2018 – videreføring fra 2017.

Nettverk, inspirasjon, kompetanse.

Strategi B2 2017 -2020. Jobbe proaktivt for å utvikle næringsvirksomhet i følgende bransjer, i prioritert rekkefølge; blå sektor, opplevelsesnæringen og trebearbeidende- og annen industri.

***Fokus 2018: Kobling av innvandrere og arbeidslivsbehov - for å sikre bosetting og jobb for TI personer i offentlig og privat virksomhet får relevant opplæring.
- Gjennomføre en forstudie i samarbeid med kommune og næringsliv.***

Tiltak 2018 – videreføring fra 2017.

Mulighetsrommet; blå-sektor.

Mulighetsrommet; for opplevelsnæringen i Heilhornets rike.

Mulighetsrommet; trebearbeidende – og annen industri.

Innsatsområde C:

Vekstkraft og attraktivitet – drivkraft for innovasjonsløftet

- **Bindal kommune har 1500 innbyggere i 2020**
- **Minst økning med 7 nye innbyggere i 2018.**

Budsjett innsatsområde C 2018: 800.000,-

Strategi C1 2017 -2020. Rekruttering for fremtiden gjennom å gi ungdommen i Bindal og de som er utflyttet; nettverk og å se egne framtidsmuligheter.

***Fokus 2018: Rekruttering til privat og offentlig virksomhet -for å sikre minst TO kvalifiserte søkere som ønsker å bosette seg til alle stillinger.
Gjennomføre en forstudie i samarbeid med kommune og næringsliv.***

Tiltak 2018 - videreføring fra 2017.

Ungdom 8-10 klasse med tankesett som en Heilhorning og hverdagsinnovasjon.

Hjem til Heilhornets rike for unge under 30 år.

Strategi C2 2017 -2020. Bygge attraktivitet gjennom implementering og utvikling av Heilhornets rike som fellesmerkevare for synlighet og stolthet. I samarbeid med kommune og virksomheter synliggjøre Bindal som en attraktiv kommune å bo, jobbe og drive næringsvirksomhet.

Tiltak 2018 – videreføring fra 2017.

Implementering av Heilhornets rike som merkevare, synliggjøre og tilrettelegging.

Budsjetterte kostnader	2018
<i>Innsatsområde A: Levende Brukstopmta Næringspark</i>	700.000
A1. Rekruttering av leietagere	400.000
A2 Medvind Innovasjonsloft	300.000
<i>Innsatsområde B: Et mangfoldig og robust næringsliv</i>	1.500.000
B1 Kompetanseløft – SMB-utvikling	700.000
B2 Blå-sektor, opplevelsesnæringen og trebearbeidende- og annen industri.	800.000
<i>Innsatsområde C: Vekstkraft og attraktivitet</i>	800.000
C 1 Rekruttering	300.000
C 2 Heilhornets rike.	500.000
Summert innsatsområdene 2018	3.000.000
Administrasjon	1.000.000
Sum kostnader for omstillingsprogrammet 2018	4.000.000
Finansiering	
Bindal kommune	1.000.000
Nordland Fylkeskommune	3.000.000
Sum finansiering omstillingsprogrammet 2018	4.000.000

De søkbare midlene er inkludert I budsjettet innfor alle innsatsområdene.

Styret i Bindal Utvikling har fullmakt til å omprioritere mellom innsatsområdene.

Det er satt av 1.000.000,- i søkbare midler for virksomheter i 2018.*

*De søkbare omstillingsmidlene skal brukes som tidligfasehjelp, for inspirasjon, kompetanse og gjennom forstudier/-prosjekter å avdekke om det finnes behov i markedet– en forutsetning for kjøp av et produkt eller en tjeneste. Midlene skal i hovedsak brukes til myke tiltak. Disse søkbare midlene er ikke spesielt knyttet ett innsatsområde, vil kunne variere litt etter hvilke konkrete prosjekt og oppgaver som til enhver td er prioritert.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
7/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

1811/4/1 - Søknad om konsesjon på erverv av eiendommen Fagerbakken - Birger Kjærstad

Vedlegg:

1 Kart

Rådmannens innstilling

1. Birger Kjærstad innvilges konsesjon på erverv av eiendommen Fagerbakken gnr. 4 bnr. 1 i Bindal kommune, jfr. Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom § 1 og § 9 første ledd. Jfr. søknad har søker forpliktet seg til å bosette seg på eiendommen.
2. Det er driveplikt på all jord, og alt jordbruksareal skal drives, jfr. Lov om jord § 8.
3. Skogen skal drives i samråd med skogbruksmyndigheten i kommunen.

Saksopplysninger

Birger Kjærstad søker på skjema datert den 17.01.2018 om konsesjon i forbindelse med erverv av eiendommen Fagerbakken gnr. 4 bnr. 1 i Bindal.

Dokumenter som er vedlagt søknaden er:

1. Bekreftet bud på kjøp av gnr. 4 bnr. 1
2. Kart

Kjøpekontrakt er ikke vedlagt, men kontrakt er under utarbeidelse, jfr. mail fra advokat Eli Anne Krystad. Det foreligger en bekreftelse fra advokatfirmaet Nordenfjeldske at Birger Kjærstad har fått tilsagn på kjøp av nevnte eiendom.

Areal er i henhold til jordregister.

Eiendom: Id

Kommune Gnr Bnr Fnr Snr Andel Eiendomsnavn

Søker oppgir i søknaden at han forplikter seg til å bosette seg på eiendommen, og deretter selv bebo eiendommen i minst 5 år i sammenheng.

Eier: Nils Bakken v/adv. Eli Anne Krystad
Erverver: Birger Kjærstad, Sør-Kjærstad 11, 7982 Bindalseidet

Areal i h.h.t. gårdskart fra Skog- og landskap:

Gnr	Bnr.	Fulldyrka	Skog			Annet areal	Totalt areal
			H-bon	M-bon	L-bon		
5	25	26,4	41,7	224,5	557,2	185,6	1035,4

Eiendommens bygningsmasse:

Bygningstype	Byggeår	Grunnflate	Etasjer	Teknisk tilstand
Bolighus	1961	60	1,5	Dårlig
Fjøs	1961	25	1	Dårlig
Garasje	1965	15	1	Dårlig
Naust	1960	15	1	Dårlig

Faktiske opplysninger:

Eiendomstypen er landbruk. Eiendommen eies i eneeie.
Området bruket ligger i har gode jord- og skogbruksvilkår.
Bosetningen avtar i kommunen.

Eiendommen ligger på Austra, nærmere bestemt Sørhørsfjord, ca. 34 km fra Terråk. Terråk er kommunesenteret i Bindal kommune og har barne- og ungdomsskole, barnehage, butikk, post i butikk, m.v. I tillegg ligger eiendommen ca. 3,5 km fra Bogen som har butikk, bensinstasjon og bilverksted samt overnattingsmuligheter. Atkomsten er god.
Bebyggelsen består av ett bolighus, en eldre driftsbygning, garasje og naust. Bebyggelsen er ikke av nyere dato, men fra 1960 - tallet.

Det er i dag hverken drift eller beboelse på eiendommen

Erververnes planer for bruk av eiendommen:

«Bebo på eiendommen og leie ut dyrket mark.»

Søkernes kvalifikasjoner:

Søker er utdannet agronom. Han har vært gårdbruker på egen gård i 40 år. Han har fra høsten 2016 overdratt egen eiendom til sønnen.

Lovgrunnlag:

All erverv av fast eiendom er konsesjonspliktig etter konsesjonslovens § 2, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift.

Bo- og driveplikten er personlige plikter enten de har sitt grunnlag i odelsloven eller konsesjonsloven. Eiendommen eies i eneeie.

I Rundskriv M-2/2009 Konsesjon og boplikt fra Landbruks- og matdepartementet står det følgende:

”Eiendommen anses som ubebygget hvis bebyggelsen er ubrukelig på grunn av alder eller forfall, eller hvis det bare er gjort forberedelser til bygging, slik som graving og utsprenning.”

Konsesjonslovens § 1 (lovens formål) står:

”Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er

mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

- 1. framtidige generasjoners behov*
- 2. landbruksnæringen*
- 3. behovet for utbyggingsgrunn*
- 4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser*
- 5. hensynet til bosettingen.”*

Konsesjonslovens § 9 sier:

Ved vurdering av om konsesjon skal gis, skal det for landbrukseiendommer til fordel for søker legges særlig vekt på:

- 1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,*
- 2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*
- 3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,*
- 4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,*
- 5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.*

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antall sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.

Det er driveplikt på all jord, jfr. jordloven § 8. Driveplikten oppfylles ved enten å drive eiendommen selv eller bortleie av arealet på minst 10 år om gangen.

Eiendommen ligger i LNF-sone 2 i kommuneplanens arealdel. D.v.s. område der spredt bolig- og fritidsbebyggelse kan tillates med visse begrensninger.

Vurdering

Handelen er lyst ut på det frie marked, og selges i den stand den var ved kjøpers besiktigelse av eiendommen.

Etter loven har ingen krav på konsesjon, men konsesjon må gis med mindre det er saklig grunn til å avslå.

En bebygd eiendom på over 100 daa eller over 35 daa fulldyrka jord er konsesjonspliktig. Det samme gjelder en ubebygd eiendom over 2 daa.

Forhold som har betydning for om konsesjon skal gis, jfr. konsesjonslovens § 9 fjerde ledd:

- Eiendommen er bebygd med bolighus, og det er hus for søker på eiendommen. Boligen er av eldre dato og har stått ubebodd de siste årene.
- Eiendommens størrelse har betydning i saker som vedrører boplikt, jfr. konsesjonslovens § 5 andre ledd. Det er driveplikt på all jord, jfr. jordlovens § 8. Påregnelig avkastning fra tradisjonelt landbruk vil være minimal.
- Søkens tilknytning til eiendommen og søkers livssituasjon kan tillegges vekt som korrigerende moment. Søker har ikke tilknytning til eiendommen. Eiendommen er lyst ut på det frie marked.

Boplikt oppfylles ved å tilflytte eiendommen innen 1 år etter overtakelsen og deretter bo i minst 5 år på eiendommen. Søker vil leie bort eiendommens jordbruksareal.

Omsøkte eiendom har begrensede arealressurser og mangler driftsapparat som tilfredsstiller dagens krav til drift. Det er driveplikt på all jord, jfr. jordlovens § 8.

Reetablering av drifta vil for øvrig kreve store investeringer sett i forhold til inntektsmulighetene i jordbruket i dag. Eiendommen vil gi liten avkastning.

Etter konsesjonslovens § 1 nr. 2 er ett av lovens formål å tilgodese en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling vedrørende fast eiendom.

Det er driftsbygning på bruket, men den er liten (25 m²) og den tilfredsstiller ikke dagens krav, og det vil ikke være økonomisk forsvarlig å bygge nytt driftsbygg.

Prisen er i henhold til kjøpekontrakt satt til kr 400.000,-. Beliggenhet, naboforhold, tilstand og om det er aktivt jordbruk har betydning for markedsverdien og er avgjørende for prisen.

Departementet har bestemt at for bebygde, konsesjonspliktige landbrukseiendommer hvor kjøpesummen er under kr 2.500.000 skal prisvurdering unnlates. Beløpsgrensen gjelder eiendommer med boligbebyggelse som har en brukbar standard slik at kjøperen kan tilflytte eiendommen. Det vurderes også om det er tilfredsstillende løsninger for

vei, vann og avløp, jfr. rundskriv M-2/2012, Priser på landbrukseiendom ved konsesjon.

Eiendommen ligger like ved Fv 771 mellom Bogen og Sørhorsfjord. Boligen er i en slik standard at eiendommen kan tilflyttes, men det må gjøres en del vedlikehold på bolighuset.

Konklusjon

Ut fra en helhetsvurdering anbefaler rådmannen at konsesjon gis på erverv av gnr. 4 bnr. 1.

Det er kommunestyret som behandler og fatter vedtak i alle konsesjonssaker med fylkesmannen som klageinstans.

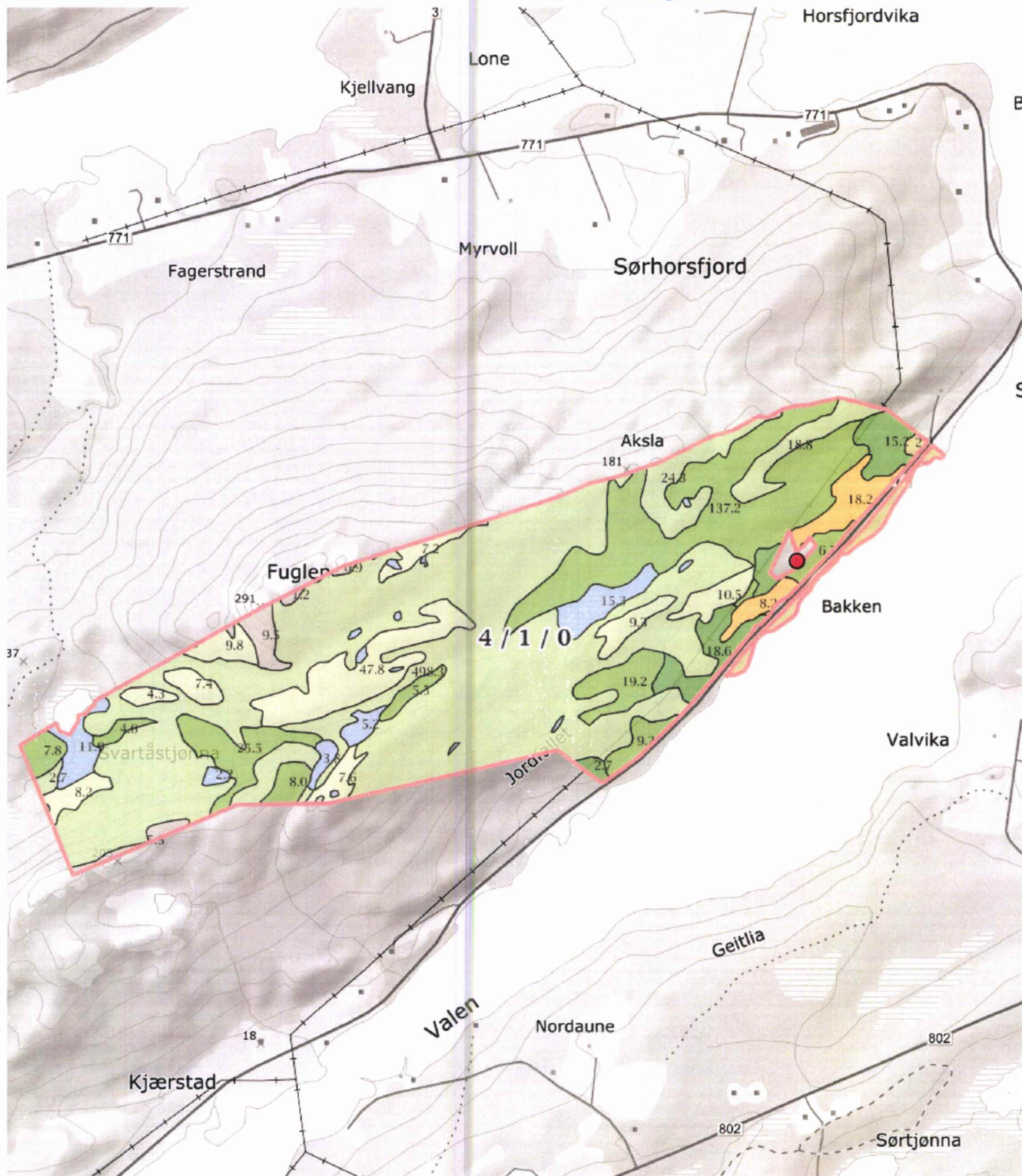
RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 12.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

4/1 - Oversiktskart

0 100 200 300m

Målestokk 1 : 12500 ved A4 utskrift
Utskriftsdato: 22.01.2018

GÅRDSKART 1811-4/1
Tilknyttede grunneiendommer:
4/1

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Marksag (AR5) 13 klasser TEGNFORKLARING

	Fulldyrka jord
	Overflatedyrka jord
	Innmarksbeite
	Skog av sær høg bonitet
	Skog av høg bonitet
	Skog av middels bonitet
	Skog av lav bonitet
	Uproduktiv skog
	Myr
	Åpen jorddekt fastmark
	Åpen grunnlendt fastmark
	Bebygg, samf, vann, bre
	Ikke klassifisert
Sum:	

AREALTALL (DEKAR)

	26.4
	0.0
	0.0
	26.4
	0.0
	41.7
	224.5
	557.2
	112.2
	935.6
	42.5
	13.7
	17.1
	73.3
	0.1
	0.0
	0.1
	1035.4
	1035.4

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for valgt eiendom. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjenning. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

- Arealressursgrenser
- Eiendomsgrenser

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
8/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

1811/34/14 Søknad om konsesjon på erverv av eiendom - Joakim Frøsaker

Vedlegg:

1 1811/34/14 - Kart

Rådmannens innstilling

1. Joakim Frøsaker innvilges konsesjon på erverv av eiendommen Sørli gnr. 34 bnr. 14 i Bindal kommune, jfr. Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom § 1 og § 9 første ledd. Jfr. søknad har søker forpliktet seg til å bosette seg på eiendommen.
2. Det er driveplikt på all jord, og alt jordbruksareal skal drives, jfr. Lov om jord § 8.
3. Skogen skal drives i samråd med skogbruksmyndigheten i kommunen.

Saksopplysninger

Joakim Frøsaker søker på skjema mottatt den 12.02.2018 om konsesjon i forbindelse med erverv av eiendommen Sørli gnr. 34 bnr. 14 i Bindal.

Dokumenter som er vedlagt søknaden er:

1. Fullmakt til Rita Vikestad
2. Skifteattest
3. Kart

Areal er i henhold til jordregister.

Eiendom:

Kommune	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Andel	Eiendomsnavn
BINDAL	34	14			1/1	SØRLI

Søker oppgir i søknaden at han forplikter seg til å bosette seg på eiendommen, og deretter selv bebo eiendommen i minst 5 år i sammenheng.

Eier: Frank Robert Vikestad v/Rita Vikestad, Lysfjordveien 61, 7982 Bindalseidet
Erverver: Joakim Frøsaker, Finnørstveien 105, 2833 RAUFØSS

Areal i h.h.t. gårdskart fra Skog- og landskap:

Gnr	Bnr.	Fulldyrka	Skog			Annet areal	Totalt areal
			H-bon	M-bon	L-bon		
34	14	17,9	69,8	15,2	4,8	21,6	129,3

Eiendommens bygningsmasse:

Bygningstype	Byggeår	Grunnflate	Etasjer	Teknisk tilstand
Bolighus				Middels
Garasje	1995			God
Naust	2002			God

Faktiske opplysninger:

Eiendomstypen er landbruk. Eiendommen eies i eneeie.
Området bruket ligger i har gode jord- og skogbruksvilkår.
Bosetningen avtar i kommunen.

Eiendommen ligger på Bindalseidet, bare 1 km fra Bindalseidet sentrum. Bindalseidet har barne- og ungdomsskole, barnehage, butikk, post i butikk, m.v. Atkomsten er god.
Bebyggelsen består av ett bolighus, garasje og naust.

Den avdøde eieren har bodd på eiendommen. Arealet leiehøstes.

Erververnes planer for bruk av eiendommen foruten å bo der:

«Leie ut dyrket mark samt bruke skogen som vedskog.»

Lovgrunnlag:

All erverv av fast eiendom er konsesjonspliktig etter konsesjonslovens § 2, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift.

Bo- og driveplikten er personlige plikter enten de har sitt grunnlag i odelsloven eller konsesjonsloven. Eiendommen eies i eneeie.

I Rundskriv M-2/2009 Konsesjon og boplikt fra Landbruks- og matdepartementet står det følgende:

"Eiendommen anses som ubebygd hvis bebyggelsen er ubrukelig på grunn av alder eller forfall, eller hvis det bare er gjort forberedelser til bygging, slik som graving og utsprenning."

Konsesjonslovens § 1 (lovens formål) står:

"Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

- 1. framtidige generasjoners behov*
- 2. landbruksnæringen*
- 3. behovet for utbyggingsgrunn*
- 4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser*
- 5. hensynet til bosettingen."*

Konsesjonslovens § 9 sier:

Ved vurdering av om konsesjon skal gis, skal det for landbrukseiendommer til fordel for søker legges særlig vekt på:

- 1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,*
- 2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*

3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,
4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,
5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Det er driveplikt på all jord, jfr. jordloven § 8. Driveplikten oppfylles ved enten å drive eiendommen selv eller bortleie av arealet på minst 10 år om gangen.

Eiendommen ligger i LNF-sone 2 i kommuneplanens arealdel. D.v.s. område der spredt bolig- og fritidsbebyggelse kan tillates med visse begrensninger. Det er utarbeidet kommunedelplan for området.

Vurdering

Handelen er lyst ut på det frie marked, og selges i den stand den var ved kjøpers besiktigelse av eiendommen.

Etter loven har ingen krav på konsesjon, men konsesjon må gis med mindre det er saklig grunn til å avslå.

En bebygd eiendom på over 100 daa eller over 35 daa fulldyrka jord er konsesjonspliktig. Det samme gjelder en ubebygd eiendom over 2 daa.

Forhold som har betydning for om konsesjon skal gis, jfr. konsesjonslovens § 9 fjerde ledd:

- Eiendommen er bebygd med bolighus, og det er hus for søker på eiendommen.
- Eiendommens størrelse har betydning i saker som vedrører boplikt, jfr. konsesjonslovens § 5 andre ledd. Det er driveplikt på all jord, jfr. jordlovens § 8. Påregnelig avkastning fra tradisjonelt landbruk vil være minimal.
- Søkers tilknytning til eiendommen og søkers livssituasjon kan tillegges vekt som korrigerende moment. Søker har ikke tilknytning til eiendommen.
Eiendommen er lyst ut på det frie marked.

Boplikt oppfylles ved å tilflytte eiendommen innen 1 år etter overtakelsen og deretter bo i minst 5 år på eiendommen. Søker vil leie bort eiendommens jordbruksareal. Arealet leiehøstes i dag av nabo.

Omsøkte eiendom har begrensede arealressurser og mangler driftsapparat.

Det er driveplikt på all jord, jfr. jordlovens § 8.

Reetablering av drifta vil for øvrig kreve store investeringer sett i forhold til inntektsmulighetene i jordbruket i dag. Eiendommen vil gi liten avkastning.

Etter konsesjonslovens § 1 nr. 2 er ett av lovens formål å tilgodese en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling vedrørende fast eiendom.

Det er ikke driftsbygning på bruket, og det vil ikke være økonomisk forsvarlig å bygge nytt driftsbygg.

Prisen er i henhold til kjøpekontrakt satt til kr 1.450.000,-. Beliggenhet, naboforhold, tilstand og om det er aktivt jordbruk har betydning for markedsverdien og er avgjørende for prisen.

Departementet har bestemt at for bebygde, konsesjonspliktige landbrukseiendommer hvor kjøpesummen er under kr 2.500.000 skal prisvurdering unnlates. Beløpsgrensen gjelder eiendommer med boligbebyggelse som har en brukbar standard slik at kjøperen kan tilflytte eiendommen. Det vurderes også om det er tilfredsstillende løsninger for vei, vann og avløp, jfr. rundskriv M-2/2012, Priser på landbrukseiendom ved konsesjon. Boligen er i en slik standard at eiendommen kan tilflyttes.

Konklusjon

Søker vil bosette seg på eiendommen. Ut fra en helhetsvurdering anbefaler rådmannen at konsesjon gis på erverv av gnr. 34 bnr. 14.

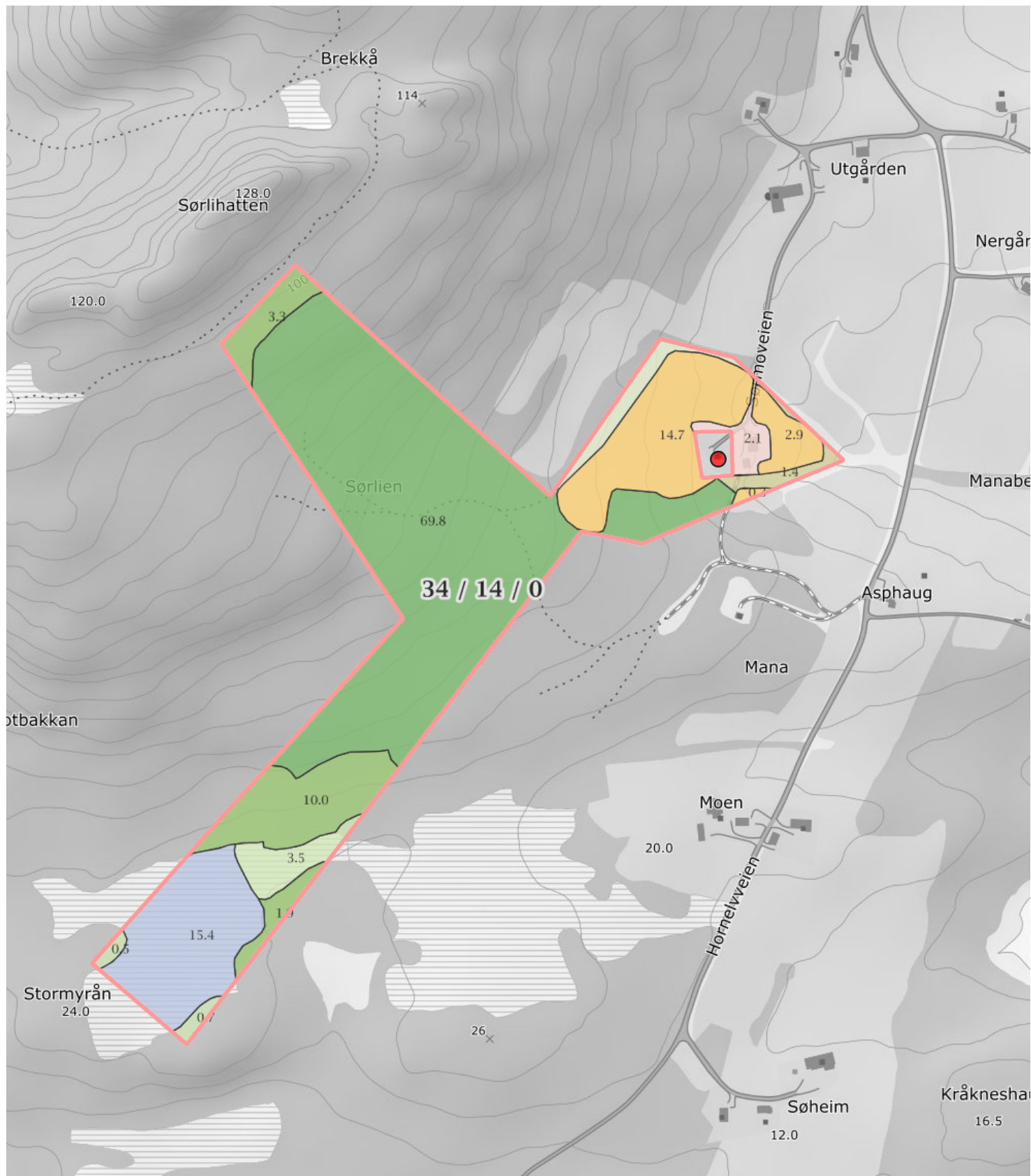
Det er kommunestyret som behandler og fatter vedtak i alle konsesjonssaker med fylkesmannen som klageinstans.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 13.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

0 50 100 150m

Målestokk 1 : 5000 ved A4 utskrift
Utskriftsdato: 13.02.2018

GÅRDSKART 1811-34/14

Tilknyttede grunneiendommer:
34/14

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Markslag (AR5) 13 klasser TEGNFORKLARING

—	Fulldyrka jord
≡	Overflatedyrka jord
≡	Innmarksbeite
S	Skog av sær s høg bonitet
H	Skog av høg bonitet
M	Skog av middels bonitet
L	Skog av lav bonitet
i	Uproduktiv skog
≡	Myr
≡	Åpen jorddekt fastmark
≡	Åpen grunnlendt fastmark
≡	Bebyggd, samf, vann, bre
≡	Ikke klassifisert
Sum:	

AREALTALL (DEKAR)

17.9	
0.0	
0.0	17.9
0.0	
69.8	
15.2	
4.8	
2.5	92.3
15.4	
1.6	
0.0	17.0
2.1	
0.0	2.1
129.3	129.3

Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for valgt eiendom. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

— Arealressursgrenser

□ Eiendomsgrenser

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
9/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

1811/27/5 og 6 Søknad om konsesjon på erverv av ideelle parter - Elling Mikalsen Bøkestad

Vedlegg:

- 1 Kart
- 2 Kjøpekontrakt

Rådmannens innstilling

Det gis samtykke til deling under forutsetning av at Elling Mikalsen Bøkestad får grunnbokshjemmel til part av gnr. 27 bnr. 5 på ca. 316 daa samt to parseller fra gnr. 27 bnr. 6 på henholdsvis 34 daa og 29 daa. Jfr. vedlagt kart samt jordloven § 12.

Dersom Elling Mikalsen Bøkestad etter kunngjøring får grunnbokshjemmel til andel av gnr. 27 bnr. 5 og gnr. 27 bnr. 6, jfr. tinglysingsloven § 38 a, gis han konsesjon på erverv av disse eiendommene, jfr. konsesjonsloven §§ 1 og 9.

Det settes som vilkår at skogen drives i samråd med skogbruksmyndigheten i kommunen.

Saksopplysninger

Elling Mikalsen Bøkestad søker på skjema datert 31.10.2017 om konsesjon på erverv av deler av eiendommen Fjellet gnr. 27 bnr. 5 og 6 i Bindal kommune.

Eiendom:

Kommune	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	ID Andel	Eiendomsnavn
BINDAL	27	5				FJELLET
BINDAL	27	6				FJELLET

PARTER:

Eier:

Svend Andersen

Ole Nielsen

Ole I. Skjelsvik

Evald Sørensen

Alle eierne er døde, og det er ikke foretatt skifte på eiendommen.

Erverver:

Elling Mikalsen Bøkestad, Ingårdsveien 27, 7982 Bindalseidet

Arealoppgave Fjellet gnr. 27 bnr. 5 og 6:

Gnr.	Bnr.	----- Skog -----		Myr	Annet areal	Areal i alt
		M	L			
27	5	61	157	108	167	493
27	6	66	19	80	92	257

Eiendommen er en ren utmarkseiendom uten bebyggelse.

De avdøde eierne fikk hjemmel til omsøkte eiendom fra 15.10.1897 med 1/4- del hver.

Søker:

Søker eier eiendommen Vikingbakk gnr. 34 bnr. 1 og 7 sammen med Marita Kveinsjø.

Arealoppgave over søkers eiendom:

Areal iflg. tall fra skog og landskap.

Fulldyrka jord	Overfl. dyrk/ gj.beite	----- Skog, bonitet -----		Annet areal	Areal i alt
		S og H	M L		
82		53	297 101	569	1102

De søkes om konsesjon for ideell del av gnr. 27 bnr. 5 samt to frittstående teiger fra gnr. 27 bnr. 6.

Areal i h.h.t. kart vedlagt konsesjonsøknad:

Gnr.	Bnr.	----- Skog -----		Myr	Annet areal	Areal i alt
		M	L			
27	5	61	76	88	91	316
27	6	35	19	3		57

Opplysninger fra søknad:

Erververens planer for bruk av eiendommen er å drive skogbruk, jakt og legge til rette for at lokalbefolkningen skal kunne benytte området i større grad.

I dag er det ingen levende personer som har hjemmel på eiendommen. Det er jakt og fiske i området, og det er turområde som er mye brukt.

I tillegg opplyser søker:

«Jeg søker grunnbokshjemmel etter kunngjøring i tinglysingsloven § 38 a.

Eiendommen har i dag ingen formell eier som eier. Siste hjemmelshavere er registrert tilbake på 1800 tallet.

Jeg er blitt fortalt at min slekt har eid teigen i flere generasjoner, men overdragelsen ble da ikke tinglyst. Min oldefar og tippoldefar benyttet området til slått. Fortsatt kan man se tufter etter min oldefars skogstue som han benyttet under utslått.

Etter en tilsvarende søknad om konsesjon i 2015, dukket det opp to kontrakter som var salg av deler av eiendommen. Fant da også ut at området gjelder flere bruksnummer (gnr./bnr 27/5 og 27/6). Kontraktene er vurdert av Margrethe Benson, og hun anbefalte at vi søkte hjemmel etter tinglysingsloven § 38 a.»

Det foreligger tre interessenter som mener de har tilknytning til eiendommen. Elling Bøkestad, Terje Sevaldsen og Sverre Lande søker alle på hvert sitt søknadsskjema.

Slektskapsforhold:

Mikael Vikestad er tippoldefar til Elling Bøkestad

Kristian Sevaldsen er oldefar til Terje Sevaldsen

Hans Lande er far til Sverre Lande

I h.h.t. kjøpekontrakt eier Elling Bøkestads tippoldefar, Mikael Vikestad, eiendom i Fjellet gnr. 27 bnr. 6 sammen med Anton J. Vikestad og Martin Vikestad. Anton J. Vikestad og Martin Vikestad har ved kontrakt solgt sine andeler til henholdsvis Hans Lande og Kristian Sevaldsen.

Lovgrunnlag:

All erverv av fast eiendom er konsesjonspliktig etter konsesjonslovens § 2, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift. Bebygde eiendommer over 100 daa er konsesjonspliktig.

Konsesjonslovens § 1 (lovens formål) sier:

”Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl. a. for å tilgodese:

- 1. framtidige generasjoners behov.*
- 2. landbruksnæringen.*
- 3. behovet for utbyggingsgrunn.*
- 4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser.*
- 5. hensynet til bosettingen.”*

Ved vurdering av om konsesjon skal gis, skal det for landbrukseiendommer til fordel for søker legges særlig vekt på, jfr. konsesjonslovens § 9:

- 1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,*
- 2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*
- 3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,*
- 4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,*
- 5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.*

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antall sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.”

Overdragelse av en landbrukseiendom til én og samme eier, er på samme eierhand fra første dag og følgelig en driftsenhet. Samme eierhånd betyr at de ulike gårds- og bruksnummer må eies av en og samme person. Betingelsen om at eiendommene drives som en eiendom er lovfestet og kan ikke fravikes, jfr. jordlovens § 12, fjerde ledd.

Tinglysingsloven § 38 a:

«Når en matrikkelenhet som er registrert i grunnboken, tilhører noen som ikke har grunnbokshjemmel, kan den som utøver eierrådigheten og som skriftlig erklærer å være eier, få grunnbokshjemmel dersom han sannsynliggjør at han, alene eller sammen med sin hjemmelsmann har vært eier i minst 20 år. Finner registerførereren at disse vilkår er til stede, kunngjør han en oppfordring til mulige eiere om å melde seg innen en frist som settes til minst en måned. Melder ingen seg, utsteder registerførereren en hjemmelserklæring som tinglyses som et hjemmelsdokument.»

I kommuneplanens arealdel ligger eiendommen i LNF-sone 1, i område hvor det ikke vil bli gitt tillatelse til bygging eller fradeling som ikke har med stedbunden næring å gjøre.

Følgende prosedyre gjøres etter at søkerne er gitt tilsagn om konsesjon:

- Erververne må henvende seg til Statens kartverk på Hønefoss.
- Statens kartverk sørger for utlysning med en fastsatt frist. For å kunne gjøre det må det ligge et konsesjonsvedtak i bunn.
- Etter utlysning må andre som mener de har eierskap til eiendommen henvende seg og dokumentere dette.

Vurdering

Eiendommen er en ren utmarkseiendom som ikke er bebygd og uten formell eier. Det er en konsesjonspliktig eiendom, jfr. konsesjonsloven § 4 første ledd nr. 3.

Erververne har ikke nært slektskapsforhold til de avdøde eierne, og følgelig må de søke konsesjon, jfr. konsesjonsloven § 5 første ledd nr. 1.

Betingelsen om at eiendommene drives som en eiendom og følgelig en driftsenhet er lovfestet. Det vil være urasjonelt å drive en slik liten skogeiendom alene, i motsetning til om den legges til en annen landbrukseiendom og drives sammen med denne. Avstand mellom driftssenteret og den omsøkte parsellen er vel 6 km. Rundskriv M-2/2009 sier at ved kjøp av skogteiger er ikke avstand like sentralt moment som ved kjøp av jordbruksareal.

Etter loven har ingen krav på konsesjon, men konsesjon må gis med mindre det er saklig grunn til å avslå, jfr. rundskriv M-2/2009.

Parsellen består av utmark. Ervervet har ingen betydning for bosetting i området siden parsellen er uten bebyggelse.

Rådmannen vil ut fra dette tilrå at konsesjon gis.

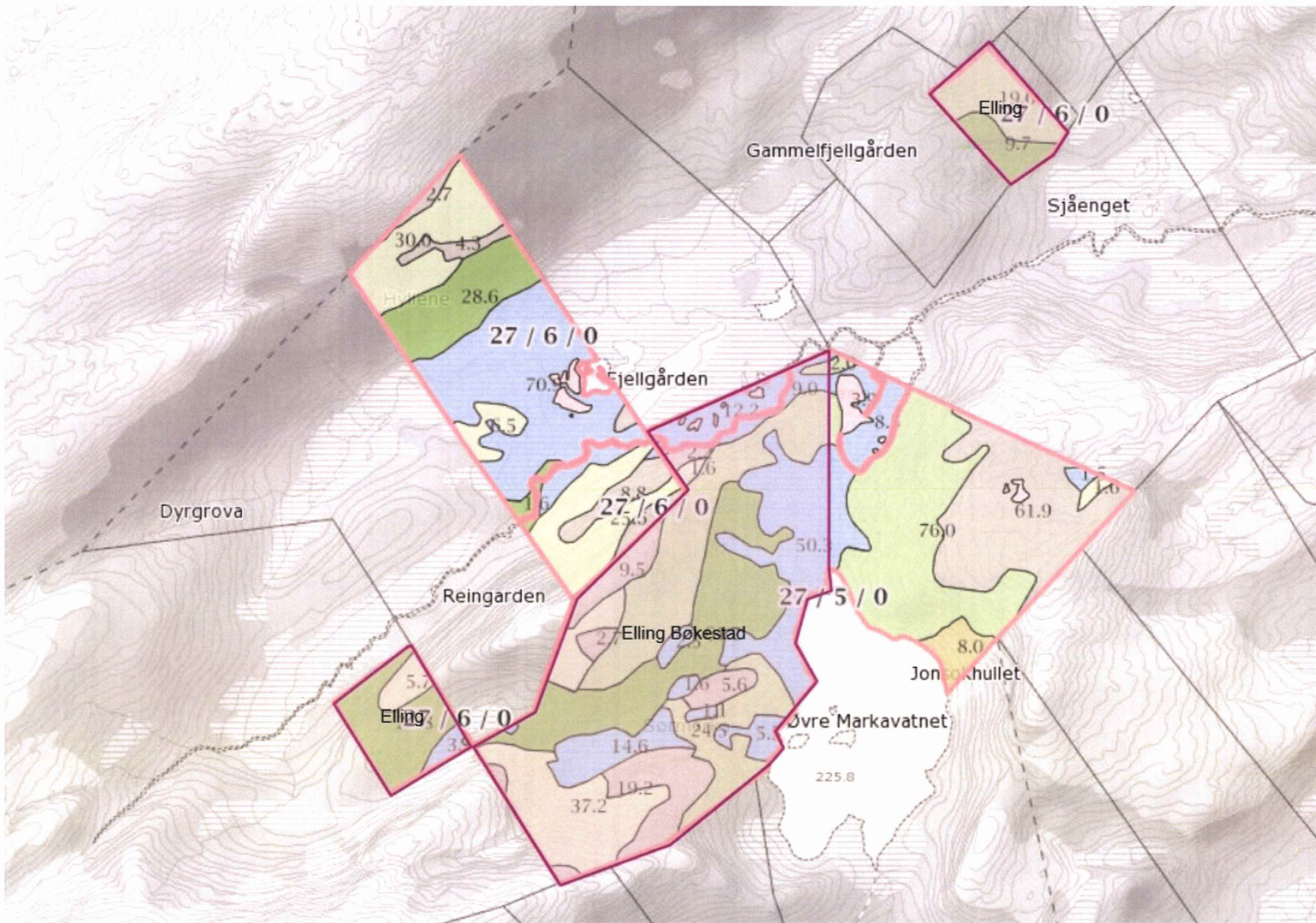
Det er kommunestyret som behandler og fatter vedtak i alle konsesjonssaker med fylkesmannen som klageinstans.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 12.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

ellefte barn.
De hadde trulig flere barn.

Jeg underkneuder
hithen J. Vikestad fildfar
og villiggiør hermed at ha selgt
likisom jeg hermed selger til
Kristian Sevaldsen og Martin Vikestad
den mig tilkøbte hove del av
Fjeldet op. nr. 27 k. nr. 6, av
skjeld 10 re i Bunder Lingfay,
som jeg er sammen med
Mikael J. Vikestad for en om-
formet kjøpsum av kr. 300.00.- for
hinanden kroner-, hvilket kjøp
vi hermed betaler idet vi overfor
salgsummen lene nr. 280 i Bunder
Spandauk. Stort kr. 300.00.
Eiendommen selges med på-
stand skog og 1 hvalde, og efter
samme merke således som den
har vært i et av mig.
Skjelsvik den 12te Novbr 1872
som kjøper: som selger:
Hartvik Skjelsvik. Kristian J. Sevaldsen
Martin Vikestad. Anton J. Vikestad
H. Skjelsvik

Kjøpekontrakt som viser at
Anton Johansen Vikestad selger
halve av sin einedom i Fjellet til
Kristian Sevaldsen og Martin
Kristiansen Vikestad.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
10/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

1811/27/6 Søknad om konsesjon på erverv av ideell part - Sverre Lande

Vedlegg:

- 1 Kart
- 2 Kjøpekontrakt - Hans Lande

Rådmannens innstilling

Det gis samtykke til deling under forutsetning av at Sverre Lande får grunnbokshjemmel til part av gnr. 27 bnr. 6 på ca. 195 daa. Jfr. vedlagt kart samt jordloven § 12.

Dersom Sverre Lande etter kunngjøring får grunnbokshjemmel til andel av gnr. 27 bnr. 6, jfr. tinglysingsloven § 38 a, gis han konsesjon på erverv av disse eiendommene, jfr. konsesjonsloven §§ 1 og 9.

Det settes som vilkår at skogen drives i samråd med skogbruksmyndigheten i kommunen.

Saksopplysninger

Sverre Lande søker på skjema datert 22.10.2017 om konsesjon på erverv av part fra eiendommen Fjellet gnr. 27 bnr. 6 i Bindal kommune.

Eiendom:

Kommune	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	ID Andel	Eiendomsnavn
BINDAL	27	5				FJELLET
BINDAL	27	6				FJELLET

PARTER:

Eier:

Svend Andersen
Ole Nielsen
Ole I. Skjelsvik

Evald Sørensen

Alle eierne er døde, og det er ikke foretatt skifte på eiendommen.

Erverver:

Sverre Lande, Røytvollveien 639, 7982 Bindalseidet

Arealoppgave Fjellet gnr. 27 bnr. 5 og 6:

Gnr.	Bnr.	----- Skog -----	Myr	Annet	Areal
		M L		areal	i alt
27	5	61 157	108	167	493
27	6	66 19	80	92	257

Eiendommen er en ren utmarkseiendom uten bebyggelse.

De avdøde eierne fikk hjemmel til omsøkte eiendom fra 15.10.1897 med 1/4- del hver.

Søker eier ikke annen eiendom.

Det søkes om konsesjon for ideell del fra gnr. 27 bnr. 6.

Areal i h.h.t. kart vedlagt konsesjonsøknad:

Gnr.	Bnr.	----- Skog -----	Myr	Annet	Areal
		M L		areal	i alt
27	6	32	77	86	195

Søker har ikke oppgitt planer for bruk av eiendommen i søknaden.

Det foreligger tre interessenter som mener de har tilknytning til eiendommen. Elling Bøkestad, Terje Sevaldsen og Sverre Lande søker alle på hvert sitt søknadsskjema.

Slektskapsforhold:

Mikael Vikestad er tippoldefar til Elling Bøkestad

Kristian Sevaldsen er oldefar til Terje Sevaldsen

Hans Lande er far til Sverre Lande

Det foreligger en skriftlig ikke tinglyst kjøpekontrakt som Sverre Landes far har fått ved kjøp av en skogteig i Pefjellet. Kontrakten er ikke datert. Det var daværende Anton Vikestad som solgte sin andel til Hans Lande.

Lovgrunnlag:

All erverv av fast eiendom er konsesjonspliktig etter konsesjonslovens § 2, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift. Bebygde eiendommer over 100 daa er konsesjonspliktig.

Konsesjonslovens § 1 (lovens formål) sier:

"Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl. a. for å tilgodese:

- 1. framtidige generasjoners behov.*
- 2. landbruksnæringen.*
- 3. behovet for utbyggingsgrunn.*
- 4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser.*
- 5. hensynet til bosettingen."*

Ved vurdering av om konsesjon skal gis, skal det for landbrukseiendommer til fordel for søker legges særlig vekt på, jfr. konsesjonslovens § 9:

- 1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,*
- 2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*
- 3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,*

4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,

5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antall sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.”

Overdragelse av en landbrukseiendom til én og samme eier, er på samme eierhand fra første dag og følgelig en driftsenhet. Samme eierhånd betyr at de ulike gårds- og bruksnummer må eies av en og samme person. Betingelsen om at eiendommene drives som en eiendom er lovfestet og kan ikke fravikes, jfr. jordlovens § 12, fjerde ledd.

Tinglysingsloven § 38 a:

«Når en matrikkelenhet som er registrert i grunnboken, tilhører noen som ikke har grunnbokshjemmel, kan den som utøver eierrådigheten og som skriftlig erklærer å være eier, få grunnbokshjemmel dersom han sannsynliggjør at han, alene eller sammen med sin hjemmelsmann har vært eier i minst 20 år. Finner registerføreren at disse vilkår er til stede, kunngjør han en oppfordring til mulige eiere om å melde seg innen en frist som settes til minst en måned. Melder ingen seg, utsteder registerføreren en hjemmelserklæring som tinglyses som et hjemmelsdokument.»

I kommuneplanens arealdel ligger eiendommen i LNF-sone 1, i område hvor det ikke vil bli gitt tillatelse til bygging eller fradeling som ikke har med stedbunden næring å gjøre.

Følgende prosedyre gjøres etter at søkerne er gitt tilsagn om konsesjon:

- Erververne må henvende seg til Statens kartverk på Hønefoss.
- Statens kartverk sørger for utlysning med en fastsatt frist. For å kunne gjøre det må det ligge et konsesjonsvedtak i bunn.
- Etter utlysning må andre som mener de har eierskap til eiendommen henvende seg og dokumentere dette.

Vurdering

Eiendommen er en ren utmarkseiendom som ikke er bebygd og uten formell eier. Det er en konsesjonspliktig eiendom, jfr. konsesjonsloven § 4 første ledd nr. 3.

Erververne har ikke nært slektskapsforhold til de avdøde eierne, og følgelig må de søke konsesjon, jfr. konsesjonsloven § 5 første ledd nr. 1.

Det vil være urasjonelt å drive en slik liten skogseiendom alene, i motsetning til om den legges til en annen landbrukseiendom og drives sammen med denne.

Etter loven har ingen krav på konsesjon, men konsesjon må gis med mindre det er saklig grunn til å avslå, jfr. rundskriv M-2/2009.

Parsellen består av utmark. Ervervet har ingen betydning for bosetting i området siden parsellen er uten bebyggelse.

Rådmannen vil ut fra dette tilrå at konsesjon gis.

Det er kommunestyret som behandler og fatter vedtak i alle konsesjonssaker med fylkesmannen som klageinstans.

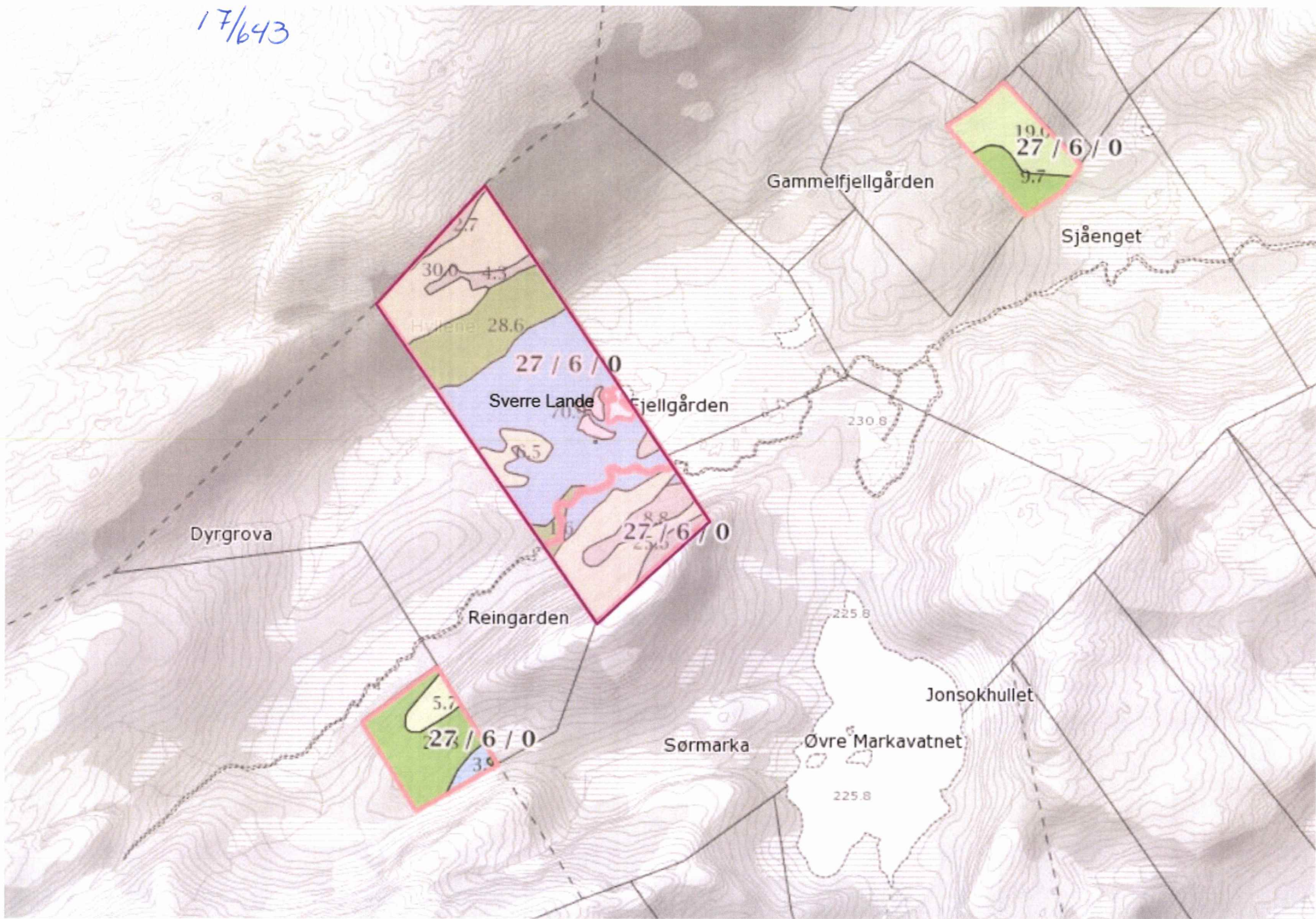
RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 12.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

17/643

Kjøpekønsdrakt.

Vi inderliggende Anton Vikrestad
og Hans Lande ingår idag sådant
kontrakt:

Jeg Anton Vikrestad selger med dette
til Hans Lande min andel i ein skog
skog i Pefjelllet til en omforenet kjøpspris
kr 150,- Et hundrede og femti kroner
som er betalt kontant, og fra dags dato
er hermed Hans Lande eier av nemlig
 $\frac{1}{2}$ del av skogen og eier den med samme
herligheter og rettigheter som jeg har
hatt.

Anton Vikrestad

selger

Hans Lande

kjøper

Til Viterlighet
J. Sævi.
Kolbjørn Rørvik

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
11/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

1811/27/5 Søknad om konsesjon på erverv av ideell part - Terje Sevaldsen

Vedlegg:

- 1 Kart
- 2 Kjøpekontrakt - Kristian Sevaldsen

Rådmannens innstilling

Det gis samtykke til deling under forutsetning av at Terje Sevaldsen får grunnbokshjemmel til part av gnr. 27 bnr. 5 på ca. 179 daa. Jfr. jordloven § 12 samt vedlagt kart.

Dersom Terje Sevaldsen etter kunngjøring får grunnbokshjemmel til andel av gnr. 27 bnr. 5, jfr. tinglyssloven § 38 a, gis han konsesjon på erverv av disse eiendommene, jfr. konsesjonsloven §§ 1 og 9.

Det settes som vilkår at skogen drives i samråd med skogbruksmyndigheten i kommunen.

Saksopplysninger

Terje Sevaldsen søker på skjema datert 22.10.2017 om konsesjon på erverv av part av eiendommen Fjellet gnr. 27 bnr. 5 i Bindal kommune.

Eiendom:

Kommune	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	ID Andel	Eiendomsnavn
BINDAL	27	5				FJELLET
BINDAL	27	6				FJELLET

PARTER:

Eier:

Svend Andersen

Ole Nielsen

Ole I. Skjelsvik

Evald Sørensen

Alle eierne er døde, og det er ikke foretatt skifte på eiendommen.

Erverver:

Terje Sevaldsen, Røytvollveien 630, 7982 Bindalseidet

Arealoppgave Fjellet gnr. 27 bnr. 5 og 6:

Gnr.	Bnr.	----- Skog -----	Myr	Annet	Areal
		M L		areal	i alt
27	5	61 157	108	167	493
27	6	66 19	80	92	257

Eiendommen er en ren utmarkseiendom uten bebyggelse.

De avdøde eierne fikk hjemmel til omsøkte eiendom fra 15.10.1897 med 1/4- del hver.

Søker:

Søker eier skogteigen Vassbakken gnr. 26 bnr. 21.

Arealoppgave over søkers eiendom:

Areal iflg. tall fra skog og landskap.

Fulldyrka	Overfl. dyrk/	----- Skog, bonitet -----	Annet	Areal
jord	gj.beite	S og H M L	areal	i alt
		40 106	80	226

De søkes om konsesjon for ideell del av gnr. 27 bnr. 5 samt to frittstående teiger fra gnr. 27 bnr. 6.

Areal i h.h.t. kart vedlagt konsesjonsøknad:

Gnr.	Bnr.	----- Skog -----	Myr	Annet	Areal
		M L		areal	i alt
27	5	77	23	79	179

Opplysninger fra søker:

Erververs planer for bruk av eiendommen er å drive den som de siste 30 år til vedhogst. Planer for videre drift er vedhogst.

Det foreligger tre interessenter som mener de har tilknytning til eiendommen. Elling Bøkestad, Terje Sevaldsen og Sverre Lande søker alle på hvert sitt søknadsskjema.

Slektskapsforhold:

Mikael Vikestad er tippoldefar til Elling Bøkestad

Kristian Sevaldsen er oldefar til Terje Sevaldsen

Hans Lande er far til Sverre Lande

Fra 1. april 1938 foreligger det en skriftlig ikke tinglyst kjøpekontrakt som viser at Terje Sevaldsens oldefar har fått en kontrakt som omhandler skog- og jordstykket «Jonsokholdet» i Pefjellet. Denne teigen grenser mot søkers teig gnr. 26 bnr. 21 Vassbakken.

Lovgrunnlag:

All erverv av fast eiendom er konsesjonspliktig etter konsesjonslovens § 2, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift. Bebygde eiendommer over 100 daa er konsesjonspliktig.

Konsesjonslovens § 1 (lovens formål) sier:

"Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produktionsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl. a. for å tilgodese:

- 1. framtidige generasjoners behov.*
- 2. landbruksnæringen.*

3. behovet for utbyggingsgrunn.
4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.
5. hensynet til bosettingen.”

Ved vurdering av om konsesjon skal gis, skal det for landbrukseiendommer til fordel for søker legges særlig vekt på, jfr. konsesjonslovens § 9:

1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,
2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,
3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,
4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,
5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antall sameiere økes.

Det kan gis konsesjon til selskaper med begrenset ansvar. Det skal legges vekt på hensynet til dem som har yrket sitt i landbruket.”

Overdragelse av en landbrukseiendom til én og samme eier, er på samme eierhand fra første dag og følgelig en driftsenhet. Samme eierhånd betyr at de ulike gårds- og bruksnummer må eies av en og samme person. Betingelsen om at eiendommene drives som en eiendom er lovfestet og kan ikke fravikes, jfr. jordlovens § 12, fjerde ledd.

Tinglysingsloven § 38 a:

«Når en matrikkelenhet som er registrert i grunnboken, tilhører noen som ikke har grunnbokshjemmel, kan den som utøver eierrådigheten og som skriftlig erklærer å være eier, få grunnbokshjemmel dersom han sannsynliggjør at han, alene eller sammen med sin hjemmelsmann har vært eier i minst 20 år. Finner registerføreren at disse vilkår er til stede, kunngjør han en oppfordring til mulige eiere om å melde seg innen en frist som settes til minst en måned. Melder ingen seg, utsteder registerføreren en hjemmels erklæring som tinglyses som et hjemmelsdokument.»

I kommuneplanens arealdel ligger eiendommen i LNF-sone 1, i område hvor det ikke vil bli gitt tillatelse til bygging eller fradeling som ikke har med stedbunden næring å gjøre.

Følgende prosedyre gjøres etter at søkerne er gitt tilsagn om konsesjon:

- Erververne må henvende seg til Statens kartverk på Hønefoss.
- Statens kartverk sørger for utlysning med en fastsatt frist. For å kunne gjøre det må det ligge et konsesjonsvedtak i bunn.
- Etter utlysning må andre som mener de har eierskap til eiendommen henvende seg og dokumentere dette.

Vurdering

Eiendommen er en ren utmarkseiendom som ikke er bebygd og uten formell eier. Det er en konsesjonspliktig eiendom, jfr. konsesjonsloven § 4 første ledd nr. 3.

Erververne har ikke nært slektskapsforhold til de avdøde eierne, og følgelig må de søke konsesjon, jfr. konsesjonsloven § 5 første ledd nr. 1.

Betingelsen om at eiendommene drives som en eiendom og følgelig en driftsenhet er lovfestet. Det vil være urasjonelt å drive en slik liten skogseiendom alene, i motsetning til om den legges til en annen landbrukseiendom og drives sammen med denne.

Etter loven har ingen krav på konsesjon, men konsesjon må gis med mindre det er saklig grunn til å avslå, jfr. rundskriv M-2/2009.

Parsellen består av utmark. Ervervet har ingen betydning for bosetting i området siden parsellen er uten bebyggelse.

Rådmannen vil ut fra dette tilrå at konsesjon gis.

Det er kommunestyret som behandler og fatter vedtak i alle konsesjonssaker med fylkesmannen som klageinstans.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 12.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

17/642

Fjellgården

27 / 5 / 0

2.2
1.0

2.0

8.5

Terje Sevaldsen

61.9

76.0

50.3

Middagshaugen

9.5

9.6 2.7

27 / 5 / 0

25.8

2.5

61.2

1.6

5.6

1.1

Sarmarka

24.5

Øvre Markavatnet

Jonsbølshullet

8.0

1.5
1.8

Kjøpekontrakt.

Vi undertegnede Mikal Kristiansen, Vikestad og Hans Vikestad
erkjenner herved å ha solgt til Kristian Sevaldsen, Skjelsvik,
var eiende del av skog og jordstykket "Jonsokholet" i Pefjell,
der støter umiddelbart til det stykke han tidligere eier.
Stykket selges med påstående skog for en omforenet kjøpesum
Kr. 60.00seksstikroner, der skal erlegges kontant idag den 1.
april 1938.

Grensene for stykket begynner ved nordre ende av øvre Mark-
vatnet med + i en stor stein, går så i øst til + i berg vestligst
på Markfjellet, videre i samme retning til + i berg ved varden
høiest på Markfjellet som danner grensen mellom Pefjellet og
Mark, følger så dette merke til øvre markvatnet hvor er nedsatt
stein med + hvorefter grensen følger vatnet til første utgangs-
punkt.

At såvel kjøper som selger er enige i ovenstående bevidnes av
våre underskrifter.

Vikestad, den 1ste april 1938.

Som kjøper

Kristian Sevaldsen & Mikal Kristiansen

Som selger

Hans Vikestad

Underskriftenes riktighet bevidnes. *Hans Vikestad*

Sarah Solstad.
Magnehild Birn.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
12/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

1811/91/1 - Klagebehandling - Søknad om konsesjon ved boplikt - Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang**Vedlegg:**

- 1 Klage på avslag - konsesjon i forbindelse med boplikt - Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang
- 2 K-sak 128/17 - 1811/91/1 - Søknad om konsesjon i forbindelse med boplikt - Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang
- 3 1811/91/1 - Kart

Rådmannens innstilling

Kommunestyret legger vekt på momenter i klage fra Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang, samt tidligere saker om sameie, og opphever vedtak i K-sak 128/17. Vedtaket endres slik:

1. Ved vurdering av de ulike hensynene så taler alle utenom opprettelse av sameie for å innvilge konsesjon, men sameiemomentet alene vurderes i denne saken ikke å være tilstrekkelig grunnlag for å nekte konsesjon.
2. Det er tidligere gitt konsesjon for boplikt i sameie i områder uten vegforbindelse og annen kommunikasjon, og likhetsprinsippet legges til grunn. Grunnleggende krav til vedtak etter konsesjonsloven er at en ikke kan gjøre vedtak som innebærer usaklig forskjellsbehandling, jfr. R.skriv M-3/2017 pkt. 8.4.1.
3. Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang innvilges fritak fra boplikten og gis dermed konsesjon på erverv av henholdsvis 2/3 og 1/3 av eiendommen Selfjordsaga gnr. 91 bnr. 1 i Bindal, jfr. Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom § 1, § 5 annet ledd og § 9 fjerde ledd.
Eiendommen eies i sameie, og vedtaket bygger på en samlet vurdering ut fra eiendommens beliggenhet, jfr. saksframlegg.
4. Det settes ikke vilkår om bortleie av jordbruksarealet, jfr. Lov om jord § 8 a.
5. Skogen skal drives i samråd med skogbruksmyndigheten i kommunen.

Saksopplysninger

Innen klagefristen har kommunen mottatt klage på vedtak om avslag på erverv av ideell andel av Selfjordsaga gnr. 91 bnr. 1 i Bindal.

Klagere er: Kirvil Elise Stoltenberg, Nøklesvingen 10, 0689 Oslo
Olav Kjetil Bang, Huvestadvegen 214, 3848 Morgedal

Fylkesmannen er klageinstans, men saken skal først behandles på nytt av kommunen, og kommunen kan fastholde eller endre sitt vedtak fattet i kommunestyre den 09.11.2017 sak 128/17.

Dersom kommunestyret fastholder sitt vedtak om avslag ved overdragelse av ideelle andeler til Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang, vil fylkesmannens klagebehandling være endelig. Dersom kommunestyret tar klagen til følge vil vedtaket være endelig. Alle skriv vedr. klagen er vedlagt.

Klage på avslag på søknad om boplikt

«Klagen gjelder kommunestyrets vedtak i sak 128/17– Søknad om konsesjon i forbindelse med boplikt – Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang. Kommunestyrets vedtak av 09.11.2017 ble underrettet oss i brev mottatt per e-post fra Bindal kommune den 20. november 2017.

Med dette påklager vi vedtaket om avslag på konsesjonsøknaden. Vi har forståelse for at kommunen ønsker færrest mulig hjemmelshavere å forholde seg til. Vi mener likevel at vi har funnet den beste driftsløsningen med et sameie, jf konsesjonsloven §9 punkt 2 om driftsmessig god løsning og punkt 4 om hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet, og ber kommunestyret om å vurdere søknaden på nytt.

§ 9.(særlige forhold for landbrukseiendommer)

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

- 1.om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,*
- 2.om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,*
- 3.om erververen anses skikket til å drive eiendommen,*
- 4.om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.*

Sameiet på Selfjord er oversiktlig og greit å administrere. Gården har tre adskilte boenheter.

- 1. Våningshus vest disponeres av Kirvil Stoltenberg med familie,*
- 2. Våningshus øst disponeres av Inger Marie Bang som har bruksrett så lenge hun ønsker, før det går over til Kirvil.*
- 3. Ottostua disponeres av Olav Kjetil Bang med familie.*

Dette er en nøye gjennomtenkt løsning med bakgrunn i felles interesse for å investere i, vedlikeholde og drive gården på best mulig måte. Selfjord er en stor eiendom med skog, slåtteeng og bygningsmasse. Siden 1999 har to generasjoner lagt ned en betydelig, årlig innsats i å ivareta gammel bygningsmassen, restaurere slåttemark og gjengrodd mark.

Innsatsen vi har lagt ned for å ivareta bygninger og kulturlandskap så langt er beregnet til minst to månedsverk hvert år i atten år.

Det er ikke egnet å bo i Selfjord året rundt da det ikke er strøm, vei eller vann, og heller ikke er egnet for sjøtransport pga trang og grunn innseiling for evt ferge, samt utfordringer med is om

vinteren. Vår oldefar flyttet fra gården da barna kom i skolepliktig alder. Innmarka er liten, og skogen er bratt og seinvokst, men kan på sikt gi litt inntekt.

Selfjord er ikke en gård å leve av, men et flott og krevende sted der det er behov for stor innsats for å holde bygninger og kulturlandskapet i hevd. Derfor må gården drives på fritiden, noe to generasjoner har gjort i fellesskap de siste atten årene. Nå ønsker eldste generasjon å trekke seg ut, og vi i neste generasjon ser at vi kan drive Selfjord bedre sammen enn hver for oss. For å drive vedlikehold av bygninger, brygge, kulturlandskap, skog og utmark, maskiner og utstyr kreves det både et sterk engasjement og faktiske kvalifikasjoner. Det har vi i fellesskap. Vi vil få til mer aktivitet og tilstedeværelse med denne løsningen. Alene vil det være vanskelig å ta vare på og bruke gården like mye som to generasjoner har klart de siste to tiårene.

I praktiske saker som fakturering av renovasjonsgebyr, eiendomsskatt, nabovarsling med mer kan kommunen forholde seg til Kirvil som koordinator og største andelseier, slik at sameiet ikke vil gi kommunen vesentlig ekstraarbeid.

Derfor ber vi kommunestyret se på søknaden på nytt, og vi håper kommunestyret kan komme fram til å følge rådmannens innstilling. Dersom det er spørsmål, kontakt oss gjerne.»

Saken ble lagt fram for Bindal kommunestyre den 09.11.2017, sak 128/17 med følgende vedtak:
*«Bindal kommunestyre avslår konsesjonssøknaden, jfr. konsesjonsloven § 9, 2. ledd.
Bindal kommunestyre ønsker å få færrest mulig hjemmelshavere å forholde seg til, og oppfordrer søker til å ordne opp i privatrettslige forhold mht. bruksrett på eiendommen før ny konsesjonssøknad fremmes.»*

Eiendommens bebyggelse ligger i LNF-sone 2 i kommuneplanens arealdel. D.v.s. område der spredt bolig- og fritidsbebyggelse kan tillates med visse begrensninger. Resterende eiendom ligger i LNF-sone 1 hvor byggeaktivitet ikke tillates.

Eiendommen er odelseiendom, jfr. odelslovens § 2 Krav til arealstorleik.

Det er boplikt på eiendommen. Boplikten gjelder bebygd eiendom som er eller har vært i bruk som helårsbolig. Arealgrensen for boplikten er 35 daa fulldyrka eller overflatedyrka jord eller over 500 daa produktiv skog. Boplikten er et vilkår for konsesjonsfrihet både for nær slekt og odelsberettigede. Søkerne har ikke som formål å tilflytte eiendommen derfor er ervervet konsesjonspliktig. Ved søknad om konsesjon skal kommunen vurdere om det skal settes krav til boplikt, og om boplikt skal være personlig eller upersonlig.

Boplikt oppfylles ved å tilflytte eiendommen innen 1 år etter overtakelsen og deretter bo i minst 5 år på eiendommen. Det er ikke nok å være bosatt i kommunen.

Eiendommens bygningsmasse i h.h.t. konsesjonssøknad:

Bygningstype	Byggeår	Grunnflate	Etasjer	Teknisk tilstand
Bolighus	før 1900	100 kvm	2	Dårlig
Kårbolig	før 1900	30 kvm	2	Dårlig
Uthus		35 kvm		Dårlig
Uthus				Dårlig
Naust	før 1900	60 kvm		Dårlig

Boligene er av eldre dato og de er ikke tidsriktige. Alle husene har behov for omfattende vedlikehold. Boligene er registrert i sefrak- registeret. Registeret sier ikke noe om vern eller verdi. I h.h.t. sefrak-registeret er bebyggelsen fra første halvdel av 1800 tallet.

Den omsøkte eiendommen er i henhold til jordregisteret på totalt 5012 daa derav 8 daa dyrkajord og 2168 daa produktivt skogareal. I h.h.t. eiendommens størrelse følger det boplikt på eiendommen.

Eiendommen har ikke vært bebodd på vel 56 år.

Vurdering

Forhold som har betydning for om konsesjon skal gis, jfr. konsesjonslovens § 9 fjerde ledd:

- Eiendommen er bebygd med bolighus, og det er hus for søker på eiendommen. Boligen er av eldre dato og den er ikke tidsriktig. Boligen er registrert i sefrak- registeret. Registeret sier ikke noe om vern eller verdi.
- Eiendommens størrelse har betydning i saker som vedrører boplikt, jfr. konsesjonslovens § 5 andre ledd. Det er driveplikt på all jord, jfr. jordlovens § 8.
- Søkers tilknytning til eiendommen og søkers livssituasjon kan tillegges vekt som korrigerende moment.

Landbrukseiendommer bør fortrinnsvis bebos og drives av den som eier den.

Det er i klagen bemerket to punkter.

Om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning

Om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet

Driftsmessig god løsning:

Det er et nasjonalt mål å skape et robust landbruk med stabile arbeidsplasser og god lønnsomhet. I Selfjorden er det to eiendommer. De er hverken i drift eller bebodd. Den omsøkte eiendommen består av en stor og en mindre teig. Med beskjedne 8 daa fulldyrka og uten driftsbygning så er det skogbruk som er den påregnelige driftsformen. Eiendommen er fraflyttet og benyttes i dag som feriested for storfamiliene samt utleie av storviltjakt. Det er hverken vegforbindelse eller kai.

Eiendommen har et produktivt skogareal etter siste takst (1989/90) på ca. 1350 daa. (NIBIO: ca. 2168 daa) Mesteparten av dette arealet er klassifisert i bonitet G6 – G11 (middels/lav bonitet). Det er beregnet en tilvekst på ca. 160 m³/år og en volummasse (stående kubikkmasse) på ca. 4500 m³ (barskog/lauvskog).

Området er kun tilgjengelig sjøveien. Området er krevende rent driftsmessig med lite utbygd veinett, og flere vassdrag i området. Tilgjengeligheten nede ved sjøen kan være krevende med mange grunner som vanskeliggjør sjølevering pr. i dag.

Driftsmessig er skogen lite lønnsom i dag, men ved investering av veier o.l. kan eiendommen utnyttes skogbruksmessig fram i tid. Terrenget generelt er utfordrende og skogen har mye lav og middels bonitet. Ved skogskjøtsel kreves investering i rydding og tynning samt veger.

Dette er ikke en rasjonell driftsenhet. Det er skogbruk som er den påregnelige driftsformen.

Skogbrukseiendommer trenger ikke det samme tilsynet som jordbruksarealer.

Hensynet til driftsmessig god løsning taler for at konsesjon kan gis.

Helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet:

Med "helhetlig ressursforvaltning" menes at en må se på hvilke virkninger et eierskifte har for alle ressursene på eiendommen enten det gjelder jord- og skogbruksarealer, bygninger eller øvrige deler av eiendommen.

Eiendommen framstår som en ren skogbrukseiendom. Det er ikke drift på eiendommen, og den er krevende rent driftsmessig med lite utbygd veinett, og flere vassdrag i området.

Med kulturlandskapet menes landskapsbildet, mangfoldet i naturen og kulturhistoriske verdier.

Dersom ikke landskapsbilde blir holdt åpen, vil det vokse til med skog på sikt.

Det er tvilsomt om eiendommen noen gang kommer i selvstendig drift.

Bygningene er av eldre dato, og flere av husene krever mye arbeid og dyre investeringer for å taes vare på.

Klagerne oppgir at det kreves stor innsats for å holde bygninger og kulturlandskapet i hevd.

For å utnytte eiendommen må eier ha god kunnskap om eiendommen samt ha en spesiell interesse for å ivareta kulturlandskapet og bygningsmassen, noe som klagerne har.

Bosettingshensynet:

Søkerne har ikke planer for bosetting og egen drift av eiendommen, men de har felles interesse for å ivareta eiendommen. Eiendommen er ikke egnet for fast bosetting da det er hverken strøm, veg, vann eller kai. Det er heller ikke en eiendom å leve av.

Det er ikke fast bosetting i området, og omsøkte eiendom er fraflyttet for over 50 år siden.

Ønske om bosetting kan bare ivaretas dersom det er grunn til å tro at andre som ikke allerede bor i området vil erverve eiendommen med sikte på selv å bo der.

Bosetting i dette området vil være kostbart med tanke på nødvendige investeringer i infrastruktur noe som krever store ressurser. Ut fra dagens situasjon vil det ikke være kommunens ønske å opprette fast bosetting.

Sameie:

Sameie anses som svært uheldig form for drift. Eies en eiendom i sameie, har hver enkelt sameier boplikt. Overtar flere søsken en eiendom, er utgangspunktet at samtlige må bosette seg på eiendommen. Ønsker de å overta uten å bosette seg på eiendommen, må de søke konsesjon. Konsesjonssøknaden ble behandlet i kommunestyrets sak 128/17.

Også den som er sameier i en eiendom fra før og overtar nye sameieandeler, får boplikt ved å overta nye andeler. Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antall sameiere økes, jfr. konsesjonslovens § 9 andre ledd.

Klagerne velger å opprettholde kravet om sameie. I den forbindelse oppfordres det til å inngå klare avtaler når det gjelder bruk av eiendommen og fordeling av kostnader.

Det går fram av klagen at de har oversiktlig fordeling av boforholdene og administrering av sameiet. Det er på eiendommen tre boenheter.

Det opplyses også i klagen at det er Kirvil Stoltenberg som er koordinator, slik at sameie ikke vil gi kommunen vesentlig ekstraarbeid.

Som nevnt er dette en vegløs grend uten offentlig kommunikasjon og infrastruktur.

Det er tidligere gitt konsesjon for boplikt i sameie i vegløse grender i kommunen.

Saker som kan nevnes er:

K-sak 10/10 Erverv av ideell halvpart – Arne Laukholm

K-sak 53/11 Erverv av ideell halvpart – Inger Marie Reppen

K-sak 76/17 Erverv av 1/9 – part – Jorleif, Kristin og Hilde Jørgenvåg

Disse eiendommene ligger i områder hvor det bl.a. er strøm.

Likhetsprinsippet er et ulovfestet prinsipp om at like tilfeller skal behandles likt i den grad ikke relevante hensyn begrunner forskjellsbehandling.

I klagebehandlingen vurderes det om vedtaket er i strid med lovfestede regler for saksbehandlingen og om avgjørelsen innebærer usaklig forskjellsbehandling.

Grunnleggende krav til vedtak etter konsesjonsloven er at en ikke kan gjøre vedtak som innebærer usaklig forskjellsbehandling, jfr. R.skriv M-3/2017 pkt. 8.4.1. Dette taler for klagers sak.

Konklusjon:

Ved vurdering av de ulike hensynene så taler alle utenom opprettelse av sameie for å innvilge konsesjon, men sameiemomentet alene vurderes i denne saken ikke å være tilstrekkelig grunnlag for å nekte konsesjon.

Det er tidligere gitt konsesjon for boplikt i sameie i områder uten vegforbindelse og annen kommunikasjon.

Etter en samlet vurdering opprettholder rådmannen sitt forslag til vedtak i K-sak 128/17.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 12.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Bindal kommune
7980 Terråk

Morgedal/Oslo 10.12.2017

Olav Kjetil Bang	Kirvil Elise Stoltenberg
Huvestadvegen 214A	Nøklesvingen 10
3848 Morgedal	0689 Oslo
99647076, okbang@telefiber.no	92437781, kirvil@yahoo.no

Klage på avslag på søknad om boplikt

Klagen gjelder kommunestyrets vedtak i sak 128/17– Søknad om konsesjon i forbindelse med boplikt – Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang. Kommunestyrets vedtak av 09.11.2017 ble underrettet oss i brev mottatt per e-post fra Bindal kommune den 20. november 2017.

Med dette påklager vi vedtaket om avslag på konsesjonsøknaden. Vi har forståelse for at kommunen ønsker færrest mulig hjemmelshavere å forholde seg til. Vi mener likevel at vi har funnet den beste driftsløsningen med et sameie, jf konsesjonsloven §9 punkt 2 om driftsmessig god løsning og punkt 4 om hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet, og ber kommunestyret om å vurdere søknaden på nytt.

§ 9.(særlige forhold for landbrukseiendommer)

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

1. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,
2. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,
3. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,
4. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Sameiet på Selfjord er oversiktlig og greit å administrere. Gården har tre adskilte boenheter.

1. Våningshus vest disponeres av Kirvil Stoltenberg med familie,
2. Våningshus øst disponeres av Inger Marie Bang som har bruksrett så lenge hun ønsker, før det går over til Kirvil.
3. Ottostua disponeres av Olav Kjetil Bang med familie.

Dette er en nøye gjennomtenkt løsning med bakgrunn i felles interesse for å investere i, vedlikeholde og drive gården på best mulig måte. Selfjord er en stor eiendom med skog, slåtteeng og bygningsmasse. Siden 1999 har to generasjoner lagt ned en betydelig, årlig innsats i å ivareta gammel bygningsmassen, restaurere slåttemark og gjengrodd mark.

Innsatsen vi har lagt ned for å ivareta bygninger og kulturlandskap så langt er beregnet til minst to månedsverk hvert år i atten år.

Det er ikke egnet å bo i Selfjord året rundt da det ikke er strøm, vei eller vann, og heller ikke er egnet for sjøtransport pga trang og grunn innseiling for evt ferge, samt utfordringer med is om vinteren. Vår oldefar flyttet fra gården da barna kom i skolepliktig alder. Innmarka er liten, og skogen er bratt og seinvokst, men kan på sikt gi litt inntekt.

Selfjord er ikke en gård å leve av, men et flott og krevende sted der det er behov for stor innsats for å holde bygninger og kulturlandskapet i hevd. Derfor må gården drives på fritiden, noe to generasjoner har gjort i fellesskap de siste atten årene. Nå ønsker eldste generasjon å trekke seg ut, og vi i neste generasjon ser at vi kan drive Selfjord bedre sammen enn hver for oss. For å drive vedlikehold av bygninger, brygge, kulturlandskap, skog og utmark, maskiner og utstyr kreves det både et sterk engasjement og faktiske kvalifikasjoner. Det har vi i fellesskap. Vi vil få til mer aktivitet og tilstedeværelse med denne løsningen. Alene vil det være vanskelig å ta vare på og bruke gården like mye som to generasjoner har klart de siste to tiårene.

I praktiske saker som fakturering av renovasjonsgebyr, eiendomsskatt, nabovarsling med mer kan kommunen forholde seg til Kirvil som koordinator og største andelseier, slik at sameiet ikke vil gi kommunen vesentlig ekstraarbeid.

Derfor ber vi kommunestyret se på søknaden på nytt, og vi håper kommunestyret kan komme fram til å følge rådmannens innstilling. Dersom det er spørsmål, kontakt oss gjerne.

Med vennlig hilsen

Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang

BINDAL KOMMUNE

Kirvil Elise Stoltenberg
Nøklesvingen 10
0689 OSLO

Melding om vedtak

Vår ref:

2017/310-8

Saksbehandler:

Else Restad

Dato:

20.11.2017

1811/91/1 - Søknad om konsesjon i forbindelse med boplikt - Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang

I kommunestyrets møte 09.11.2017, sak 128/17, ble det fattet følgende vedtak:

Bindal kommunestyre avslår konsesjonssøknaden, jfr. konsesjonsloven § 9, 2. ledd.
Bindal kommunestyre ønsker å få færrest mulig hjemmelshavere å forholde seg til, og oppfordrer søker til å ordne opp i privatrettslige forhold mht. bruksrett på eiendommen før ny konsesjonssøknad fremmes.

Sak 128/17 følger vedlagt.

Klageadgang

Vedtaket kan i henhold til Forvaltningsloven § 28, 2. ledd påklages. En eventuell klage må fremsettes skriftlig og innen 3 uker. Klages sendes: Bindal kommune, 7980 Terråk.

Med hilsen

Astri Helen Busch
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:
Olav Kjetil Bang MORGEDAL

Postadresse:
Rådhuset, Oldervikveien 5
7980 TERRÅK

Besøksadresse:

Telefon: 75 03 25 00

Bankkto.: 4651 07 01224
Org.nr.: 964 983 380

E-post:
postmottak@bindal.kommune.no

Internett:
www.bindal.kommune.no

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
103/17	Bindal kommunestyre	28.09.2017
128/17	Bindal kommunestyre	09.11.2017

1811/91/1 - Søknad om konsesjon i forbindelse med boplikt - Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang

Vedlegg:

1 1811/91/1 - Kart

Rådmannens innstilling

1. Kirvil Elise Stoltenberg og Olav Kjetil Bang innvilges fritak fra boplikten og gis dermed konsesjon på erverv av henholdsvis 2/3 og 1/3 av eiendommen Selfjordsaga gnr. 91 bnr. 1 i Bindal, jfr. Lov om konsesjon ved erverv av fast eiendom § 1, § 5 annet ledd og § 9 fjerde ledd.
Eiendommen eies i sameie, og vedtaket bygger på en samlet vurdering ut fra eiendommens beliggenhet, jfr. saksframlegg.
2. Det settes ikke vilkår om bortleie av jordbruksarealet, jfr. Lov om jord § 8 a.
3. Skogen skal drives i samråd med skogbruksmyndigheten i kommunen.

Saksprotokoll i Bindal kommunestyre - 28.09.2017**Behandling:**

Petter Bjørnli fremmet følgende forslag:

Saken utsettes til saksbehandler er tilstede.

Votering:

Petter Bjørnlis forslag ble vedtatt med 12 mot 4 stemmer.

Vedtak:

Saken utsettes til saksbehandler er tilstede.

Saksprotokoll i Bindal kommunestyre - 09.11.2017

Behandling:

Petter Bjørnli fremmet følgende forslag:

Bindal kommunestyre avslår konsesjonssøknaden, jfr. konsesjonsloven § 9, 2. ledd.

Bindal kommunestyre ønsker å få færrest mulig hjemmelshavere å forholde seg til, og oppfordrer søker til å ordne opp i privatrettslige forhold mht. bruksrett på eiendommen før ny konsesjonssøknad fremmes.

Votering:

Det ble foretatt alternativ votering mellom rådmannens innstilling og forslag fra Petter Bjørnli.

Petter Bjørnlis forslag ble vedtatt med 10 mot 6 stemmer.

Vedtak:

Bindal kommunestyre avslår konsesjonssøknaden, jfr. konsesjonsloven § 9, 2. ledd.

Bindal kommunestyre ønsker å få færrest mulig hjemmelshavere å forholde seg til, og oppfordrer søker til å ordne opp i privatrettslige forhold mht. bruksrett på eiendommen før ny konsesjonssøknad fremmes.

Saksopplysninger

Kirvil Elise Stoltenberg søker på skjema mottatt den 14.07.2017 om konsesjon i forbindelse med boplikt på 2/3 av eiendommen Selfjordsaga gnr. 91 bnr. 1 i Bindal. Olav Kjetil Bang søker på skjema mottatt 08.09.2017 om konsesjon i forbindelse med boplikt på 1/3 av samme eiendom. De er barn av tidligere eier av eiendommen.

Areal er i henhold til jordregister.

Eiendom:					Id
Kommune	Gnr	Bnr	Fnr	Snr	Andel Eiendomsnavn
BINDAL	91	1			1/1 SELFJORDSAGA

Søker:

Søkerne bor ikke i kommunen. De oppgir i sine søknader at de ikke ønsker å bosette seg på eiendommen.

Eiere: Kirvil Elise Stoltenberg, Nøklesvingen 10, 0689 OSLO
Olav Kjetil Bang, Huvestadvegen 214 a, 3848 Morgedal

Areal i h.h.t. gårdskart fra Skog- og landskap:

Gnr	Bnr	Fullldyrka	Overfl.d/	Skog	Annet	Totalt
-----	-----	------------	-----------	------	-------	--------

			beite	H-bon	M-bon	L-bon	areal	areal
91	1	8	1,7	50,6	837,5	1279,5	2833,8	5011,1

Eiendommens bygningsmasse:

Bygningstype	Byggeår	Grunnflate	Etasjer	Teknisk tilstand
Bolighus	før 1900	100 kvm	2	Dårlig
Kårbolig	før 1900	30 kvm	2	Dårlig
Uthus		35 kvm		Dårlig
Uthus				Dårlig
Naust	før 1900	60 kvm		Dårlig

Faktiske opplysninger:

Eiendommstypen er landbruk. Eiendommen eies i sameie.

Området bruket ligger i har gode skogbruksvilkår.

Bosetningen avtar i kommunen.

Søker har følgende opplysninger:

«Eiendommen har ikke vært bebodd siden 1960-tallet (søkers oldefar flyttet da p.g.a. barn i skolealder) Det er ikke vei, vann eller strøm, og heller ikke isolert hus eller brukbare driftsbygninger. Begge eiere har barn i skolepliktig alder. Å bo der er derfor verken ønskelig eller mulig, og vi søker fritak fra boplikten. Vi vil imidlertid drive eiendommen, dvs ta ut tømmer dersom det blir lønnsomt, og vi holder dyrket mark åpen.»

Eiendommen som ligger i Selfjorden er fraflyttet, og det er ikke vegforbindelse dit. Det er heller ikke kai. Det er tvilsomt om eiendommen noen gang kommer i selvstendig drift. Eiendommen benyttes i dag som feriested for storfamilien og utleie av storviltjakt.

Bebyggelsen er fra tidlig 1800-tallet. Alle husene har behov for omfattende vedlikehold.

Rettigheter som ligger til eiendommen:

Tidligere eier har bruksrett til halve hovedhuset samt nødvendig uthus så lenge hun ønsker.

I tillegg er det avtale om fiskerett i Sagvatnet for en naboeiendom.

Lovgrunnlag:

All erverv av fast eiendom er konsesjonspliktig etter konsesjonslovens § 2, med mindre det er gjort unntak i lov eller forskrift. I dette tilfelle er eiendommen overtatt konsesjonsfritt på grunn av slektskap med overdrager, jfr. lov om konsesjon § 5.

Konsesjonsfriheten er betinget av at en selv bosetter seg på eiendommen innen ett år etter overtakelsen, og selv bebor og driver eiendommen i minst 5 år deretter. Bo- og driveplikten er personlige plikter enten de har sitt grunnlag i odelsloven eller konsesjonsloven. Eiendommen eies i eneeie.

Boplikten er knyttet til bebygd eiendom med over 35 daa fulldyrka eller overflatedyrka jord, eller 500 daa skog.

I lovens § 1 (formålsparagrafen) står det at:

”Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

- 1. framtidige generasjoners behov*
- 2. landbruksnæringen*

3. behovet for utbyggingsgrunn
4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftsinnteresser
5. hensynet til bosettingen.”

I følge § 9 skal det legges vekt på følgende forhold ved søknad om konsesjon fordi boplikten ikke skal oppfylles:

- om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området
- om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning
- om ervervet ivaretar hensynet til en helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet

I tillegg skal det ”blant annet legges vekt på eiendommens størrelse, avkastningsevne og husforhold. Søkerens tilknytning til eiendommen og søkerens livssituasjon kan tillegges vekt som et korrigerende moment.”

Videre står følgende i § 11 (vilkår for konsesjon):

”Konsesjon etter loven kan gis på slike vilkår som i hvert enkelt tilfelle finnes påkrevd av hensyn til de formål loven skal fremme. Det kan lempes på vilkårene etter søknad. Kongen skal ut fra hensynet til bosetting, helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskap ta stilling til om det er påkrevd å stille vilkår om boplikt, og om boplikten skal være en personlig plikt for eier.”

Det er driveplikt på all jord, jfr. jordloven § 8. Driveplikten oppfylles ved enten å drive eiendommen selv eller bortleie av arealet på minst 10 år om gangen. Det vil i utgangspunktet ligge an til fritak fra driveplikten dersom søknaden gjelder en eiendom med lite produktivt areal og dårlig avkastningsevne. I tillegg må en ta hensyn til om eiendommen ligger i et område med gode eller dårlige jordbruksvilkår.

Eiendommen ligger i et område der det ikke har vært drevet jordbruk på flere år. Atkomst er sjøveien. Eiendommen ble fraflyttet i 1961 og har siden blitt benyttet som ferie- og fritidssted.

Eiendommen består av 2 teiger. Det er ikke driftsbygning på eiendommen. Eiendommen høstes ikke, og det er ikke drift i området. Det er bolig på eiendommen. Det er ikke veg, vann eller strøm. Det er heller ikke kaianlegg eller båtforbindelse.

Eiendommen har et produktivt skogareal etter siste takst (1989/90) på ca. 1350 daa. (NIBIO: ca. 2168 daa) Mesteparten av dette arealet er klassifisert i bonitet G6 – G11 (middels/lav bonitet). Det er beregnet en tilvekst på ca. 160 m³/år og en volummasse (stående kubikkmasse) på ca. 4500 m³ (barskog/lauvskog).

Eiendommens bebyggelse ligger i LNF-sone 2 i kommuneplanens arealdel. D.v.s. område der spredt bolig- og fritidsbebyggelse kan tillates med visse begrensninger. Resterende eiendom ligger i LNF-sone 1 hvor byggeaktivitet ikke tillates.

Den omsøkte eiendommen er i henhold til jordregisteret på totalt 5012 daa derav 8 daa dyrkajord og 2168 daa produktivt skogareal. I h.h.t. eiendommens størrelse følger det boplikt på eiendommen.

Det er driveplikt på all jord, jfr. jordloven § 8. Det følger imidlertid av forskriften at jord som ikke har vært drevet og hvor manglende drift har ført til at maskinell høsting ikke lenger er mulig, skal anses som fulldyrka dersom det kunne vært fastsatt pålegg etter jordloven § 8, jfr. Rundskriv M-3/2017

I h.h.t. jordlovens § 8 a kan det søkes fritak fra driveplikten. Dersom det søkes fritak fra driveplikten, er fristen for å starte drift suspendert.

Ved avgjørelse av søknad om fritak skal det legges vekt på følgende momenter:

- hvor viktig det er å holde jordbruksarealet i hevd
- bruksstørrelsen
- avkastningsevnen på arealet
- om det i området der eiendommen ligger er bruk for jordbruksarealet som tilleggsjord
- søkerens livssituasjon

Vurdering

Eiendommen har ikke vært bebodd på vel 56 år.

Forhold som har betydning for om konsesjon skal gis, jfr. konsesjonslovens § 9 fjerde ledd:

- Eiendommen er bebygd med bolighus, og det er hus for søker på eiendommen. Boligen er av eldre dato og den er ikke tidsriktig. Boligen er registrert i sefrak- registeret. Registeret sier ikke noe om vern eller verdi.
- Eiendommens størrelse har betydning i saker som vedrører boplikt, jfr. konsesjonslovens § 5 andre ledd. Det er driveplikt på all jord, jfr. jordlovens § 8.
- Søkers tilknytning til eiendommen og søkers livssituasjon kan tillegges vekt som korrigerende moment.

Landbrukseiendommer bør fortrinnsvis bebos og drives av den som eier den.

Eiendommen ligger på fastlandet, men uten vegforbindelse, den mangler driftsbygning og har bolighus som ikke har innlagt vatn. Eiendommen har de siste 56 år blitt benyttet som ferie- og fritidssted. Det er tvilsomt om eiendommen noen gang kommer i selvstendig drift igjen, og sameie vil ikke vanskeliggjøre driften av landbruksarealet i vesentlig grad.

Omsøkte eiendom har begrensede jordbruksarealressurser og mangler driftsapparat som tilfredsstiller dagens krav til drift. Det er driveplikt på all jord, jfr. jordlovens § 8.

Reetablering av drifta vil for øvrig kreve store investeringer sett i forhold til inntektsmulighetene i jordbruket i dag. Påregnelig avkastning fra tradisjonelt landbruk vil være minimalt.

Eiendommen vil gi liten avkastning.

Da det ikke er drift i område, settes det ikke vilkår om bortleie av jordbruksarealet. Nærmeste eiendom i drift er Skotnes. Det fulldyrka arealet er på 8 daa, og ut fra beliggenhet settes det ikke krav om driveplikt.

Arealgrensa for boplikt er over 500 daa produktiv skogareal og følgelig boplikt.

Eiendommen anses ut fra areal for å være en middels stor skogeiendom. Området er lett tilgjengelig sjøveien, men pr. i dag er sjølevering av tømmer uten fast og lønnsom ordning fra kjøpersiden. Driftsmessig er Selfjordområdet/Sagbotnet svært krevende, og mye av den eldre hogstmodne skogen står i bratt og utilgjengelig terreng. Det er lite eller ingen veidekning i området, noe som vanskeliggjør både manuell og maskinell drift.

Sameie anses som svært uheldig form for drift. Eies eiendommen i sameie, har hver enkelt sameier boplikt. Overtar flere søsken en eiendom, er utgangspunktet at samtlige må bosette seg på eiendommen. Ønsker de å overta uten å bosette seg på eiendommen, må det søkes konsesjon,

jfr. lov om konsesjon § 9 fjerde ledd. Også den som er sameier i en eiendom fra før og overtar nye sameieandeler, får boplikt ved å overta nye andeler.

Konsesjon skal i alminnelighet ikke gis dersom det ved ervervet oppstår sameie i eiendommen, eller antall sameiere økes, jfr. konsesjonslovens § 9 andre ledd.

Antallet sameiere, driftsform, behovet for investeringer og vedlikehold med mer kan tillegges vekt.

Konklusjon:

Det er tidligere gitt konsesjon for boplikt ved sameie i områder uten vegforbindelse og annen kommunikasjon. Ut fra en helhetsvurdering anbefaler rådmannen at konsesjon gis på erverv av gnr. 91 bnr. 1. Det vil være vanskelig å få noen til å høste et areal på 8 daa når en er avhengig av å flytte utstyr sjøveien og at det samtidig ikke er kai. Det følger imidlertid av forskrift at jord som ikke har vært drevet og hvor manglende drift har ført til at maskinell høsting ikke lenger er mulig, skal anses som fulldyrka dersom det kunne vært fastsatt pålegg etter jordloven § 8, jfr. Rundskriv M-3/2017. Det settes derfor ikke krav om at driveplikten oppfylles ved bortleie.

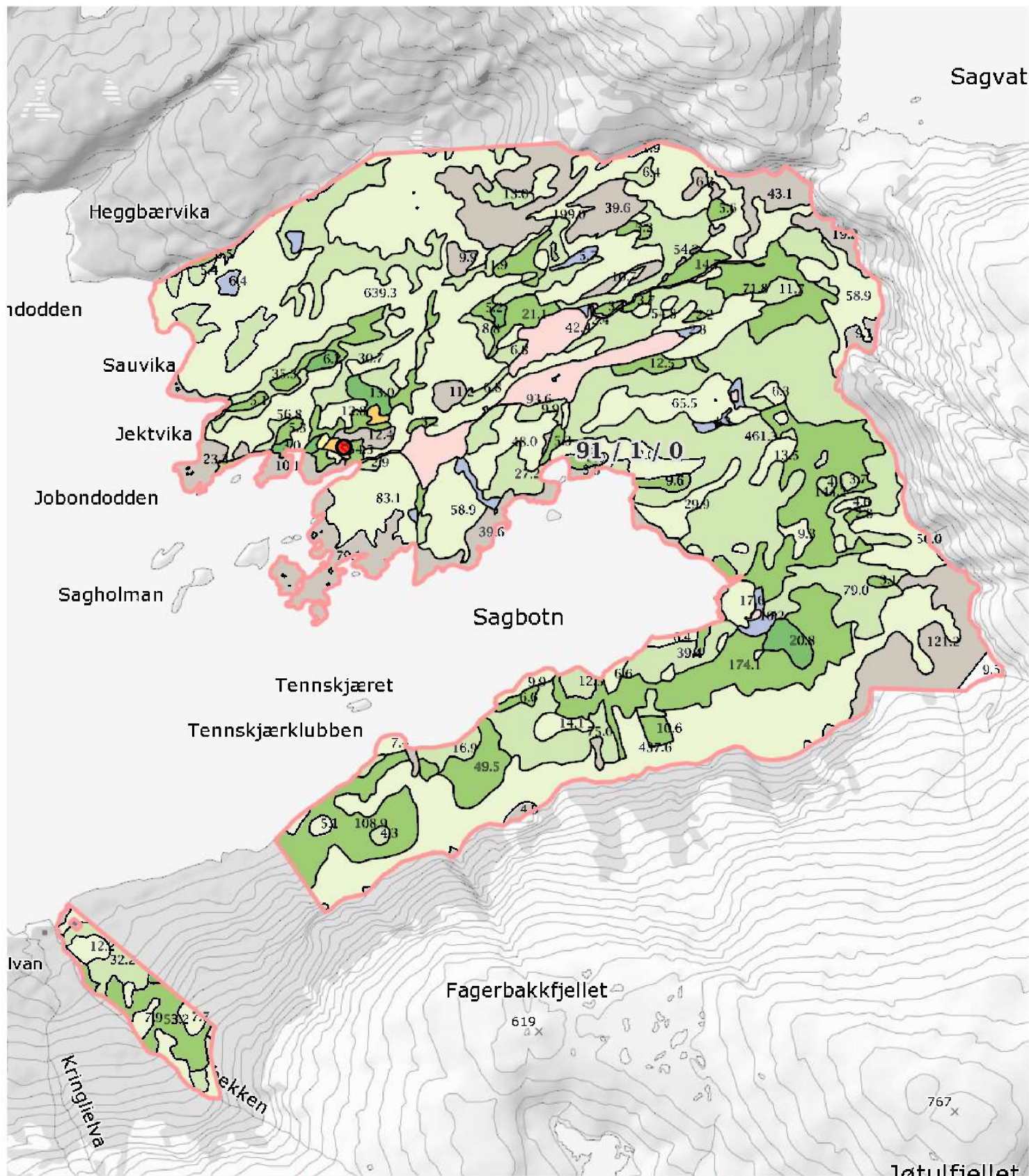
Det er kommunestyret som behandler og fatter vedtak i alle konsesjonssaker med fylkesmannen som klageinstans.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 06.09.2017

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

0200400600m Målestokk 1 : 20000 ved A4 utskrift Utskriftsdato: 14.07.2017		Markslag (AR5) 13 klasser TEGNFORKLARING Fulldyrka jord Overflatedyrka jord Innmarksbeite S Skog av særskilt høg bonitet H Skog av høg bonitet M Skog av middels bonitet L Skog av lav bonitet i Uproduktiv skog = Myr Åpen jorddekt fastmark Åpen grunnlendt fastmark Bebyggd, samf, vann, bre Ikke klassifisert Sum:		AREALTALL (DEKAR) 8.0 0.0 1.7 9.7 S 0.0 H 50.6 M 837.5 L 1279.5 i 2039.0 4206.6 = 46.7 4.5 593.6 644.8 140.5 9.5 150.0 5011.1 5011.1		Kartet viser en presentasjon av valgt type gårdskart for valgt eiendom. I tillegg vises bakgrunnskart for gjenkjennelse. Arealstatistikken viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene. Ajourføringsbehov meldes til kommunen. Arealressursgrenser Eiendomsgrenser	
NIBIO NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI							

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
13/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn

Vedlegg:

- 1 Forslag til lokal forskrift om feiing og tilsyn

Rådmannens innstilling

1. Lokal forskrift om feiing og tilsyn av fyringsanlegg og om regulering av feiegebyr for Bindal kommune vedtas med virkning fra 01.03.2018.
2. Gebyr for ferie- og fritidsboliger settes til kr 190,- eks mva pr år.

Saksopplysninger

Saken gjelder innføring av «Lokal forskrift om feiing og tilsyn og om gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg».

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg gjennomføres i dag som et samarbeid med Vikna og Nærøy kommune, hvor Vikna og Nærøy kommuner selger feie/tilsynstjenester til Bindal kommune. Tjenesten er bemannet med 2 årsverk. Det er anskaffet egen programvare som skal kunne lette arbeidet til feierne, i forhold til varsling, rapportering og arbeidsplanlegging. Dette vil gi dem bedre grunnlag for arbeid i felt.

Fra 1. januar 2016 erstattet forskrift om brannforebygging av 17. desember 2015 den tidligere forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn fra 2002. En av viktigste endringene i ny forskrift om brannforebygging er et enklere regelverk med større frihet og ansvar for kommunene. Ny forskrift innebærer at ressursene som kommunene bruker for å forebygge brann skal kunne benyttes mer effektivt, basert på lokale vurderinger av risiko og sårbarhet. Med denne bakgrunn er minimumskrav til hyppighet for feiing og tilsyn erstattet med krav om at tilsyn og feiing skal utføres ved behov. I den nye forskriften er det også tatt inn at fyringsanlegg i fritidsboliger skal underlegges behovsprøvd feiing og tilsyn.

Feiing og tilsyn av piper og ildsteder er gebyrbelagt og skal beregnes etter selvkostprinsippet. For å kunne kreve inn gebyr, må kommunen ha hjemmel for innkrevingen. Det er kommunestyret

selv som kan fastsette lokal forskrift om gebyr for gjennomføring av lovbestemt feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Før en ny lokal forskrift kan vedtas skal den jmf forvaltnings § 37 høres.

Forslag til offentlig forskrift ble lagt ut til offentlig ettersyn med innspill og merknadsfrist 16.01.2018.

Ved fristens utløp var det ikke innkommet noen innspill eller merknader.

Vurdering

Forskriftens bestemmelser omtaler byggverk som i hovedsak er boliger/boenheter og fritidsboliger, men den gjelder for alle typer byggverk med fyringsanlegg. Et sentralt begrep i forskriften er «ved behov» som betyr at feiing skal være vurdert for hvert enkelt fyringsanlegg. Hyppigheten skal være basert på vurdering av risiko. Byggverket og bygningsmiljøets karakter, kvalitet på fyringsanlegget og fyringsmønster kan være eksempler på vurderingskriterier for risiko.

Vurdering av behovet for feiing gjøres vanligvis ved tilsyn. For å fange opp endringer i fyringsmønster, forfall o.l. må normalt tilsyn gjennomføres hvert 4. år. Etter en risikovurdering vil det for enkelte fyringsanlegg og områder være behov for hyppigere tilsyn og feiing. I andre tilfeller kan det være aktuelt å redusere hyppigheten. På bakgrunn av disse vil det bli satt opp en rullerende plan for gjennomføring av lovpålagt feiing og tilsyn.

For boliger gjennomføres i dag feiing av piper og ildsteder hvert annet år og tilsyn hvert fjerde år. Når det gjelder fritidsboliger, gjennomføres det i dag feiing og tilsyn etter henvendelse fra eier. Den nye sentrale forskriften pålegger kommunene å gjennomføre feiing og tilsyn på alle fritidsboliger som har fyringsanlegg. Forslaget til ny lokal forskrift legger opp til å endre dagens praksis når det gjelder hyppighet. Når det gjelder boliger har kommunen et godt datagrunnlag for kunne definere risiko og hyppighet. For fritidsboliger mangler grunnlagsdataene. Gjennom ordningen med hytterrenovasjon kjenner vi til hvor det i dag er registret fritidsboliger. I Bindal er det registrert 432 fritidsboliger.

En del av disse har i dag ikke vegforbindelse, og det foreslås derfor i første omgang at forskriften bare omfatter fritidsboliger som ligger innenfor en avstand på maks 10 minutters gange fra nærmeste parkeringsplasser. Når kartleggingen er gjennomført, vil det etter 2 år bli gjennomført en evaluering, som vil legge grunnlaget for en eventuelt utvidelse av ordningen.

Forslaget til ny lokal forskrift vil ikke medføre økte krav til bygningseier eller andre utover det som kreves i gjeldende lovverk. Den vil heller ikke få konsekvenser for kommunens virksomheter, foruten de som i dag behandler kommunale avgifter som sannsynlig vil få flere henvendelser fra publikum når nytt gebyr innføres. Dette søkes redusert i størst mulig grad med informasjon i forkant til alle som berøres av ordningen.

Gebyr for feiing og tilsyn av ordinære boliger for 2018 ble vedtatt av kommunestyret 14.12.2017. Når det gjelder gebyrer for feiing og tilsyn av fritidsboliger er dette noe usikkert med bakgrunn i at dette er en ny ordning. Nærøy kommune har satt prisen til 62% av ordinært boliggebyr mens Vikna har satt gebyret til 50% av ordinært gebyr. For Bindal kommune foreslås årlig gebyr for fritidsboliger satt til 60% av ordinært gebyr. Årlig feie og tilsynsgebyr for ordinære boliger er satt til kr 316,- eks mva for 2018. Feiing og tilsynsgebyr for fritidsboliger vil med 60% utgjøre kr 190,- pr år eks mva.

Det vil ikke få noen økonomisk konsekvens for kommunen da tjenestene utføres til selvkost. Rådmannen fremmer årlig forslag til gebyrer for feiing og tilsyn.

Den nye lokale forskriften er utarbeidet sammen med Vikna og Nærøy kommuner.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 07.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Forslag

LOKAL FORSKRIFT OM FEIING OG TILSYN AV FYRINGSANLEGG OG OM REGULERING AV FEIEGEBYR I BINDAL KOMMUNE

Lovhjemmel: hjemmel i lov av 14.juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og forskrift om brannforebyggende 17. desember 2015 nr. 1710.

Innhold

§ 1. Formål	4
§ 2. Virkeområde	4
§ 3 Definisjoner	4
§ 4. Hjemmel	5
§ 5. Hyppighet for feiing	5
§ 6. Gebyr for feiing og tilsyn	6
§ 7. Gebyrfritak	6
§ 8. Andre tjenester	7
§ 9. Huseiers/brukers plikter	7
§ 10. Feierens plikter	7
§ 11. Håndheving og sanksjoner	8
§ 12. Klage	8
§ 13. Ikrafttredelse	8

§ 1. Formål

Forskriften har som formål å regulere gjennomføring av feiing og tilsyn av fyringsanlegg i Bindal kommune, slik at sannsynligheten for at brann skal oppstå i fyringsanlegg og røykløp, reduseres så mye som mulig.

Forskriften skal videre regulere kommunens gebyrordning for feiing og tilsyn, samt tilleggstjenester.

§ 2. Virkeområde

Lokal forskrift om gebyr og gjennomføring av feiing og tilsyn av alle fyringsanlegg i Bindal kommune gjelder hvor «Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og brannvesenets redningsoppgaver» og «Forskrift om brannforebygging» pålegger dette.

Kommentar:

Forskriften omfatter alle fyringsanlegg som brukes til oppvarming av byggverk, inkludert fyringsanlegg i fritidsboliger.

§ 3 Definisjoner

Boenhet:

Bolig med ett eller flere rom og med separat/egen inngang, samt eget bad/wc og kjøkkendel.

Feiing:

Rengjøring av røykkanaler og uttak av sot.

Feiervesen:

Organisert enhet av kvalifiserte feiermestere og feiere.

Fyringsanlegg:

Ildsted, sentralvarmekjel eller varmluftsaggregat der varme produseres ved forbrenning av fast, flytende eller gassformig brensel, inklusiv røykkanal og eventuelt matesystem for brensel.

Tilsyn:

Tilsyn med om fyringsanlegget er intakt, virker som forutsatt og er tilfredsstillende sikret mot brann og annen skade.

Matesystem:

Anlegg for tilførsel av fast, flytende eller gassformig brensel.

Røykkanal:

Kanal for transport av røykgasser fra fyringsanleggets røykuttak til fri luft, herunder røykrør, anbringer og skorstein.

Skorstein (pipe): vertikal del av røykkanal: Skorstein kan omfatte flere vertikale røykkanaler.

Kommentar:

I tillegg til tilsyn med fyringsanlegget vil feiervesenet gi informasjon og veiledning om røykvarslere, slokkeutstyr, rømningsveier og andre forhold av forebyggende art som kan bidra til et sikrere hjem.

§ 4. Hjemmel

Forskriften er utarbeidet med hjemmel i lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 28, og forskrift om brannforebygging av 17. desember 2015 § 17. Brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn pålegger kommunen å gjennomføre feiing og tilsyn av fyringsanlegg. Kommunen gis også rett til å kreve gebyr som dekker kostnadene ved tjenesten. Gjennom lokal forskrift kan kommunen bestemme hyppighet og fastsette grunnlag for gebyrinnkreving.

§ 5. Hyppighet for feiing

Feiing skal utføres etter behov for å hindre brann eller andre skader. I utgangspunktet skal hvert enkelt fyringsanlegg vurderes i forhold til behovet for feiing. Brannsjefen bestemmer hvor ofte feiing skal gjennomføres, på grunnlag av erfaring fra tidligere gjennomført feiing, omfang og art. Brannsjefen setter på bakgrunn av dette opp en rullerende plan for gjennomføring av lovpålagt feiing og tilsyn.

For fritidsboliger gjennomføres feiing og tilsyn av fyringsanlegg etter behov.

Etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til fyringsanlegget skal det gjennomføres kontroll.

Kommentar:

Etter ny forskrift om brannforebygging skal både tilsyn og feiing være behovsprøvd for hvert enkelt fyringsanlegg. Vurdering av behov for feiing gjøres vanligvis ved tilsyn. For å fange opp endringer i fyringsmønster, forfall o.l. må normalt tilsyn gjennomføres med en minimumshyppighet på hvert 4. år. Etter risikovurdering vil det for enkelte fyringsanlegg og områder være behov for hyppigere tilsyn og feiing. I andre tilfeller kan det være aktuelt å redusere hyppigheten.

For feiing kan en se for seg å dele inn byggverk i tre grupper, som danner grunnlaget for hyppighet:

Kategori 1: Skorstein med høy sotdannelse/beksot.

Kategori 2: Skorstein med middels sotdannelse/beksot

Kategori 3: Skorstein med lav sotdannelse.

Fritidsboliger: Innføring av feiing og tilsyn av fritidsboliger gjennomføres i 2 faser.

Fase 1: Forskriften omfatter fritidsboliger som ligger i en avstand på maksimalt 10 minutters gange fra nærmeste parkeringsplass.

Fase 2: Etter en evaluering av fase 1, som vil omfatte karlegging av feiervesenets erfaringer, vil det tas beslutning/ending av forskrift angående økt omfang av ordningen.

Evaluering vil skje etter 2 år.

Kontroll etter brann eller røykgasseksplasjon i fyringsanlegget har som formål å avklare om fyringsanlegget fortsatt kan brukes, eller om det må nedlegges fyringsforbud inntil feil og mangler er utbedret.

§ 6. Gebyr for feiing og tilsyn

Årsavgift for feiing og tilsyn fastsettes årlig av kommunestyret, gjennom gebyrregulativet. Avgiften dekker kommunens utgifter til feiing og tilsyn. Bindal kommune skal dekke sine kostnader i forbindelse med lovbestemt feiing og tilsyn etter selvkostprinsippet med 100 % dekningsgrad. Gebyrplikten er ikke knyttet til tidspunktet for gjennomføring av feiing eller tilsyn.

Det skal innkreves gebyr for samtlige bygg som har ett eller flere fast tilknyttede fyringsanlegg, uavhengig av om disse er i regelmessig bruk eller ikke. Avgiften dekker både feiing og tilsyn og settes likt pr. pipeløp som er registrert på eiendommen. For eiendommer med gassanlegg beregnes avgift pr. anlegg.

Avgiften beregnes etter følgende:

- Avgift for feiing og tilsyn av fyringsanlegg boenhet/boliger
- Boenhet/bolig med flere røykløp får ett tilleggsgebyr for hvert ekstra løp.
- Avgift for feiing og tilsyn av fyringsanlegg fritidsbolig
- Avgift for tilsyn av gassanlegg

Gebyr kan innkreves selv om feiing og tilsyn ikke er utført i følgende tilfeller:

1. Feiing ved inspeksjon av fyringsanleggets røykkanaler har funnet at feiing ikke er nødvendig.
2. Feiing etter varsel og ved oppmøte til fastsatt tid, ikke har tilfredsstillende adgang til fyringsanlegget.

Gebyret innkreves periodevis (årlig) sammen med andre kommunale gebyrer.

§ 7. Gebyrfritak

Kommunen kan etter søknad gi fritak fra å betale gebyr i følgende tilfeller:

1. Bygningen har ikke installert ildsted/ fyringsanlegg.
2. Fyringsanlegget er frakoblet og røykrør/skorstein er blendet.

Om huseier/bruker lar være å melde installasjon/tilkobling av ildsted/fyringsanlegg eller fjerner blanding, kan kommunen kreve feiegebyret etterbetalt fra det tidspunktet fritaket ble gitt.

Før fritak gis, skal feieren ha godkjent frakobling av fyringsanlegget og at blanding av skorstein er tilfredsstillende utført.

Eier plikter å melde fra til kommunen dersom fyringsanlegg installeres, eller blanding av røykrør/skorstein skal fjernes.

Avgiftsplikten er normalt ikke knyttet til tidspunktet for når den enkelte feiing, eller det enkelte tilsynet er gjennomført, men gjelder for feierperioden uansett når i perioden tjenesten finner sted.

§ 8. Andre tjenester

Eiere av fyringsanlegg som ønsker feiing eller tilsyn utenom det som er lovpålagt, fjerning av beksot, inspeksjon av skorstein eller lignende, må selv ta kontakt med kommunens feiervesen og avtale dette. Dette utføres mot eget gebyr.

§ 9. Huseiers/brukers plikter

Det er eieres ansvar å holde fyringsanlegget i orden til enhver tid.

Eier skal, etter varsel om feiing, sørge for at hele fyringsanlegget er tilgjengelig for feiing, samt utstyrt og innrettet slik at feiing kan utføres på tilfredsstillende måte.

Eier av bygninger hvor feiing av røykløp foretas fra tak, skal sørge for at feieren har tilfredsstillende atkomst opp til, og på taket.

Eier er pliktig til å sørge for at forskriftsmessig stige opp til tak er lagt fram og tilgjengelig for feier, i umiddelbar nærhet til takstige, som et signal på at det er klart for feiing. Forskriftsmessig takstige eller trinn skal festes forskriftsmessig. Adkomst til tak skal sikres mot utskliding.

Der feiing ikke skjer fra tak, skal eier/representant sørge for at feieren har tilfredsstillende atkomst til røykløp.

Eier/representant skal sørge for tilfredsstillende atkomst til sotluke eller tilsvarende egnet innretning for sotuttak. Ved innvendig atkomst for feiing, skal eier/representant være tilstede under feiing.

Eier skal varsle feiervesenet når nytt ildsted monteres og når det er gjort vesentlige endringer av fyringsanlegget (rehabilitering av pipeløp).

§ 10. Feierens plikter

Feiingen skal utføres på en faglig tilfredsstillende måte med minst mulig ulemper for beboerne. Etter endt feiing skal feieren sørge for at sot blir fjernet, enten av feieren selv eller av byggeier/representant, og anbrakt på egnet sted.

Feieren skal under feiing og tilsyn vurdere forhold ved fyringsanlegget som har betydning for brannsikkerheten eller atkomsten. Ved avvik som ikke kan rettes på stedet, skal feieren gi skriftlig tilbakemelding til eieren, med frist for retting eller tilbakemelding om når retting blir gjennomført. Dersom retting ikke blir gjennomført, skal tilsynsmyndigheten gi nødvendige pålegg.

§ 11. Håndheving og sanksjoner

Lokalt tilsyn, håndheving og sanksjoner skal finne sted i samsvar med kapittel 7 i brann- og eksplosjonsvernlovens bestemmelser.

§ 12. Klage

Klage på vedtak gjort i medhold av denne forskrift framsettes skriftlig til Bindal kommune. Saksbehandlingen ved klager følger bestemmelsene gitt i eller i medhold av Brann- og eksplosjonsvernloven, samt lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)

§ 13. Ikrafttredelse

Forskriften legges fram for kommunestyret for behandling i første møte 2018

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
14/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Kjøp av gnr 44 bnr 39 (tidligere gjestgiveri)**Rådmannens innstilling**

1. Bindal kommune kjøper gnr. 44, bnr. 39 for kr 400.000,-.
2. Dokumentavgift på 2,5% av kjøpesummen (kr 10.000,-) samt tinglysningsgebyr på kr 525,- tilkommer kjøpesum og dekkes av Bindal kommune
3. Beløpet dekkes av eksisterende bevilgninger i prosjekt 17002 boliger, jfr investeringsbudsjett 2018.

Saksopplysninger

Coop Sør-Helgeland er eiere av gnr 44 bnr. 39. Denne eiendommen har fra opprinnelsen vært drevet som gjestgiveri, og senere ombygget til leiligheter/hybler, noe som den også fungerer som i dag.

Eiendommen er lagt ut for salg og vil ifølge Coop Sør-Helgeland selges til høystbydende over kr 400.000,-.

Det er inngått en avtale med Coop Sør-Helgeland at eiendommen ikke selges før Bindal kommune har fått anledning til å foreta politisk behandling.

Bindal kommune vedtok boligsosial handlingsplan i desember 2017. I planen er det bl annet avsatt 25 mill til omsorgsboliger på Terråk i tillegg er det avsatt 12,5 mill til samme formål på Bindalseidet for 2019. Utover dette ble det for 2017 vedtatt bygging av 6 boenheter med en ramme på 10 mill. Dette prosjektet pågår i forbindelse med ombygging av tidligere Coopbutikk på Terråk som vil romme 4 leiligheter.

I tiltaksdelen til Bindal kommunes samfunnsdel, pkt. 6h sies følgende: «*Bindal kommune skal ut fra boligsituasjonen bidra til at det etableres tilstrekkelig antall boliger for befolkningen. Det skal være tilstrekkelig antall boliger for omsorgstrengende og vanskeligstilte*».

Når det gjelder gjestgiveritomta ligger denne meget attraktiv til for bygging av bl annet omsorgsboliger. Det er således ikke bygningsmassen som er av interesse i forbindelse med kjøp, men tomteareal.

I forbindelse med søknad om tilskudd fra Husbanken stilles det krav til beliggenhet. Dette betyr at det legges vekt på sentrumsnærhet i forhold til handel, kultur/kafe, infrastruktur, og offentlige kontorer etc.

Vurdering

Sentrumsnære tomter vil i de fleste tilfeller være attraktive. Situasjonen i Terråk sentrum er mangel på tomteareal til boligbygging og det er derfor viktig at kommunen er offensiv i forhold til å sikre seg attraktivt areal, samt tilrettelegge for oppgradering og fortetting i sentrum, i tillegg til å regulere for boligbygging i felt.

Med de utbyggingsplaner som det legges opp til i henhold til boligsosial handlingsplan i årene framover, samt det faktum at det er generell boligmangel, vil det være viktig å sikre seg egnet tomteareal.

Det er også viktig å se denne investeringen i sammenheng med pågående prosjekter i sentrum. Terråk sentrum er inne i en tettstedsforskjønnelse, i forbindelse med pågående sentrumsplanprosjekt, ombygging og oppgradering av tidligere Coopbygg og planer om privat utbyggingsprosjekt.

Det vil i denne sammenheng være en bonus å få erstattet eksisterende «gjestgiveri» som ligger sentralt til i denne sammenheng, med moderne bygningsmasse.

Ut ifra en helhetsvurdering mener rådmannen det er riktig å legge inn et bud på kr 400.000,- for Gnr 44, Bnr 39.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 07.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
15/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Innløsning av festetomt - gnr 44, bnr 60

Vedlegg:

- 1 Avtale - innløsning av festetomt

Rådmannens innstilling

1. Bindal kommune innløser festetomt på gnr 44 bnr 60 med kr 85.000,- inkl festeavgift for 2016 og 2017.
2. Beløpet dekkes av Prosjekt 17002, boliger jfr. investeringsbudsjett 2018.
3. Utgifter knyttet til tinglysning av skjøte dekkes av Bindal kommune.

Saksopplysninger

Bindal kommunestyre vedtok i sak 114/16 å kjøpe gnr 44 bnr 60 og bnr 116, (tidligere Coop) Bakgrunnen for kjøpet var bl. annet ombygging til leiligheter i forbindelse med integrering av flyktninger.

Denne prosessen er i full gang, der 1 leilighet ble innflyttingsklar i nov 2017, 2 leiligheter er innflyttingsklar i løpet av mars 2018 og siste leilighet vil være klar juli 2018.

Eiendommen består av gnr 44 bnr 116 og gnr 44 bnr 60, hvorav bnr 60 er festetomt.

For å utvikle tomtearealet med tanke på boligbygging er dette problematisk med tanke på at arealet er festet.

Det er tomteetterspørsel på deler av gnr 44, bnr 60 (festetomt) og deler av bnr 116 (eier Bindal kommune) i forbindelse med ønsket boligbygging (egen sak)

Det er derfor ønskelig å innløse gnr 44, bnr 60, for å få en ryddig prosess og legge til rette for leilighetsbygging.

Hjemmelshavere av gnr 44 bnr 60 er Odd Knoph, Otto Gøran Knoph, Marit Knoph, og Trine Lise Knoph.

Det er i forhandlinger med forbehold om kommunestyrets godkjenning blitt enighet om en innløsningssum for tomten på kr 71.422,- som er på 2090m2. I tillegg kommer ubetalt festeavgift på kr 13.578 for 2016 og 2017. Sum inkl. ubetalt festeavgift kr 85.000,-.

Vurdering

Som det framgår i saksutredningen er det viktig å innløse festetomt på gnr 44, bnr 60 med bakgrunn i planer om å utnytte og legge til rette for bolig/leilighetsutbygging

Det er viktig at Bindal kommune legger til rette for utbygging både i forhold til egne prosjekt og i forbindelse med etterspørsel fra private aktører. Det vises til egen sak ang. forespørsel om tomteareal.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 07.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

BINDAL KOMMUNE

Plan- og utviklingssektor

Vår ref:
2016/740-9

Arkivkode

Saksbehandler
Kjell Andersen

Dato
23.01.2018

Avtale - Innløsning av festetomt Gnr 44 Bnr 60

Med forbehold om kommunestyrets godkjenning ble det i møte mellom Bindal kommune v/Kjell Andersen, Marit Knoph og Otto Gøran Knoph 12.01.2018 enighet om innløsning av festet tomt Gnr 44 Bnr 60.

Avtalt innløsningssum kr 71.422,-, i tillegg utbetales festeavgift for 2016 og 2017 på kr 13.578,-
Sum kr 85.000,-.

Utgifter knyttet til tinglysning av nytt skjøte dekkes av Bindal kommune.

Hjemmelshavere:

Marit Knoph

Marit Knoph

Otto Gøran Knoph

Otto G. Knoph

Odd Knoph

Odd Knoph

Trine Lise Knoph

Trine Lise Knoph

For Bindal kommune

Kjell Andersen

Kjell Andersen

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
16/18	Bindal kommunestyre	01.03.2018

Kjøp av tomt - Talgø MøreTre AS

Vedlegg:

- 1 Tomt - Talgø MøreTre AS

Rådmannens innstilling

1. Tilbud fra Talgø MøreTre AS på kr 100.000,- for kjøp av deler av Bindal kommunes eiendom, gnr 44 bnr 116 og 60 til bygging av 4 stk leiligheter imøtekommes, med vilkår at arealet bebygges med 4 leiligheter som forutsatt.
2. Frist for ferdigstillelse av prosjekt med 4 stk leiligheter settes til 31.12.2020.
3. Ved overskridelse av ferdigstillelsesdato tilbakeføres tomteareal til Bindal kommune inkl. eventuelle påkostninger for kr 100.000,-.
4. Salgssummen tilføres Pr 17002 bolig, jfr. investeringsbudsjett 2018 og budsjettet reguleres slik:
023000 Vedlikehold og byggetj. 26501 Kommunale boliger pr 17002 +kr 100.000,-
067000 Salg av fast eiendom 26501 Kommunale boliger pr 17002 - kr 100.000,-
5. Kostnader knyttet til oppmåling og fradeling av tomtearealet dekkes av kjøper.

Saksopplysninger

Bindal kommunestyre vedtok i sak 114/16 å kjøpe gnr 44 bnr 60 og bnr 116, (tidligere Coop) Formålet med kjøpet var boligutvikling og spesielt behov for boliger til integrering av flyktninger.

I e-post av 16.07.2017 rettet Talgø Møretre AS en henvendelse til Bindal kommune om interesse for å kjøpe gnr 44 bnr 116 som i areal utgjør 1054m². Formålet med henvendelsen var å lage et prosjekt med 4 boenheter over to plan.

Talgø MøreTre AS tilbydde å kjøpe eiendommen for kr 100.000,-

Forutsetningene for å kunne etablere leiligheter på omsøkte tomt var omregulering av arealet til boligformål samt krav om geotekniske undersøkelser.

Omreguleringsprosess er igangsatt og geotekniske undersøkelser er gjennomført. Kostnader til geotekniske undersøkelser er dekket av Talgø MøreTre AS uten forpliktelser for Bindal kommune.

Siden henvendelsen om tomtekjøp kom 16.07.2017 har det vært kommunikasjon mellom Bindal kommune og Talgø MøreTre AS for å finne en optimal plassering av et leilighetsbygg med 4 leiligheter. Utforming av bnr 116 er uhensiktsmessig med tanke på utbygging og på bakgrunn av dette er utformingen endret og tilpasset en ønsket plassering av leilighetsbygg.

Endringen innebærer at både bnr 116 og bnr 60 berøres. Bnr 60 er festetomt og det framlegges egen sak for innløsning av denne. Nytt areal er beregnet til ca 1060m².

Talgø MøreTre AS har i e-post av 30.01.2018 bekreftet at deres forespørsel/tilbud av 16.06.2017 står ved lag og at de har som formål å oppføre leilighetsbygg med 4 boenheter.

Talgø MøreTre AS har ikke satt noe krav om kommunal deltagelse i prosjektet, da de på bakgrunn av etterspørsel mener det er marked for å selge 4 boenheter privat. Talgø MøreTre AS vil imidlertid, hvis ønskelig, kunne tilby Bindal kommune å kjøpe seg inn i prosjektet, dette med bakgrunn i vedtatte boligsosiale handlingsplan som viser kommunens boligbehov framover.

En eventuell deltagelse i prosjektet vil måtte følge lov om offentlig innkjøp, hvor kommunens boligbehov må lyses ut på «Doffin» slik at også andre eventuelle utbyggere får anledning til å delta.

Vurdering

Bygging av nye boliger har i Bindal kommune vært meget lavt over lang tid. De få boligene som er bygd, er bygd utenfor regulert område. På Terråk ble det siste boligbygg oppført i 2006.

Det er ulike grunner for at det bygges lite. Mangel på arbeidsplasser, usikkerhet i arbeidsmarkedet, mange brukte boliger på markedet, strenge krav til egenkapital, er noen av årsakene.

Boligmarkedet spesielt på Terråk er presset, det er lite boliger til leie, både privat og kommunalt. Antall fritidsboliger har økt, noe som er negativt for boligmarkedet, i tillegg har det nå over en 2-årsperiode blitt integrert flyktninger som har blitt tildelt det som kommunen hadde av ledige kommunale boliger.

Kommunens rolle i forbindelse med bosetting er i utgangspunktet å legge til rette for boligbygging og i størst mulig grad utfordre det private markedet å ivareta utbyggerrollen.

Problemet så langt har vært at det er for stor økonomisk risiko knyttet til utbyggingsprosjekt til at private aktører tar sjansen på oppstart.

Det er derfor gledelig at det nå kommer forespørsel knyttet til det private utbyggingsmarkedet.

Bindal kommune bør derfor strekke seg langt for å tilrettelegge for privat utbygging.

I denne konkrete saken legger kommunen opp til at det reguleres til omsøkt formål og at grunnlagsinvesteringene holdes nede ved at tomteprisen holdes på et rimelig nivå.

Det vil være av stor viktighet utad at det kan vises til at det er marked for igangsettelse av nye boligprosjekt. Dette spesielt med tanke på bankenes rolle i forbindelse med finansiering, samt at det vil ha en smitteeffekt på potensielle kjøpere av leiligheter.

Rådmannen tilrår på grunnlag av ovennevnte at Talgø MøretreAS får tilsagn på kjøp av tomt med formål leilighetsbygging, men at det settes vilkår for tilsagnet.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 05.02.2018

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.

